تدبیر تازه

هفته نامه سراسری اقتصادی - اجتماعی

سال هشتم• شماره ۳۶۹• ۱۲ صفحه• قیمت: ۷۰۰۰ تومان

چهارشنبه ۱۵ تیرماه ۱۴۰۱ • ۶ ذی القعده• ۶ جولای ۲۰۲۲

آخرین اخبار ایران و جهان را در پایگاه تحلیلی - خبری تدبیرتازه نیوز بخوانید

www.tadbiretazenews.ir

مدیر سرمایه‌گذاری شرکت گروه مالی شهر مطرح کرد

آینده بازار در دستان متغیرهای تاثیرگذار

۸

امیرعلی ابوالفتح

جنگ اراده‌ها

۲

وحید شقاقی شهری

تورم به ۷۸ درصد می‌رسد؟

۳

تحلیلگر مسائل پولی و بانکی در گفت و گو با «تدبیر تازه» تشریح کرد

دو عامل افزایش تورم خردادماه

۱۰

۴

افزایش حقوق بازنشستگان به کجا رسید؟

تعلل دولت در تعیین تکلیف بازنشستگان

۳

اثر تورم ۱۴۰۱ روی بازار سرمایه چه خواهد بود؟

سایه سنگین ابهامات بر سر تالار شیشه ای

۸

«تدبیر تازه» از مهمترین بحران مدیریتی کشور گزارش می دهد

صندوق‌های بازنشستگی درآستانه بحران

«بحران صندوق‌های بازنشستگی نزدیک است»؛ دوازدهم خرداد سال جاری، احمد خانی نوذری (معاون امور اقتصادی وزارت تعاون) نسبت به بحران قریب‌الوقوع در تمام صندوق‌های بازنشستگی کشور هشدار داد و گفت: «در آینده نزدیک بحران در صندوق‌ها خواهیم داشت؛ روز به روز بر حجم مصارف در صندوق‌ها افزوده می‌شود و منابع کاهش می‌یابد، در این‌باره باید برنامه‌ریزی ویژه‌ای انجام شود». به گفته معاون امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، به واسطه مشکلات متعدد در اقتصاد کشور، سهم بنگاه‌های اقتصادی در ایفای تعهدات صندوق‌ها کم بوده و بنگاه‌ها و شرکت‌های اقتصادی وضعیت خوبی ندارند در همین راستا باید اقداماتی انجام شود تا با بهبود وضعیت شرکت‌ها، سهم صندوق‌ها رشد پیدا کند.

به اعتقاد صاحبنظران، امروز «بحران صندوق‌های بازنشستگی» پس از «بحران آب و خشکسالی»، مهم‌ترین و جدی‌ترین بحران مدیریتی کشور است. بحرانی که اگر به درستی مدیریت نشود، در میانهٔ دهه‌ای که آن را به تازگی آغاز کرده‌ایم، عواقب آن دامنگیر جامعهٔ بزرگ بازنشستگان کشور خواهد شد. براساس آمارهای رسمی، در مجموع ۷۰ درصد جمعیت کشور زیر پوشش ۱۸ صندوق قرار دارند؛ این آمار بسیار بزرگی‌ست که نشان می‌دهد...

۳

«تدبیر تازه» گزارش می دهد

نقشی محوری برای خاورمیانه در تولید انرژی پاک

۹

«تدبیرتازه» گزارش می دهد

کارآفرینی دانش بنیان در توسعه حمل و نقل ریلی

۱۰

یک کارشناس اقتصاد انرژی مطرح کرد؛

تأثیر سلطه دلار بر معاملات نفت

علی مرادی

روزنامه نگار

یک کارشناس انرژی با اشاره به شیوه قیمت گذاری نفت در دنیا گفت: اگر بخواهیم از سلطه دلار بر بازارهای جهانی بکاهیم باید وارد حوزه قیمت‌گذاری شویم و یکی از مهمترین کارها تقویت بورس نفت است.

در ماه‌های گذشته محسن خجسته مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت از انتشار اوراقی با نام «گواهی سپرده کالایی نفت» در آینده‌ای نزدیک توسط این شرکت خبر داد.خجسته‌مهر از این روش به‌عنوان ابزاری نو که ایجاد شده است یاد کرد و گفت: طبقه‌ای تازه از دارایی‌ها برای سرمایه‌گذاری مردم فراهم می‌شود و بازاری نو برای نفت خام و میعانات گازی فراهم می‌شود. به این ترتیب مردم قادر خواهند بود به‌صورت اوراق بهادار با پشتوانه نفت شکلی نوین از سرمایه‌گذاری و پس‌انداز را تجربه کنند که سبب ثروت‌اندوزی ملی می‌شود.وی با بیان اینکه پیش‌تر تلاش‌هایی به این منظور انجام شده بود، گفت: این روش می‌تواند کنترل‌کننده تورم و ایجادکننده رونق اقتصادی در سطح کلان شود.

هرچند اعلام این خبر در روزهای ابتدایی، واکنش‌های گسترده‌ای را در فضای رسانه‌ای و کارشناسی به دنبال داشت، ولی اکنون پس از گذشت بیش از یک ماه از اعلام آن خبر دیگری منتشر نشده است. با این حال آنچه قطعی است انتشار این اوراق در دستور کار وزارت نفت قرار دارد.

لازم به ذکر است تغییر شیوه فروش نفت از جمله مسائلی است که سال‌هاست به دلایل مختلف، از جمله اصلاح اشکالات فعلی قیمت گذاری نفت در دنیا و تأمین مالی از سمت کارشناسان پیشنهاد می‌شود.از مهمترین طرح‌هایی که در این رابطه انجام شد می‌توان به فروش نفت در بورس انرژی اشاره کرد که علی رغم برخی موفقیت‌ها ناتمام ماند. همچنین دو سال پیش نیز در همین ایام، رئیس جمهور سابق از طرحی به نام گشایش اقتصادی نام برد که در یک مورد آن ۲۰۰ میلیون بشکه به صورت پیش فروش به مردم فروخته می‌شد. این طرح به علت تعهد بالایی که دولت ایجاد می‌کرد با مخالفت سران قوا مواجه و از دستور کار خارج شد.در رابطه با اهمیت این موضوع و سوالاتی که ایجاد شده است، به گفتگو با حامد صاحب‌هنر، کارشناس اقتصاد نفت و گاز نشستیم که بخش اول آن به شرح زیر است؛

مکانیسم فعلی قیمت گذاری نفت در دنیا به چه شیوه است و برای ما چه مشکلاتی به همراه دارد؟

مکانیسم قیمت‌گذاری نفت خام محموله‌های صادراتی منطقه ما نیز که توسط مؤسسات گزارشگر قیمت همچون پلتس اندازه‌گیری و اعلام می‌شود ضعف‌های اساسی دارد. به بیان دیگر حدود ۹۴ درصد از نفت خام صادراتی کشورهای خلیج فارس (معادل ۱۳.۱ میلیون بشکه در روز) به مقصد آسیا بر اساس قیمت نفت خام دوبی و عمان قیمت‌گذاری می‌شود که توسط پلاتس اندازه‌گیری و اعلام می‌شود.

به طور مثال گاهی اوقات در باجه پلتس (پلتفرم معاملاتی شبیه بورس که توسط این مؤسسه برای دریافت قیمت‌های پیشنهادی خرید، فروش و معاملات صورت گرفته ایجاد شده است) پیش می‌آید که هیچ معامله‌ای در نیمی از روزهای یک بازه ۳ ماهه انجام نمی‌گیرد و پلتس بر اساس یک سری فرمول‌ها و با توجه به قیمت برنت، به صورت دستی و سلیقه‌ای قیمت را محاسبه و اعلام می‌کند که این قیمت اعلامی مرجع قیمت گذاری ۱۳ میلیون بشکه نفت خام صادراتی خلیج فارس به مقصد شرق آسیا قرار می‌گیرد!

بنابراین سؤال اصلی این است وقتی بیش از ۳۰۰ گرید و نوع نفت در دنیا وجود دارد چرا باید تنها ۳ بنچمارک WTI، برنت دریای شمال و دبی عمان در خلیج فارس (که آن هم به قیمت برنت لینک شده است) مرجع قیمت‌گذاری باشند و چرا ما باید شبیه دیگر کشورهای نفتی منطقه که مناسبات سیاسی متفاوتی با غرب دارند پیرو این مکانیسم قیمت‌گذاری باشیم؟

بنابراین ا گر ما بخواهیم از سلطه دلار بر بازارهای جهانی بکاهیم باید وارد حوزه قیمت‌گذاری شویم. یکی از مهمترین و اساسی‌ترین کارها همین ایجاد و تقویت بورس نفت است که بتوانیم نفت را به مرور زمان با ارزی غیر از دلار قیمت‌گذاری کنیم. راه آن هم بورس نفتی واقعی با نقدشوندگی بالا است، یعنی بورسی که در آن قیمت گذاری بر اساس معاملات کاغذی باشد، برخلاف تجربه‌های گذشته عرضه نفت در بورس که تماماً حراج فیزیکی بوده است.

در حال حاضر به طور مثال حجم تولید نفت برنت دریای شمال که دو سوم نفت دنیا بر اساس آن قیمت گذاری می‌شود به شدت افت کرده و مجموع تولید سبد برنت (که شامل ۴ گرید نفتی به اضافه برنت است) به کمتر از ۷۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است و آژانس‌های گزارشگر قیمت همچون پلتس در آخرین پیشنهاد خود که در آوریل ۲۰۲۲ به کارشناسان جهت بررسی بیشتر ارائه نموده‌اند، به دنبال اضافه کردن نفت WTI در شاخص برنت هستند! یا به طور مثال نفت خام تولید شده در خلیج فارس که به مقصد آسیای شرقی صادر می‌شود بر اساس نفت دبی و عمان قیمت گذاری می‌شود که تولید نفت دبی نیز به زیر ۶۰ هزار بشکه در روز رسیده است.

نکته دیگر اینکه در حال حاضر بر خلاف تصور عموم، قیمت کشف شده در معاملات کاغذی (معاملات آتی و آپشن) در بورس‌های نفتی مبنای قیمت‌گذاری محموله‌های فیزیکی است. قرارداد آتی نفت در بورس‌های دنیا عمدتاً منجر به تحویل دارایی (تسویه فیزیکی) نمی‌شود و معامله‌گران به هیچ وجه با قصد تحویل و تملیک دارایی وارد قرارداد نمی‌شوند.

در کنار بحث قیمت گذاری چه لزومی برای بکارگیری شیوه‌های جدید فروش از طریق بورس و سایر بازارهای مالی وجود دارد؟

ما تا الان بازاریابی و فروش نفت را با یک مکانیزم سنتی و بعضاً غیر شفاف انجام می‌دادیم. یعنی شبکه‌ای از مشتریان با مکانیسم مذاکره‌ای شکل گرفته‌اند و خرید و فروش نفت را انجام می‌دهند. اما این سؤال همیشه مطرح بوده است که آیا هیچ خریدار و مشتری دیگری نیست که بتواند به صورت مستقیم و بدون واسطه نفت ایران را خریداری نماید. در واقع اگر یک بستری را فراهم کنیم که معامله‌گران نفتی در تمام دنیا به طور شفاف و مستقیم به نفت ایران دسترسی پیدا کنند آیا بازار فیزیکی ما گسترده‌تر از حال می‌شود یا خیر.برخی از دست‌اندرکاران قائل بر این هستند که هر کس در هر جای دنیا خریدار نفت خام است، حداقل یک بار با ما مذاکره کرده است اما ادعای برخی صاحب‌نظران در طیف مقابل، این است که افرادی هستند که به دلیل واسطه‌های متعدد نمی‌توانند به این شبکه نفوذ پیدا کنند. همچنین انتشار این اوراق و تحویل فیزیکی نفت از طریق این ابزار به عنوان یک کانال موازی، هیچ آسیبی به شیوه فعلی وارد نمی‌کند و در عوض شانس گسترش مشتریان نفتی ایران را افزایش می‌دهد.

در واقع رویه فعلی فروش نفت توسط وزارت نفت می‌تواند ادامه یابد اما در کنار آن یک بورس نفتی هم وجود داشته باشد که هر کسی بخواهد به صورت شفاف و بی واسطه نفت ایران را خریداری نماید. در بدترین حالت ممکن است به این نتیجه برسیم آثار این چنینی از این ابزار در حال حاضر قابل تحقق نیست ولی چیزی را از دست ندادیم.

در دوره‌های قبل همیشه این نگرانی مطرح می‌شده که اگر نفت در بورس عرضه شود، با مشکل تحریم مواجه می‌شویم و اطلاعات مشتریان افشا می‌شود که در ادامه دلیل اشتباه بودن این تصورات را بیان می‌کنیم. همچنین بحث تعارض منافع و عدم نیاز به بازار سرمایه نیز قبل از تشدید تحریم‌ها وجود داشته است اما خوشبختانه تفکر جدید حاکم بر مجموعه وزارت نفت و شرکت ملی نفت این نگرش منفی به بورس را ندارد. ضمن اینکه در شرایط فعلی جانب عرضه (جنگ روسیه و اوکراین) و تقاضا (ریکاوری بعد از کرونا)، دنیا به نفت ایران نیاز دارد و فروش نفت بسیار تسهیل شده است.

■ آیا شفافیت در بورس انرژی موجب تشدید تحریم‌ها نمی‌شود؟

اولاً در بورس انرژی چیزی که شفاف می‌شود تنها قیمت و حجم معاملات است و اطلاعات خریدار و فروشنده منتشر نمی‌شود و حتی مسئولین خود بورس هم بدون مجوز دادستانی حق انتشار جزئیات را ندارند و تجربه موفق بورس انرژی در این سال‌ها و معاملات میلیارد دلاری فرآورده‌های نفتی در آن مؤید این موضوع است.

درباره اوراق جدیدی که با نامه اوراق سپرده کالایی نفت رونمایی شد توضیح بفرمائید. چه تضمینی وجود دارد که این طرح هم مثل فروش نفت در بورس انرژی با شکست مواجه نشود؟

دلیل شکست طرح فروش نفت در بورس انرژی این بوده است که ما همیشه دنبال حراج فیزیکی نفت بوده‌ایم و اساساً هیچ نقدشوندگی و معاملات ثانویه‌ای بر این بازار بار نمی‌شد. در مورد اوراق سپرده کالایی نفت که در ماه‌های گذشته توسط مدیرعامل شرکت ملی نفت رونمایی شد، مسأله تأمین مالی اولویت اول نمی‌باشد و تأمین مالی از پیامدهای جانبی آن است. آنچه اهمیت دارد توسعه بازار، افزایش مشتریان و ورود به حوزه قیمت گذاری نفت است.

اگر بخواهیم به صورت خیلی خلاصه برای عموم مردم ماهیت این اوراق گواهی سپرده نفت را توضیح بدهیم بایستی به این نکته اشاره کنیم که این اوراق شبیه اوراق گواهی سپرده طلا، زعفران و ... است که در حال حاضر در بورس کالا معامله می‌شود و عموم مردم می‌توانند با خرید این اوراق، به ازای هر برگ مالک یک بشکه نفت شوند. لذا مردم می‌توانند به جای ورود به بازارهای پرریسک و غیر مولد همچون ملک، طلا، ارز، خودرو و ... با خرید این اوراق بخشی از سبد سرمایه‌گذاری خود را به نفت خام اختصاص دهند و در بلندمدت هم از افزایش قیمت نفت بهره‌مند شوند و هم ارزش دارایی خود را در مقابل تورم حفظ نمایند.

دارندگان این اوراق می‌توانند بدون محدودیت زمانی این اوراق را نگهداری کنند و هر موقع اراده کنند در بازار ثانویه به فروش رسانند و یا حتی در صورت تمایل و داشتن امکانات لازم با هماهنگی قبلی به صورت فیزیکی نفت خام را در محموله‌های قابل تحویل، دریافت نمایند. چرا که متناظر با هر برگ از این اوراق یک بشکه نفت تولید شده در انبارها یا مخازن ذخیره سازی نفت موجود است و قبل از کنترل و تأیید سازمان بورس قبض انبار و بالتبع گواهی سپرده منتشر نخواهد شد.

ضمن اینکه شرکت ملی نفت تحویل فیزیکی در احجام قابل حمل را تضمین می‌نماید و هیچ گونه ریسک نکولی از این بابت متوجه دارندگان اوراق نخواهد بود. البته از آنجا که انبارهای مذکور دائماً در حال پر شدن و خالی شدن هستند و نفت مثل بسیاری از کالاها، کالای مثلی است و نه عینی، لزومی به نگهداری عین کالا در این انبارها نیست اما کیفیت و کمیت متناظر با اوراق فروش رفته توسط سازمان بورس مورد کنترل و نظارت مستمر خواهد بود. ضمن اینکه اساساً حجم اوراق منتشر شده در مقایسه با ظرفیت نفت تولیدی کشور بسیار ناچیز است و نگرانی بابت عدم توانایی شرکت ملی نفت در خصوص تحویل به موقع محموله‌های مربوطه وجود نخواهد داشت. البته باید این نکته را نیز تأکید نمائیم که در فاز اولیه، جامعه هدف این طرح صادرکنندگان عمده دارای ارز مازاد و معامله‌گران نفتی هستند و همانطور که بیان شد اهداف والایی همچون ورود به حوزه قیمت‌گذاری برای این طرح متصور است.

نگاه نخست

مذاکرات در فضای متفاوت

عدنان طباطبایی*

فضای سیاسی امروز با سال ۱۳۹۴ قابل مقایسه نیست؛ در آن مقطع فضای سیاسی مثبتی برای نهایی کردن برجام و آغاز اجرایی شدن آن وجود داشت. امروز فضای مثبتی مشابه آن سال وجود ندارد به این معنا که صدای مخالفان برجام تقریباً در همه کشورها بلندتر از صدای موافقان است و در چنین فضایی معتقدم نمی‌توان انتظار داشت که پس از هر دور مذاکره چه در وین و چه در دوحه پیام‌های مثبت و امیدوارکننده مطرح شود.

البته شاید اساساً هم بیان خوش‌بینی کار درستی نباشد تا انتظارات بالا برود و از طرف دیگر موجب شود مخالفان هم با شدت عمل بیشتری در مسیر اخلال حرکت کنند. گذشته از اینکه به واقع مواضع ایران و آمریکا و همچنین اتحادیه اروپا به عنوان هماهنگ‌کننده از هم دور است و هنوز به نقطه توافق نرسیده‌اند اما نباید خیلی ابراز خوش‌بینی صورت بگیرد.

از طرف دیگر ما نباید انتظار داشته باشیم که پس از سه ماه وقفه که تنها در طول آن نهایتاً پیام‌هایی رد و بدل شده است و در کنار تمام سیاست‌های آمریکا و اسرائیل علیه ایران و اتفاقات زیادی که پیش آمده شاهد فضای مثبتی در مذاکرات باشیم. ما شاهد عملیات‌های مکرری در ایران هستیم که لااقل گمان این وجود دارد که اسراییل پشت این عملیات‌ها بوده؛ ترورهایی که صورت گرفته و یک سری عملیات سایبری. ایران باید بتواند این حملات را کنترل کند و همچنان به جلو بردن پروسه احیای برجام نیز پایبند باشد.

از طرف دیگر سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به سرزمین‌های اشغالی قطعاً سفر غیرقابل پذیرشی برای ایران است و قطعنامه شورای حکام هم ناخوشایند بود؛ در نتیجه می‌توانستیم پیش‌بینی کنیم پس از این وقفه و تحولات، وقتی نشستی برگزار می‌شود و پیام‌ها میان تهران و واشنگتن مبادله می‌شود، در ابتدای کار و پیش از سرگیری مذاکره روی موضوعات مرتبط با برجام، انتقاداتی از عملکرد طرفین مطرح خواهد شد. این ارزیابی من است و اصولاً باید در نظر بگیریم که جزئیات این گفت‌وگوها برای ما آشکار نیست و انتظار نداشته باشیم که در این مرحله به ریزه‌کاری‌ها توجه شود. به طور خلاصه باید انتظار می‌داشتیم که در این مذاکرات دو روزه نتیجه نهایی حاصل نشود اما همچنان بعید نیست در هفته‌های آینده قدم مثبتی برداشته نشود.

البته طبیعی است که با روی کار آمدن دموکرات‌ها در آمریکا و سیاست‌ورزی نرم‌ترشان در سطح بین‌المللی به خصوص در گفتمان سیاسی‌شان نسبت به اروپا، قابلیت ایجاد یک اجماع با همه اطراف غربی طبیعتاً در این دولت بیشتر است حالا اینکه آیا روسیه و چین را هم بتوانند در این مقوله به سمت خود بکشانند، بحث دیگری است.

در مقایسه با زمان ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ باید این آمادگی را داشته باشیم که فرانسه و بریتانیا به عنوان کشورهای غربی عضو شورای امنیت سازمان ملل در کنار آمریکا بایستند و در کمیسیون مشترک برجام، آلمان هم کنارشان باشد. حالا اینکه این مسأله به رقم زدن مکانیسم ماشه بینجامد یا خیر موضوعی است که من فعلاً نشانه‌ای از آن را نمی‌بینم.به هرحال می‌شد یک سناریوی ایده‌آل طراحی کنیم و بگوییم که برجام باید پیش از سفر جو بایدن به منطقه احیا می‌شد و تنش میان تهران و واشنگتن از این طریق کاهش پیدا می‌کرد و در جریان سفر به ریاض و تل‌آویو این دو نگرانی خود از بهره ایران از برجام را به آقای بایدن منتقل کرده و از او بخواهند به نوعی به آن رسیدگی کند و نگرانی‌ها را کم کند و یک سری شعار هم علیه سیاست منطقه‌ای ایران بدهند اما همه این‌ها در چارچوب احیای برجام بود و در این حالت برای تهران نیز سیاست تهاجمی قلمداد نمی‌شد.البته این سناریوی ایده‌آل است و الان باید انتظار داشته باشیم که فضای ضد ایرانی در این سفر شکل بگیرد. می‌توانم با اطمینان بگویم که گلایه امارات و عربستان از آمریکا در این سفر حل و فصل نخواهد شد، اما قدم مهمی برداشته خواهد شد.

***کارشناس سیاست خارجی**

سیاست
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

نگاه روز

جنگ اراده‌ها

امیرعلی ابوالفتح*

طبیعی است وقتی مذاکرات نتیجه نداده طرفین همدیگر را مقصر جلوه دهند. غرب (یعنی آمریکا و سه کشور اروپایی و اتحادیه اروپا) تلاش می‌کنند ایران را مانع انجام توافق جلوه دهند؛ در مقابل ایران هم تاکید می‌کند غرب مانع انجام توافق بوده بنابراین این رفتارها طبیعی است.

فارغ از بررسی ادعای طرفین، واقعیت امر این است، کشوری که تحریم شده ایران و کشوری که تحریم کرده آمریکا است. آمریکا باید تحریم‌ها را بردارد. باید یک پیام به دنیا متبادر کند که اگر ایران تعهدات برجامی خود را اجرا کند، از مزایای اقتصادی برجام بهره‌مند می‌شود. این بر عهده دولت آمریکا است تا سرمایه‌گذاران خارجی با ایرانی‌ها همکاری کنند، سرمایه آورده و بهره‌مندی اقتصادی ایران تأمین شود. دولت آمریکا این کار را انجام نمی‌دهد و به بهانه‌های دیگر بر تحریم‌ها می‌افزاید. برای یک کمپانی خارجی آسیایی یا اروپاییرغبتی وجود ندارد با کشوری قرارداد ببندد که هر روز به یک بهانه‌ای تحریم می‌شود. به خصوص یک بار این اتفاق سرشان آمده است. جایی که ایران به تمام تعهدات خود درباره برجام عمل کرده اما دولت آمریکا بی‌دلیل از برجام بیرون آمد و خسارت سنگینی به کمپانی‌های خارجی زد.

آن‌ها مجبور شدند سرمایه‌های خود را خارج کنند. تعهداتی که انجام داده، تاسیساتی که ساخته بودند، پیش‌بینی‌هایی که در حوزه تجارت و بازار خودشان کرده بودند را از دست دادند. پس این بر عهده آمریکا است. تا الان هم نه اشاره‌ای کرده و نه رفتاری نشان داده است که تمایلی دارد به برجام بازگردد. همه این مواردی که گفته شد، راه را برای رسیدن به توافق می‌بندد. اگر مسئولیت این داستان را به گردن ایران بیاندازند، چیزی عوض نمی‌شود. تا بهرمندی اقتصادی ایران از برجام تأیید و تضمین نشود، دلیلی ندارد که ایران به تعهداتش بازگردد. ایران همه چیز را به برجام ۲۰۱۵ بازگرداند اما اینکه همه اقتصاد ایران به بهانه حقوق بشر زیر تحریم بماند، چه فایده و نفعی برای ایران دارد؟

به همان اندازه که آمریکا ایران را مقصر می‌داند یا ایران آمریکا را مقصر می‌داند، آمریکایی‌ها موضع بدبینانه‌ای نسبت به آینده برجام دارند، برعکس ایران موضع خوشبینانه‌ای نسبت به برجام دارد. از نظر ایران اگر آمریکا اراده کند و به برجام برگردد، خیلی راحت است. همانطور که دونالد ترامپ یک کاغذ را امضا کرد و از برجام خارج شد، جو بایدن می‌تواند یک کاغذ را امضا کرده و به برجام برگردد.

سابقه آن هم وجود دارد. آقای بایدن یک کاغذ امضا کرد و آمریکا به پیمان پاریس بازگشت. همین کار را می‌تواند در مورد ایران انجام دهد.سهم مربوط به ایران آماده و حاضر است به تمام تعهدات برجامی خود برمی‌گردد و نکته بعدی آنکه تمام تعهدات ایران درباره برجام قابل راستی‌آزمایی بوده و آژانس متر و ترازوی خود را می‌آورد و دانه دانه این تعهدات را متر و وزن کرده و اعلام می‌کند اورانیوم غنی شده اینقدر و تعداد سانتریفیوژ هم به این تعداد است و به راحتی می‌تواند راستی‌آزمایی کند که ایران به تعهدات خود عمل کرده است. بنابراین چون طرف ایرانی توانایی آن را دارد که تعهدات برجامی را انجام دهد ابراز خشنودی می‌کند. اما ۵۰ درصد ماجرا مربوط به آمریکایی‌ها است که مانع می‌شوند. از این جهت قابل درک است که چرا آقای امیرعبداللهیان، حتی آقای ظریف یا آقای روحانی ابراز خشنودی و امیدواری می‌کردند. مثلاً آقای روحانی گفت، بازگشت آمریکا به برجام در عرض نیم ساعت امکان‌پذیر است. واقعیت این است که حرف آقای روحانی درست است اما آمریکایی‌ها نمی‌خواهند این کار را انجام دهند. به هرحال مذاکرات جنگ اراده‌ها بوده و زورآزمایی و کشمکش وجود دارد. به قول معروف دو طرف دارند با همدیگر کشتی می‌گیرند. حالا کدام یک کوتاه بیاید، جا بزند یا تسلیم شود را نمی‌دانیم. اما مذاکرات ادامه دارد. اگر نشست‌های دوحه نتیجه‌بخش نباشد یک شهر و یک فرمول دیگر انتخاب می‌شود. حتی اگر مذاکرات برجام شکست قطعی بخورد، باز هم باید مذاکره کنند. نه ایران و نه آمریکایی‌ها گزینه‌ای به جز مذاکره ندارند. ممکن است مذاکرات مدتی فریز شود، همانطور که الان در وین فریز شده است. اما به یک شهر دیگر رفته و با دستوری دیگر مذاکره می‌کنند. با این امید که این بن‌بست رفع شود. حالا ممکن است توافق شش ماهه اتفاق بیافتد یا ممکن است ده سال طول بکشد.

*کارشناس مسائل بین الملل

محاسبات دولت اشتباه از آب در آمد

کامران ندری، کارشناس اقتصادی و استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق، در پاسخ به این سؤال که آیا نرخ تورم نقطه‌ای ۱۳.۲ درصدی در خرداد ۱۴۰۱ بالاترین نرخ تورم در سال‌های پس از انقلاب بوده یا خیر؛ گفت: در اوایل دهه ۷۰ شاهد تورم‌های بالا در کشور بوده‌ایم اما به نظر می‌رسد تورم با این رقم مختص دولت سیزدهم است چرا که پس از انقلاب نرخ تورم نقطه‌ای ۱۳.۲ درصدی جزو موارد بسیار بالا محسوب می‌شود.وی با اشاره به اینکه باید تصمیمات بر اساس واقعیات اتخاذ شود نه فرضیات گفت: می‌گفتند ارز ۴۲۰۰ تومانی خودش عامل تورم است در حالی که تورم در شرایط کنونی بسیار بالا رفته و این اتفاق وقتی مهم‌تر می‌شود که می‌بینیم بیش از چهار سال است که با تورم بالا دست به گریبان هستیم.ندری گفت: در حقیقت پس از خروج ترامپ از برجام، اقتصاد ایران با شوکی روبرو شد که موجبات افزایش نرخ تورم را فراهم کرد. حالا نیز شوک کنونی در اثر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بسیار چشمگیر است و تورمی بی‌سابقه برای ایران به همراه آورد.استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق تاکید کرد: مهم‌ترین برنامه دولت باید مهار تورم بالا باشد چرا که تورم فرسایشی در این سال‌ها قدرت خرید خانوار ایرانی را به شدت کاهش داده است.

افزایش مهاجرت استادان دانشگاه‌ها به علت حقوق اندک

مسعود پزشکیان گفت: با آمدن و رفتن وزرا مشکلی حل نمی‌شود زیرا سیاست‌هایی که اتخاذ می‌کنیم، نادرست است و تا زمانی که این روند حاکم باشد، حتی اگر بهترین فرد را روی کار بیاورند، باز اوضاع به همین منوال خواهد ماند.عضو مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی ادامه داد: با جهتی که در قانونگذاری داریم و همچنین روند اداره کشور، اقتصاد به این سادگی قابل حل نیست. در قرآن آمده است «پیمانی که بستی خراب نکن زیرا تزلزل ایجاد می‌کند و به عذاب عظیم گرفتاری می‌شوی». امروز با شخصی قرارداد می‌بندیم، فردا می گوییم فاسد بود؛ امروز یک تصمیم می‌گیریم و روز بعد همان تصمیم را دبه می‌کنیم. لذا ثبات در قانونگذاری و دوم ارتباط با توسعه جهانی عامل تحول کشور است که در هیچ کدام موفق نبودیم.پزشکیان با اشاره به خروج اساتید از کشور، گفت: علاوه بر مساله حقوق بازنشستگان که مشکلات بسیاری را به وجود آورده است ما با مشکل مهاجرت اساتید دانشگاه‌ها به دلیل حقوق مواجه هستیم. به اساتید دانشگاه ۳۰۰ دلار پول می‌دهند درحالی که کشورهای خارجی به همان استاد در صورت مهاجرت، ۱۰ هزار دلار خواهند داد بنابراین بسیاری از اساتید برای خروج از کشور درخواست کردند.

گزارش «تدبیر تازه» از دو روایت متفاوت از مذاکرات دوحه

درخواست‌های فرابرجامی؟

سمیه تقی‌خانی
روزنامه‌نگار

گروه سیاسی: مذاکرات دوحه درحالی به پایان رسید که برای چندمین بار متوالی امیدها برای احیای توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ به ناامیدی بدل شد و در شرایطی که طرف مقابل مدعی طرح درخواست‌های فرابرجامی از سوی ایران گردید و هماهنگ کننده برجام هم از خطر عدم عبور از خط پایان سخن گفت اما گویا وزیر امور خارجه کشورمان ارزیابی مثبتی از آخرین دور مذاکرات دارد.

حسین امیرعبداللهیان در نخستین واکنش نسبت به پایان مذاکرات در دوحه، در گفت‌وگو با همتای قطری خود گفت: ارزیابی ما از مرحله اخیر مذاکرات در دوحه مثبت است. تاکید می‌کنم که ما برای رسیدن به توافقی خوب، قوی و پایدار جدی هستیم و در صورت واقع‌بینی آمریکا، توافق دست یافتنی است. مذاکره‌کننده ارشد ما همواره با ابتکار عمل و در مسیر تحقق توافقی قابل قبول گام بر می‌دارد و ما بر ادامه مذاکره تا رسیدن به توافق مبتنی بر واقع بینی مصمم هستیم.

در جهت جمع بندی آنچه تا امروز و در جریان مذاکرات دوحه اتفاق افتاده است، روز پنجشنبه جلسه‌ای در شورای امنیت سازمان ملل متحد منعقد شد. نماینده آمریکا در شورای امنیت اعلام کرد که کشورش نسبت به بازگشت دوجانبه برای اجرای کامل برجام متعهد باقی می‌ماند.

ریچارد میل مدعی شد: «ما ماه‌هاست که برای به نتیجه رساندن توافق برمبنای درکی که از آن‌چه در وین مذاکره شد، آماده‌ایم. چنین توافقی از ماه مارس آماده است.»

این مقام آمریکایی بدون اشاره به بدعهدی‌های کشورش در قبال برجام، مدعی شد: «ولی ما تنها وقتی می‌توانیم توافق را به نتیجه رسانده و اجرا کنیم که ایران خواسته‌هایی اضافی خارج از حیطه برجام، را کنار بگذارد.»

وی با قدردانی از سفر «جوسپ بورل» مسئول سیاست خارجی اروپا به ایران و جلب توافق تهران برای ادامه مذاکرات در دوحه، مدعی شد: «اما ایران مانند گذشته به بیان خواسته‌های فرابرجامی ادامه داد.»در این نشست معاون دبیرکل سازمان ملل در امور سیاسی و صلح هم مدعی شد که اقدام‌های ایران در خصوص افزایش ذخیره اورانیوم غنی‌شده و خاموش کردن دوربین‌های نظارتی آژانس، پیامدهای سنگینی به دنبال خواهد شد.روزمری دی کارلو افزود که ذخیره اورانیوم غنی‌سازی شده ایران به بیش از ۱۰ برابر سقف مجاز در برجام رسیده است، اعلام کرد که این امر به همراه و ایران دوربین‌های نظارتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را از تاسیسات هسته‌ای خود برداشته که این گام «پیامدهای سنگینی» در پی دارد.این مقام سازمان ملل در ادامه ادعای بی‌پایه خود، گفت که تحقیقات سازمان ملل متحد نشان می‌دهد، موشک‌هایی که توسط انصارالله مورد استفاده می‌گیرد، به طور کامل یا قطعاتی از آن توسط ایران ساخته شده است.جوزپ بورل هم در پایان این نشست در حساب توئیتر خود نوشت: با گذشت بیش از یکسال از مذاکرات، ما خطر عبور نکردن از نقطه پایان را داریم. باید در اسرع وقت توافق را نهایی کنیم و به اجرای کامل برجام بازگردیم.مجید تخت روانچی، نماینده کشورمان در سازمان ملل نیز در این نشست در سخنانی گفت: ایران به دیپلماسی چندجانبه متعهد است که نتیجه آن باید تضمین کننده لغو مؤثر و قابل راستی‌آزمایی همه تحریم‌های غیرقانونی باشد. ایران ضمانت‌های قابل راستی‌آزمایی و عینی از آمریکا درخواست کرده و اینکه، آمریکا بار دیگر تعهدات خود را نقض نخواهد کرد، تحریم‌ها به بهانه‌ها یا عناوین دیگر – همانطور که در دولت قبلی آمریکا اتفاق افتاد – اعمال نخواهد شد و سازوکارهای برجام مورد سوءاستفاده قرار نخواهد گرفت. در واقع، این‌ها حداقل مقتضیات برای اطمینان نسبی از ثبات در برجام به شمار می‌روند. نماینده کشورمان در پایان این نشست در حساب توئیتر خود نوشت: تیم ما آماده تعامل سازنده برای دستیابی به توافق است. اگر آمریکا واقع بینانه عمل کند و قصد جدی برای اجرای تعهدات خود نشان دهد، توافق دور از دسترس نیست.

■ بیانیه تروئیکای اروپایی درباره مذاکرات برجامی

از سوی دیگر انگلیس، آلمان و فرانسه در بیانیه‌ای نوشتند: «ما حمایت کامل خود را نسبت به تلاش‌های هماهنگ‌کننده برجام جهت احیای برجام ابراز می‌کنیم. ایران باید از این فرصت تا زمانی که از دست نرفته، برای نهایی‌سازی توافق استفاده کند. متاسفانه متوجه شده‌ایم که در جلسه‌ای که روز گذشته در دوحه پایان یافت، ایران بار دیگر از این فرصت استفاده نکرده و به جای آن خواسته‌های بیشتر و غیرواقع‌گرایانه‌ای را مطرح کرده است.»در بیانیه تروئیکای اروپایی، آمده است: «شورای امنیت متوجه تهدید ایران علیه امنیت بین‌المللی از طریق تشدیدهای هسته‌ای‌اش شده است. برنامه هسته‌ای ایران از هر زمان دیگری در گذشته پیشرفته‌تر شده است.

ایران طی سه سال گذشته گام‌هایی جهت تسریع برنامه هسته‌ای خود اتخاذ کرده و به تشدید آن ادامه می‌دهد. برخی از مهم‌ترین این گام‌ها در حین روند مذاکرات برای بازگرداندن این کشور به اجرای کامل برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) و آمریکا به توافق انجام گرفته است.تلاش‌های شدید دیپلماتیک جهت احیای برجام منجر به حصول توافقی قابل دوام شده است که از ماه مارس روی میز قرار دارد. ما متاسفیم که ایران تاکنون از این فرصت دیپلماتیک استفاده نکرده و به تقویت فعالیت‌های هسته‌ای خود پرداخته است.»در ادامه این بیانیه آمده است: «اخیراً ایران اعلام کرد که سانتریفیوژهای قدرتمند و پیشرفته جدیدی را نصب کرده و از آنها استفاده می‌کند. ایران همچنین اعلام کرده بود که تجهیزات نظارتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ذیل برجام را قطع کرده است. این رخداد با توجه به این مسئله که ایران به انباشت بی‌نظیر اورانیوم با غنای ۲۰ و ۶۰ درصد ادامه می‌دهد، بسیار نگران‌کننده است.وظیفه راستی‌آزمایی و نظارت بر اجرای برجام مسقیما توسط شورای امنیت سازمان ملل به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی محول شده است. اقدام ایران مبنی بر پایان‌دادن به تدابیر شفافیت مرتبط با برجام گامی منفی، غیرسازنده و تحریک‌آمیز محسوب می‌شود که شورا نمی‌تواند در خصوص آن سکوت کند.»

در انتهای این بیانیه نوشته شده است: «امروز شورای امنیت همچنین درخصوص تحولات کلیدی در برنامه موشکی ایران که مغایر با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل است، گفت‌وگو خواهد کرد. شورا از ایران می‌خواهد که انجام هرگونه فعالیت مرتبط با موشک‌های بالیستیک طراحی‌شده برای حمل تسلیحات هسته‌ای - از جمله پرتاب موشک از طریق فناوری موشک‌های بالیستیکی این چنینی - خودداری کند.

همین چند روز پیش بود که ایران با پرتابگر فضایی آزمایش دیگری انجام داد که شامل فناوری دوکاربردی بود که می‌توان از آن برای ساخت موشک‌های بالیستیک دوربرد و قاره‌پیما استفاده کرد.ما از ایران می‌خواهیم که از انجام این اقدامات تحریک‌آمیز خودداری کند. ما فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده مداوم ایران در منطقه را محکوم می‌کنیم و از این کشور می‌خواهیم که به فعالیت‌های موشک‌های بالیستیک و اشاعه هسته‌ای مغایر با قطعنامه ۲۲۳۱ امنیت سازمان ملل و دیگر قطعنامه‌ای این شورا پایان دهد. ما همچنین به طور کامل از دبیر کل برای بررسی و گزارش‌دهی در رابطه با یافتن هرگونه شواهدی از انتقال قطعات، مصالح، کالاها، فناوری‌ها یا ارائه خدمات مغایر با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل حمایت می‌کنیم.»

رئیسی: برنامه هسته‌ای ایران هیچگاه از مسیر قانونی منحرف نشده

بااین حال اما سیدابراهیم رئیسی هم در پاسخ به تماس تلفنی شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر، با اشاره به گزارش‌های متعدد و رسمی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر اینکه برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران کاملاً شفاف بوده و هیچگاه از مسیر قانونی منحرف نشده است، تصریح کرد: طرح مکرر اتهامات و ادعاهای تکراری علیه جمهوری اسلامی ایران در حین گفتگوها، بیانگر هدفگذاری سیاسی آنها در فرآیند مذاکرات است.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران تحریم‌های یکجانبه را ظالمانه، غیر قانونی و ناحق می‌داند و در دفاع از حقوق خود مصمم است، گفت: همه تلاش‌ها باید در مسیر برداشتن کامل تحریم‌ها با ضمانت‌های لازم در این زمینه پیگیری شود.رییس شورای عالی امنیت ملی تاکید کرد: توافق پایدار مستلزم لغو تحریم‌ها و کنارگذاشتن بی قید و شرط ادعاهای بی‌اساس و پایه است.به هرحال باتوجه به روایت‌های متفاوتی که از مذاکرات دوحه شنیده می‌شود نه تنها امید به احیای برجام کم رنگ شده بلکه بعید نیست تا چند روز آینده پایان مذاکرات هسته‌ای اعلام شود.

از سوی دیگر انگلیس، آلمان و فرانسه در بیانیه‌ای نوشتند: «ما حمایت کامل خود را نسبت به تلاش‌های هماهنگ‌کننده برجام جهت احیای برجام ابراز می‌کنیم. ایران باید از این فرصت تا زمانی که از دست نرفته، برای نهایی‌سازی توافق استفاده کند.

توافق پایدار مستلزم لغو تحریم‌ها و کنارگذاشتن بی قید و شرط ادعاهای بی‌اساس و پایه است.به هرحال باتوجه به روایت‌های متفاوتی که از مذاکرات دوحه شنیده می‌شود نه تنها امید به احیای برجام کم رنگ شده بلکه بعید نیست تا چند روز آینده پایان مذاکرات هسته‌ای اعلام شود.

رویداد

امیرعبداللهیان درباره سفرش به سوریه:

باید مانع وقوع بحران جدید در منطقه شویم

ایرنا: حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه اسران پیش از عزیمت به دمشق در گفت‌وگویی اظهار کرد: در ادامه سفری که ۴ روز پیش به ترکیه داشتم ضروری است که با مقامات سوریه هم مشورت‌هایی را داشته باشیم.

وزیر امور خارجه افزود: تحولاتی در منطقه در حال وقوع است که باید تلاش کنیم جمهوری اسلامی ایران همواره نقش سازنده‌ای را در منطقه ایفا کند و مانع وقوع بحران جدید در منطقه شویم.امیرعبداللهیان خاطرنشان کرد: بخشی از سفر من به سوریه با این هدف انجام می‌شود که بتوانیم در مسیر استقرار صلح و امنیت در منطقه میان سوریه و ترکیه بعنوان دو کشوری که جمهوری اسلامی ایران روابط مهمی با هر دو طرف دارد قدم برداریم. وی بیان کرد: بخش دیگر سفر من هم پیگیری مناسبات دوجانبه و رایزنی با بشار اسد و وزیر امور خارجه و مقامات عالیرتبه سوریه درخصوص مسائل مختلفی که در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی وجود دارد، است.

واکنش سردار نصیری به شایعه بازداشتش:

سرباز ولایت و پاسدار انقلاب اسلامی هستم

ایرنا: روزنامه نیویورک تایمز در روزهای اخیر مدعی بازداشت سردار نصیری به اتهام همکاری با سرویس اطلاعاتی رژیم صهیونیستی (موساد) شد که این خبر مورد توجه رسانه‌های معاند نیز قرار گرفت.

طرح این ادعا در واقع بازنشر شایعه‌ای است که در سال ۱۳۹۸ و پس از مراسم تودیع سردار نصیری از فرماندهی حفاظت سپاه توسط رسانه‌های ضد انقلاب فارسی‌زبان مطرح شده بود و در همان مقطع نیز توسط سردار رمضان شریف سخنگوی سپاه تکذیب و تاکتیکی نخ‌نما شده که معمولاً پس از تغییر و تحولات سپاه توسط دشمنان مطرح می‌شود، عنوان شده بود.

سردار سرتیپ دوم پاسدار علی نصیری نیز که در همان مقطع طرح این شایعات را به دلیل نقش خود در حوزه‌های حفاظتی دانسته بود، در واکنش به بازنشر مجدد و غیر حرفه‌ای این شایعه که پس از تغییرات جدید سپاه و پس از ۳ سال مجدداً مطرح شده است، آن را به دلیل شکست‌های پی در پی نظام سلطه و صهیونیسم از سپاه به عنوان یکی از ارکان مهم نظام مقدس جمهوری اسلامی دانست و گفت: اینگونه اقدامات توسط دشمنان زخم خورده از انقلاب با هدف ناامید کردن مردم نسبت به سپاه و اقدامات مؤثر این نهاد مردمی و نیز مرهم گذاشتن بر شکست‌هایشان صورت می‌پذیرد.

سردار نصیری با تاکید بر اینکه سرباز ولایت و پاسدار انقلاب اسلامی هستم گفت: خداوند متعال را شاکرم که حیات من در دفاع مقدس و سنگر پاسداری از نظام و انقلاب اسلامی در سپاه پاسداران رقم خورده است و امیدوارم عاقبت بخیری و شهادت در این لباس مقدس برایم حاصل شود.

اعلام جرم علیه یک شرکت بستنی‌سازی از سوی ستاد امر به معروف و نهی از منکر

فارس: ستاد امر به معروف و نهی از منکر به دنبال انتشار گسترده دو فیلم تبلیغاتی توسط یک شرکت تولید بستنی، علیه این شرکت اعلام جرم کرد.

بنا به گفته صادق منش مدیرکل حقوقی و امور مجلس ستاد مذکور، پیش از این با انتشار یک فیلم تبلیغاتی منافی عفت عمومی و معارض حقوق عامه از سوی شرکت یاد شده، ستاد به جای پیگیری قضایی، مدیرعامل این شرکت را دعوت کرده و به او در این باره تذکر لسانی داده بود و نامبرده هم متعهد به جبران و عدم تکرار چنین تبلیغات مشتمل بر اهانت به مقام شامخ زن و مروج بی عفتی شده بود.وی افزود: با توجه به تکرار این روند بر خلاف تعهد قبلی مدیرعامل شرکت دومینو، ستاد ناچار به پیگیری موضوع از طریق مرجع قضایی شد تا علاوه بر جبران بخشی از صدمات وارد شده به عفت عمومی و حقوق عامه، از تکرار چنین رفتارهایی پیشگیری کند. مدیر کل حقوقی ستاد در ادامه گفت: با توجه به این مسئولیت معاونت حقوق عامه دادستان کل کشور برای پیگیری این قبیل موارد، ستاد موضوع را به معاونت یاد شده منعکس کرد و خواستار تعقیب و کیفر بازدارنده نسبت به شرکت مذکور شد و مدیرکل پیگیری امور فرهنگی و اجتماعی و امنیت اخلاقی معاونت یاد شده، به استناد ماده ۲۲ قانون آیین دادرسی کیفری و ماده ۲ دستورالعمل نظارت و پیگیری حقوق عامه، شکایت ستاد را برای تعقیب کیفری آن شرکت به دادستان عمومی و انقلاب تهران ارسال کرد.

| اقتصاد |
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

نگاه روز

تورم به ۷۸ درصد می‌رسد؟

وحید شقاقی‌شهری*

در گذشـــته چیزی حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیارد دلار برای کالاهای اساســی اختصاص داده شـــد، در حالی که امسال قیمت‌های جهانی مواد غذایی افزایش پیدا کرده، پیش‌بینی می‌شـــد این مبلغ برای تأمین کالاهای اساســی با ارز ترجیحی به چیزی حدود ۲۵ میلیارد دلار می‌رسید که امکان تأمین آن برای دولت وجود نداشـــت. موضوع دیگر، بحث قاچاق معکوس کالاهایی بود که شامل دریافت ارز ترجیحی می‌شدند. با افزایش قیمت جهانی کالاها قاچاق معکوس از کشور افزایش یافت و شاهد قاچاق معکوس چمدانی کالاهایی مانند دارو با قیمت یارانه‌ای بودیم که ســـود آن نصیب کشورهای همسایه می‌شد. مساله دیگـــر انحراف منابع بود که یک مـــورد آن قرارداد نهاده‌های دامـــی بود که در یک قرارداد صوری عدد قابل توجهی ناپدید شد و نمی‌توان انکار کرد که از این انحرافات منابع، ثروت‌های افسانه‌ای نصیب عده‌ای خاص شد.

اما معتقدم که یک سیاســـت درست در یک زمان نامناسب به اجرا رسید. این سیاســـت باید زمانی به اجرا می‌رسید که بازار ارز ثبات داشـــته باشد و انتظارات تورمی فروکش کرده و فضا برای عملیاتی کردن حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی مساعد می‌بود.

نرخ تورم در خـــرداد ماه تا ۱۲,۲ درصد تـــورم افزایش یافت کـــه بخش عمده‌ای از این افزایش نرخ تورم ماهانه به اجرای سیاســـت حذف ارز ترجیحی برمی‌گردد و به دنبال آن افزایش ۱۰ درصـــدی قیمت مواد خوراکی گزارش شـــد. این در حالی اســـت که اگر این سیاســـت در زمان مناسب و درست به اجرا می‌رسید، می‌توانستند این میزان نرخ تورم حاصل از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را به ۵ درصد کاهش دهند.

تبعات اجرای سیاست درست در زمان نادرست افزایش ۴ الی ۵ درصدی نرخ تورم است که به جامعه تحمیل می‌شود از این رو زمان اجرای سیاست‌های مؤثر اقتصادی بسیار مهم است و باید در ادبیات اقتصاد کلان بر روی این موضوعات کار کنیم اما متاسفانه این مسائل را در مطالعات اقتصادی را مورد مطالعه قرار نمی‌دهیم. برای مثال، می‌توان با ا فزایش نرخ بهره، تورم را کنترل کند و این بحث همواره مطرح است اما این موضوع بررسی نمی‌شـــود که این افزایش نرخ بهره در چه شرایطی و در چه زمانی می‌تواند اثر کارآمدتری داشته باشد. در حالی که زمان اجرای سیاست‌های اقتصادی بسیار مهم است، کمتر به آن توجه می‌شود.

دولت سیاســـت جایگزینی برای حذف ارز ترجیحی نداشـــت، دولـــت منابع ارزی بـــرای اجرای اختصـــاص ارز به کالاهای اساســـی در اختیار نداشـــت و در عین حـــال قاچاق معکوس کالاهـــای دارای ارز ترجیحـــی در حال انجام بـــود و وزارت کشـــاورزی هم اعلام کرده بود که امـــکان تأمین این مبلغ و ادامه روش گذشته را ندارد.

اگر مذاکرات برجام به نتیجه برسد به طور قطع التهابات بازار ارز فروکش می‌کند و دلار به قیمت‌های ۲۷ تا ۲۸ هزار تومان برمی‌گردد و باید شـــکاف بازار آزاد و ســـامانه نیما به حداقل برسد.

دولـــت در حال حاضر معـــادل ارز ۴۲۰۰ تومانی، یارانه ریالی می‌پردازد و به شرطی که جامعه هدف به خوبی شناسایی شود و ایـــن یارانه به جامعه هدف اصابت کند، تورم تا حدی کنترل شـــود و می‌تواند بر روی ســـه دهک اول اثرگذار باشد و برای ۴ دهک دیگر بســـته به میزان تورم، شـــرایط متفاوت خواهد بود اما موضوع نکته بســـیار مهم این اســـت که تداوم یارانه نقدی، شناسایی درســـت جامعه هدف و کنترل و کاهش نرخ تورم باید توامان با هم انجام شـــوند. پیش‌بینی‌ها از این است که در خوشـــبینانه‌ترین حالت نرخ تورم تا پایان ســـال حداقل ۵۰ درصد خواهد بود مبنای محاســـبه سناریو خوش‌بینانه این است که در حالی نرخ تورم ماهانه خرداد ۱۲.۲ درصد است، از تیرماه نرخ تـــورم ماهانه به ۳ درصد کاهش پیدا کند که البته کار بانک مرکزی و دولت برای کاهش نرخ تورم بسیارسخت است چراکه در سال‌های دور در شرایط عادی نرخ تورم ماهانه بین ۱.۵ تا ۳ درصد بوده و قطعاً در این شرایط ملتهب کنترل نرخ تورم سخت‌تر است.ســـناریو دیگر رشد ماهانه نرخ تورم تا ۵ درصد اســـت و اگر نرخ تورم ماهانه ۵ درصد باشـــد، نرخ تورم به ۶۶ درصد می‌رســـد و سناریو بدبینانه این است که اگر نرخ تورم ماهانه ۷ درصد باشـــد نرخ تورم تا پایان سال به ۷۸ درصد خواهد رســـید.عدم تحقق برجام و تشـــدید تحریم‌ها از شرایط تحقق تورم ۷۸ درصد است البته شواهد نشان می‌دهد که برجام به نتیجه خواهد رســـید چراکه به ویژه طرف اروپا به برجام نیاز دارند و یک توافقی ایران و امریکا ایجاد می‌شـــود که این توافق می‌تواند انتظارات تورمی را کاهش دهد اما باید توجه داشته باشیم که موتور تورمی ۵۷ درصدی افزایش حقوق و دستمزد، افزایش حقوق معلمان که ناترازی بودجه را تا ۱۰۰ هزار میلیارد تومان را افزایش داد، کسری بودجه، تورم وارداتی و... روشن هستند و در افزایش نرخ تورم اثر دارند اما اگر موتور انتظارات تورمی خاموش شود می‌تواند سناریو بدبینانه را کنار بزند. اگر تیم اقتصادی دولت بتوانند خوب عمل کند، نرخ تورم ماهانه به ۳ درصد می‌رسد اما اگر عملکرد موفقیت‌آمیز نداشته باشـــند و هماهنگ عمل نکننـــد و تصمیمات به موقع نگیرند نـــرخ تورم ماهانه به ۵ درصد می‌رســـد که تفاوت آن در تورم ســـالانه بین ۵۰ تا ۶۶ درصد است و تاپایان سال این دو تورم را خواهیم داشت.

*کارشناس اقتصادی

محاسبات دولت اشتباه از آب درآمد

کامران ندری، کارشـــناس اقتصادی و استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق، در پاسخ به این سؤال که آیا نرخ تورم نقطه‌ای ۱۳.۲ درصدی در خرداد ۱۴۰۱ بالاترین نرخ تورم در سال‌های پس از انقلاب بوده یا خیر؛ گفت: در اوایل دهه ۷۰ شاهد تورم‌های بالا در کشور بوده‌ایم اما به نظر می‌رسد تورم با این رقم مختص دولت سیزدهم است چرا که پس از انقلاب نرخ تورم نقطه‌ای ۱۳.۲ درصدی جزو موارد بسیار بالا محسوب می‌شود.وی با اشاره به اینکه باید تصمیمات بر اساس واقعیات اتخاذ شود نه فرضیات گفت: می‌گفتند ارز ۴۲۰۰ تومانی خودش عامل تورم است در حالی که تورم در شرایط کنونی بســـیار بالا رفته و این اتفاق وقتی مهم‌تر می‌شود که می‌بینیم بیش از چهار سال است که با تورم بالا دست به گریبان هستیم.ندری گفت: در حقیقت پس از خروج ترامپ از برجام، اقتصاد ایران با شـــوکی روبرو شـــد که موجبات افزایش نرخ تورم را فراهم کرد. حالا نیز شوک کنونی در اثر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بسیار چشمگیر است و تورمی بی‌سابقه برای ایران به همراه آورد.استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق تاکید کرد: مهم‌ترین برنامه دولت باید مهار تورم بالا باشد چرا که تورم فرسایشی در این سال‌ها قدرت خرید خانوار ایرانی را به شدت کاهش داده است.

افزایش مهاجرت استادان دانشگاه‌ها به علت حقوق اندک

مســـعود پزشکیان گفت: با آمدن و رفتن وزرا مشـــکلی حل نمی‌شود زیرا سیاست‌هایی که اتخاذ می‌کنیم، نادرســـت اســـت و تا زمانی که این روند حاکم باشـــد، حتی اگر بهترین فرد را روی کار بیاورند، باز اوضاع به همین منوال خواهد ماند.عضو مجمع نمایندگان آذربایجان شـــرقی ادامه داد: با جهتی که در قانونگذاری داریم و همچنین روند اداره کشـــور، اقتصاد به این ســـادگی قابل حل نیست. در قرآن آمده است «پیمانی که بستی خراب نکن زیرا تزلزل ایجاد می‌کند و به عذاب عظیم گرفتاری می‌شوی». امروز با شخصی قرارداد می‌بندیم، فردا می گوییم فاسد بود؛ امروز یک تصمیم می‌گیریم و روز بعد همان تصمیم را دبه می‌کنیم. لذا ثبات در قانونگذاری و دوم ارتباط با توســـعه جهانی عامل تحول کشور است که در هیچ کدام موفق نبودیم.پزشکیان با اشاره به خروج اساتید از کشور، گفت: علاوه بر مساله حقوق بازنشستگان که مشکلات بسیاری را به وجود آورده است ما با مشکل مهاجرت اساتید دانشگاه‌ها به دلیل حقوق مواجه هستیم. به اساتید دانشگاه ۳۰۰ دلار پول می‌دهند درحالی که کشورهای خارجی به همان استاد در صورت مهاجرت، ۱۰ هزار دلار خواهند داد بنابراین بسیاری از اساتید برای خروج از کشور درخواست کردند.

افزایش حقوق بازنشستگان به کجا رسید؟

تعلل دولت در تعیین تکلیف بازنشستگان

نسرین هزاره مقدم
روزنامه نگار

بعد از دو ماه انتظار توام با نگرانی و اعتراض بازنشســـتگان و نُه روز بعـــد از اعلام رأی هیات تطبیق مبنی بر لـــزوم ابطال مصوبهٔ افزایش مستمری بازنشستگان کارگری، علی بهادری جهرمی گفت: «قانون‌گذار تکلیف را مشخص کرده است، همچنان افزایش حقوق بازنشستگان کشوری و لشکری توسط هیات وزیران انجام می‌شـــود اما در افزایش حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی پیش از این در لایحه بودجـــه ۱۴۰۱ افزایش ۱۰ درصدی درنظر گرفته بود، اما با تدبیر ســـازمان تأمین اجتماعی افزایش حقوق بیش از این در نظر گرفته شده اســـت تا هم قدرت خرید حفظ شـــود هم در ســـقف توان تأمین این میزان باشد. در مورد این مصوبه هیئت تطبیق نقطه نظر و ســـؤالات و ابهاماتی داشتند و دولت پاسخ آن‌ها را تقدیم هیئت کرده است. پس از دیدار رئیس‌جمهور با بازنشستگان ایشان دستوری را به معاون اول دادند که ایشان هم جلسه با طرف‌ها داشتند.»

■ انتقادات

ســـخنگوی دولت ابتدای مســـیر را درست می‌رود (قانون‌گذار تکلیف را مشخص کرده است، همچنان افزایش حقوق بازنشستگان کشوری و لشکری توسط هیات وزیران انجام می‌شود اما) اما بعد از آن «اما» مسیر عوض می‌شـــود و به نظر می‌رسد آنچه می‌گوید با آنچه اتفاق افتاده و الزامات قانون همخوانی ندارد؛ در لایحه بودجه ۱۴۰۱ افزایش حقوق بازنشستگان کارگری به هیچ وجه، ده درصد نبود؛ ماجرا فقط بر ســـر یک ویرگول بود که آن نیز با تلاش فعالان صنفی بازنشستگان برداشـــته شـــد و در نهایت در بودجه نهایی، فقط تعییـــن افزایش حقوق بازنشســـتگان صندوق‌های دولتی برعهده دولت گذاشـــته شـــد؛ این همان روندی است که در قوانین بودجه سالانه اتفاق می‌افتد؛ هیچ سالی تعیین افزایش مســـتمری بازنشســـتگان کارگری برعهده دولـــت نبوده؛ قانون نیـــز به لحاظ استقلال نهادی سازمان تأمین اجتماعی این اجازه را نمی‌دهد.

علی دهقان کیا (رئیس کانون بازنشســـتگان کارگـــری تهران) در رابطه بـــا این بخش از اظهارات ســـخنگوی دولت به ایلنا می‌گوید: در زمان بررســـی لایحه بودجه ۱۴۰۱، یک ویرگول دردسرســـاز بود که آن زمان گفتند خطای سهوی بوده و در نهایت نیز برداشته شد؛ آن ده درصد مربوط به افزایش مستمری بازنشستگان کشوری و بازنشستگان صندوق تأمین اجتماعیِ نیروهای مسلح است؛ سازمان تأمین اجتماعیِ همیشـــه و همواره صندوقی مســـتقل بوده و براســـاس منابع و مصارف، حقوق بازنشستگان خود را تعیین می‌کند.

در بخشی دیگر از اظهارات بهادری جهرمی به «تدبیر ســـازمان و ســـقف تأمین میزان افزایش حقوق بازنشستگان» اشاره شده که در این رابطه دهقان کیا می‌گوید: بحث تدبیر یا سقف تأمین اساساً مطرح نیست؛ سازمان تأمین اجتماعی براساس قانون مستمری‌ها را افزایش می‌دهد که مهم‌ترین بندها، مواد ۱۱۱ و ۹۶ قانون تأمین اجتماعی است؛ از آن گذشته، سازمان اتکا به تناسب و تعادلِ منابع و مصارف دارد؛ امســـال منابع آن، با افزایش ۵۷ درصدی حق بیمه کارگران حداقل بگیر و ۳۸ درصـــدی به اضافـــه ۵۱۵ هزارتومان برای کارگران سایر سطوح تأمین می‌شود که همین ارقام در بخش مصارف به بازنشستگانِ همتراز تعلق می‌گیـــرد بنابراین ورودی‌ها و خروجی‌ها تناسب دارد و بحث سقف تأمین برای ســـازمانی که بودجـــه دولتی ندارد و با حق بیمه شـــاغلان، حقوق بازنشستگان را می‌پردازد اصلاً خارج از موضوع است.

دهقـــان کیا به بخشـــی دیگـــر از اظهارات بهادری جهرمی در رابطه با ابهامات وسوالات هیـــات تطبیق اشـــاره می‌کنـــد و می‌گوید: هیـــات تطبیق رأی به ابطال مصوبه افزایش مستمری بازنشستگان به دلیل تغایر با قانون داده، بحث «ابهام وسوال» نیست؛ نمایندگان مجلس نیز بارها از دولت خواســـته‌اند زودتر مصوبـــه افزایش مســـتمری بازنشســـتگان را اصـــلاح کند؛ نمونـــه‌اش اظهارات رئیس فراکسیون کارگری مجلس در همان هشتم تیرماه اســـت که از دولت خواســـته مصوبه غیرقانونی را اصلاح نماید.

او اضافه می‌کنـــد: ضمناً به نظر می‌رســـد نماینـــدگان دولـــت ماده ۹۶ قانـــون تأمین اجتماعـــی را نخوانده‌انـــد؛ در این ماده گفته شده افزایش مســـتمری‌ها براساس افزایش هزینه‌هـــای زندگی صورت گیـــرد و هیات دولت افزایـــش مســـتمری‌ها را «به همان میـــزان» تصویب کنـــد؛ به همـــان میزان یعنی به اندازهٔ افزایـــش هزینه‌های زندگی؛ افزایـــش هزینه‌های زندگـــی هیچ معیاری ندارد جز آن ارقامی که در شورایعالی کار در اسفند ســـال قبل مصوب شده؛ تازه افزایش سرسام‌آور هزینه‌های زندگی در سال جاری را کنار بگذاریم؛ در اســـفند قبل، شورایعالی کار افزایش هزینه‌های زندگی را براســـاس داده‌های رســـمی مرکز آمار محاسبه کرده و براســـاس آن، افزایش مزد کارگران حداقل بگیر و سایر سطوح را مصوب نموده، تأمین اجتماعی نیز همان اعداد را برای بازنشستگان پیشنهاد داده؛ ماده ۹۶ می‌گوید هیات دولت افزایش را به همان میزان تصویب کند؛ پس چرا قانون رعایت نشـــده و افزایش به همان میـــزان مصوب نشـــده؛ حالا چـــرا بحث از سؤالات هیات تطبیق و پاسخ به این سؤالات می‌کنند؛ کدام سؤال و کدام ابهام؟!

■ انتظارات

با این حســـاب، بازنشســـتگان انتظار دارند سخنگوی دولت بعد از جلسات هیات دولت بگوید مصوبه افزایش مستمری بازنشستگان امروز اصلاح شـــد؛ حتی انتظار دارند مصوبه افزایش حق مســـکن کارگران که صد هزار تومان از حق مســـکن ۶۵۰ هـــزار تومانیِ مصوب شـــورایعالی کار کاســـته، در یکی از نشست‌های هیات دولت اصلاح شود اما ... فرامـــرز توفیقـــی (از نماینـــدگان کارگری دســـتمزد) در مورد این انتظـــارات؛ به ایلنا می‌گوید: ما هر یکشـــنبه و چهارشنبه منتظر هستیم که سخنگوی دولت بیاید و اشتباهات اخیر در رابطـــه با کاهـــش غیرقانونی حق مسکن و دســـت بردن در مصوبه شورایعالی کار در مقولهٔ حقوق بازنشســـتگان را اصلاح کند. اما متاســـفانه هر بار می‌بینیم بر همان رویکردهای قبلی اصرار دارند.

او اضافـــه می‌کنـــد: ســـخنگوی دولت باید کاملاً نســـبت به قوانین اشراف داشته باشد؛ ایشـــان می‌گوید در بودجـــه افزایش حقوق بازنشســـتگان ده درصد بوده اســـت؛ این در حالیست که ده درصد فقط برای بازنشستگان کشـــوری و لشگری است؛ ســـازمان تأمین اجتماعی مستقل است و جالب اینجاست که سخنگوی دولت در اظهاراتش این استقلال را قبول دارد؛ باید پرسید اگر سازمان مستقل اســـت چرا حـــق تعیین افزایش مســـتمری بازنشســـتگان را ندارد؛ چرا دولت این حق را از یک ســـازمان غیردولتی سلب کرده است. سخنگوی دولت بعد از این اظهارات، یکسری مراحل رفت و برگشتی بین دولت و مجلس را تشـــریح کرده اســـت اما حاضر به اذعان این مساله نیست که دست بردن در مصوبه شـــورایعالی کار، غیرقانونی و اشـــتباه است؛ نمی‌گوید چرا ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی را اصلاح نکرده‌اند؟

بـــه گفته توفیقی، اشـــتباه اصلـــی در دولت احمدی نژاد رخ داد وقتی که سازمان تأمین اجتماعـــی را ذیل وزارتخانـــه دولتی بردند و شورای عالی آن را منحل کردند؛ او می‌افزاید: حالا هم دولت به جای اینکه در مورد نحوه افزایش حقوق بازنشستگان در صندوق بین النسلی و غیردولتی تأمین اجتماعی صحبت کند بهتر اســـت در ارتباط با وظایف قانونی خود و نحوه عمل به تعهدات توضیح بدهد؛ اینکه بدهی بیش از ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی دولت به سازمان تأمین اجتماعی چگونه، چه وقت و براســـاس چه مکانیسمی قرار است پرداخت شود.

او تاکیـــد می‌کند: دولت اشـــتباهات خود در زمینه حقوق و دســـتمزد را بپذیرد و اصلاح کند؛ هم حق مسکن ۶۵۰ هزار تومانی اعاده شود و هم مصوبات شـــورایعالی کار و ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی برای بازنشستگان اجرا شود؛ نمی‌توان با فرافکنی و توضیحات غیرمرتبط با قانون، این اشتباهات را انکار یا توجیه کرد.

■ و سؤال پایانی ...

براســـاس آخرین محاســـبات با استناد به داده‌های رسمی تورمی اردیبهشت ماه، سبد خوراکی‌های خانوارهای کارگری به حدود ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رســـیده است و این در حالیســـت که افزایش ده درصدی برای بازنشســـتهٔ سایر ســـطوح که فقط ۵ میلیون و خـــورده‌ای حقوق می‌گیرد، نهایتاً بتواند همان ســـبد خوراکی تقلیل یافته را جبران کند؛ شـــاخص‌های تورمی خردادماه نیز صعودی هستند، و در این شرایط است که دهقان کیا می‌پرسد: «چگونه بر همان ده درصد اولیهٔ خود اصرار دارند و حاضر به اصلاح نیستند؟»

تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه چطور است؟

تجارت غیر نفتی ایران در بهار امســـال با ۱۵کشور همسایه به ۱۲میلیارد و ۳۶۴ میلیون دلار رسیده است.

به گزارش ایســـنا، ســـید روح اله لطیفی –سخنگوی گمرک– تجارت ســـه ماهه ایران با همسایگان را تشریح کرد.بر اساس این گزارش، در بهار امســـال بیش از ۲۰ میلیون و ۹۷۳ هزار و ۸۴۰ تن کالا، به ارزش ۱۲میلیارد و ۳۶۳ میلیون و ۸۶۲هزار و ۸۱ دلار با کشورهای همسایه تبادل شد که نسبت به بهار سال ۱۴۰۰با رشد ۱۸ درصدی همراه بوده است.در این دوره تجارت غیر نفتی با همسایگان، ۵۹ درصد وزن و ۴۹درصد ارزش کل کالاهای تجاری ایران (واردات و صادرات) را به خود اختصاص داده است. درخصوص میزان صادرات به همسایگان نیز از کل صـــادرات ۲۷میلیون و ۶۶۴هزار تنی ایـــران در فصل بهار، به ارزش ۱۳میلیـــارد و ۶۹میلیـــون دلار، ۱۶میلیون و ۵۰هزار تن کالا به ارزش ۶ میلیارد و ۷۳۶میلیون و ۶۲۷هزار و ۳۰۳دلار به کشورهای همســـایه صادر شده که ۶۰درصد وزن و ۵۱ درصد ارزش کل صادرات ایران ســـهم همسایگان بوده که نسبت به مدت مشـــابه با کاهش ۱۰ درصدی در وزن و رشد ۲۰درصدی در ارزش همـــراه بوده اســـت.طبق این گـــزارش، پنج مقصد کالاهای صادراتی ایران به همسایگان به ترتیب عراق با خرید یک میلیارد و ۸۲۴ میلیون دلار و کاهش ۲۲درصدی، ترکیه با یک میلیارد و ۷۳۷ میلیون دلار و رشد ۱۹۲درصدی، امارات با یک میلیارد و ۶۴۵میلیون دلار و رشد ۲۹درصدی، افغانستان با ۳۶۷میلیون دلار و کاهش ۳۵ درصدی و عمان با ۳۳۱میلیون دلار و رشـــد ۱۶۸ درصدی بودند.سایر مقاصد صادراتی بعد از عمان نیز به ترتیب، کشـــورهای پاکستان با خرید ۲۷۹میلیون دلار با رشـــد ۱۳درصدی، آذربایجان با ۱۶۱میلیون دلار و رشد ۸۷درصدی، روســـیه با ۱۱۵میلیون دلار و کاهش ۱۵درصدی، ترکمنســـتان با ۹۵میلیون دلار و رشد ۳۸درصدی، ارمنستان با ۷۴میلیون دلار و رشـــد ۲۱درصدی، کویت با ۴۵میلیون دلار و رشـــد ۳۷درصدی، قزاقســـتان با ۳۴میلیـــون دلار و کاهش ۱۲درصدی، قطر بـــا ۲۸میلیـــون دلار و کاهش ۱۷درصدی، بحرین با دو میلیون دلار و رشـــد ۲۲ درصدی و عربســـتان با ســـه هزار و ۷۳۱ دلار و کاهش ۶۹درصـــدی، قرار دارند.اما در رابطه با میزان واردات از ۱۵کشـــور همسایه نیز در فصل بهار امسال هشت میلیون و ۱۵۴ هزار تن کالا به ارزش ۱۲میلیارد و ۴۶۴میلیون دلار کل کالاهای وارده به کشور بوده که بیش از چهار میلیون و ۴۳۳هزار تن کالا به ارزش پنج میلیارد و ۶۲۷ میلیون و ۲۳۴هزار و ۷۷۸ دلار آن از ۱۵ کشـــور همسایه بوده کـــه ۵۴ درصد وزن و ۴۵درصد کل واردات کشـــور را به خود اختصاص داده اســـت. واردات فصل بهار کشور از همسایگان، با رشـــد بیش از یک درصدی در وزن و ۱۵ درصدی در ارزش همراه بوده است.

بازتاب

رئیس کل گمرک کشور: هیچ کالای دپوشده‌ای در گمرک نداریم

فارس: رئیس کل گمرک کشـــور با بیان اینکه کالای دپو شده‌ای در گمرکات کشور نداریم، گفت: در سه ماه نخست سال جاری صادرات در گمرک افزایش یافت به گونه‌ای که در این مدت ۱۴ میلیارد دلار کالا از گمرک کشور صادر شد. علیرضا مقدسی رئیس کل گمرک کشور در حاشیه بازدید وزیر اقتصاد و دارایی از گمرک اروندکنار در جمع خبرنگاران اظهار کرد: صادرات از گمرک کشور در سه ماه نخست سال جاری افزایش یافته به گونه‌ای که در این مدت بیش از ۱۴ میلیارد دلار کالا از گمرک کشور صادر شده است.وی افزود: همچنین در همین بازه زمانی ۱۳ میلیارد دلار واردات انجام شـــده است.معاون وزیر اقتصاد و دارای در خصوص کالای دپو شده عنوان کرد: کالای دپو شده‌ای در گمرکات کشور نداریم و تنها سه میلیون تن کالای اساسی در بنادر است که در حال انجام تشریفات گمرکی هستند. وی ادامه داد: یک سری کالا نیز در لنگرگاه و اســـکله وجود دارد و خوشبختانه مردم مشکلی در خصوص تأمین کالای اساسی ندارند، کالاهای اساســـی بســـرعت از گمرکات کشور در حال ترخیص و ورود به بنادر است.

موجودی کالای اساسی در بنادر چقدر است؟

ایسنا: فرود عسگری–معاون امور گمرکی گمرک ایران – آخریـــن وضعیت دپوی کالای اساســـی در گمرک و بنادر تا هفتم تیرماه امســـال را اعلام کرد.بر اساس این گزارش، در حال حاضر حدود چهار میلیون و ۳۴۶ هزار و ۸۲۰ تن کالا در بنادر موجود است که از این میزان حدود سه میلیون تن در انبار بنادر است؛ بیشترین موجودی به ذرت با ۱.۵ میلیون تـــن اختصاص دارد.گندم با ۴۹۲.۸ هزار تن، جو ۱۴۵.۲ هزار تن، سویا ۱۵۰ هزار، برنج ۳۰ هزار، شکر ۲۴.۱ هزار، روغن خام ۳۱۰ هزار و دانه‌های روغنی با ۳۹۱.۲ هزار تن، دیگر اقلام اساســـی موجود در بنادر اســـت. همچنین از این حدود ســـه میلیون تن موجود در بنادر، بیشترین میزان در بندر امام (ره) با ۲.۲ میلیون تن قرار دارد. در سایر بنادر نیز ۳۳۷ هزار تن بندر امیرآباد، نوشهر ۱۵۷.۴ هزار نوشهر، انزلی ۴۹ هزار تن، شهید رجایی ۲۳۴ هزار، بوشهر ۲۰۰۰، چابهار ۱۲ هزار، آستارا ۲۲.۴، فریدون کنار ۲۴.۳ هزار، شهید باهنر ۳.۱، بندر لنگه ۷۰، خرمشهر ۸۲ و آبادان ۱۲۰ تن کالا موجود است. اما حدود ۱.۳ میلیون تن کالای اساسی نیز توسط شناورها به بنادر رســـید که ۳۸۶.۲ هزار تن تخلیه و در اسکله موجود است؛ شامل ذرت، گندم، جو، سویا، شکر و دانه‌های روغنی. همچنین ۲۱ فروند شناور حاوی کالای اساســـی در لنگرگاه با ۹۰۰ هزار تن منتظر تخلیه است که ذرت، گندم، روغن، دانه‌های روغنی، جو، سویا، شکر بـــا خود حمل کرده‌اند.در چند ماه اخیر با توجه به چرخه ورود و خروج کالا، اغلب میزان کالای اساســـی موجود در گمرک و بنادر حدود چهار میلیون تن بوده اســـت و افزایش یا کاهش چشمگیری نداشته است.

واردات سیاه‌دانه ممنوع شد

ایرنـــا: مجری طـــرح گیاهـــان دارویـــی وزارت جهاد کشاورزی از ممنوعیت واردات گیاه سیاه‌دانه با دستیابی به خودکفایی در تولید این محصول در کشـــور خبر داد و گفـــت: با تولید ۳۰ هزار تن ســـیاه‌دانه، از واردات این محصول بی‌نیاز شده‌ایم.«حســـین زینلی» با بیان اینکه این گیاه مصـــرف زیادی در صنعـــت غذایی و دارویی کشور دارد و در طب سنتی نیز برای انواع داروها استفاده می‌شـــود، افزود: در ســـال ۹۷ فقط ۲۰۰ هزار تن سیاه دانه در کشور کشت می‌شد و واردکننده عمده آن بودیم. مجری طرح گیاهان دارویی وزارت جهاد کشـــاورزی با اشاره به اینکه تقاضای بالایی از این محصول در کشور وجود داشـــته است، اظهار داشت: برآوردها نشان داد که ســـالیانه سه‌هزار تن سیاه دانه وارد کشور می‌شده است. به گفته وی، این گیاه در گذشـــته در مناطق سردسیری کشور کشت می‌شد.زینلی خاطرنشان کرد: به دلیل کامل نبودن مکانیزاســـیون این محصول تولید آن در کشـــور متوقف شده بود، همچنین به دلیل بالا بودن هزینه‌های تولید این محصول در کشور کشت نشده است.

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

نگاه روز

احتمال دو رقمی شدن مرگ‌ها خیز دوباره کرونا در کشور

دبیر کمیته اپیدمیولوژی و پژوهش کمیته علمی کشوری مقابله با کووید ۱۹ با اشـاره به روند افزایشـی کرونا در کشـور طی روزهای اخیر، گفت: دور از انتظار نیست که واریانـت BA۴ و BA۵ به زودی در کشـورمان غالب شود. دکتر مسـعود یونسیان با اشـاره به گزارش اخیر وزارت بهداشـت مبنی بر افزایش سه برابری بستری و سرپایی کووید در روزهای اخیر، گفت: احتمال اینکه این افزایش‌هـا را طی هفته آینده هم ببینیم، کم نیسـت و احتمالش نسبتاً بالاست. وی با بیان اینکه در این زمینه باید به چند واقعیت توجـه کرد، افزود: یک واقعیت این است که علی‌رغم اینکه سـاب‌واریانت BA۲ اُمیکرون و زیرمجموعه‌های آن در دنیا غالب بوده اسـت، اکنون چندین هفته متوالی اسـت که BA۴ و BA۵ که از قاره آفریقا شروع شـد، بعد به آمریکا و سایر نقاط دنیا رفت، رو به افزایش می‌گذارد. البته شـاید هنوز غالب نشده و همچنان غلبه با BA۲ است. بنابراین در حال حاضر سهم تعـداد مـوارد BA۴ و BA۵ در دنیا افزایش پیدا کرده و این‌ها هم دو واریانتی هسـتند که نسبتاً واکسن‌گریزی بیشتری دارند.

■ روند افزایشی کرونا در همسایگی ایران

یونسـیان ادامـه داد: در عین حال بایـد نگاهی هم به وضعیت کشـورهای همسـایه‌مان داشـته باشیم. در بین کشورهای همسـایه می‌بینیم که در کشور کویت، عربستان، امارات، عراق، بحرین و ترکیه طی چند هفته اخیر افزایش موارد را داشـتند و هر هفته نسبت به هفته قبل افزایش‌هایی را داشته‌اند. البته آمار و گزارشی مبنی بر اینکه چه واریانت یا ساب‌واریانتی در آن کشورها بوده، اعلام نشده اسـت، اما می‌توان اینطور نتیجه‌گیری کرد که با توسـعه دو واریانت BA۴ و BA۵ در آمریکا و اروپا که به طور دقیق گزارش کرده و با افزایش موارد همراه بودند و قله کوچکی زدند، کشـور ما هم احتمالا از این قاعده مستثنی نیست.

■ تعداد تست‌ها افزایش چندانی نداشته است

وی بـا بیان اینکه البته ممکن هم هسـت این احتمال در کشـور رخ ندهد، گفـت: اما به هر حـال ما با یک احتمال هم باید دوراندیشـی خودمان را داشـته باشیم. اگر آن احتمال بسـیار ناچیز باشد، می‌گوییم نیاز نیست که جامعه را نگران کنیم، اما زمانی احتمال ناچیز نیست و شـواهدی را هم می‌بینیم. بالاخـره از قول همکاران معاونت بهداشتی، در طی هفته‌های اخیر افزایش موارد را دیده‌ایم. در عین حال علی‌رغم اینکه اعلام شـده بود که تعداد تسـت‌هایمان افزایش یافته، اما بررسی کردیم و دیدیم که تعداد تسـت‌ها هم آنچنان افزایشی نداشته اسـت. بنابراین به نظر می‌رسـد که باید افزایش موارد ابتلای سرپایی و بسـتری کووید ۱۹ را جدی‌تر در نظر بگیریم. به هر حال این افزایش محسوس هم بوده است. البته نوساناتی وجود دارد که به نوسانات نگاه نمی‌کنیم، بلکه به رونـد اصلی و دیرپا توجه می‌کنیم. به خصوص وقتی هفتگی نگاه می‌کنیم، روند افزایشی بوده است.

■ احتمال غلبه واریانت‌های جدید در کشور

یونسـیان با بیان اینکه فعلا نمی‌توان دلیل مشخصی را برای این افزایش بیان کرد، گفت: اگر با سایر کشورهای دنیا مشـابهت‌یابی کنیم، دور از انتظار نیسـت که این افزایش را به افزایش سهم BA۴ و BA۵ منتسب کنیم. دور از انتظار نیسـت که واریانت BA۴ و BA۵ به زودی در کشورمان غالب شود.

■ احتمال دو رقمی شدن مرگ‌ها

وی درباره احتمال بروز پیک جدید کرونا در کشـور به دنبال این روند افزایشـی، گفـت: در بقیه نقاط دنیا که وضعیت مشابه ما را داشتند، یک قله‌ای با ارتفاع یک‌پنجم تا یک‌ششم نسبت به قله اصلی اُمیکرون داشتند. یعنی اگر در قله اُمیکرون‌مان به ابتـلای روزانه ۲۰ هزار نفر رسـیدیم، حالا اینکه اعداد ابتلایمان روزانه چهار رقمی شـود، دور از انتظار نیست و دو رقمی شدن مرگ‌ها هم دور از انتظار نیست و متاسفانه احتمال آن وجود دارد.

مهاجرت در حوزه دانش آموزی مطرح نیست

ایلنا: «الهام یاوری» رئیس سـازمان استعدادهای درخشـان آموزش و پرورش گفت: مسئله مهاجرت خیلی در حوزه دانش‌آموزی مطرح نیست و مخاطب این امر بیشتر بنیاد ملی نخبگان است که آن‌ها نیز رصد خوبی انجام می‌دهند و آمارهایی دارند که هربار آن را اعلام می‌کنند. او افزود: مهاجرت عمدتا در دوره دانش‌آموزی اتفاق نمی‌افتد، ولی طبیعتا ما نگران این موضوع هسـتیم و آن را پیگیری می‌کنیم، امـا آن را اندازه نمی‌گیریم. یاوری در ادامه در رابطه با موسسـات خارجـی و برگزاری آزمون‌ها برای جـذب دانش‌آموزان ایرانی و نگرانی از تاثیر آن بر مهاجرت دانش آموزان اظهار کرد: من فکر می‌کنم این موضوع بیشـتر رسانه‌ای اسـت؛ بچه‌هایی که توانمندی علمی خوبی دارند، می‌توانند در مدارس سـمپاد یا مدارس خوب دیگری که در کشورمان وجود دارد، مشغول به تحصیل شوند، ضمن اینکه ما دانشگاه‌های بسیار برجسته‌ای داریم و قطعا سطح تحصیلی و علمی دانشگاه‌های ما از آن کشورهایی که در همسایگی ما هستند و در رسانه‌ها مطرح شده‌اند به مراتب بالاتر است. او گفت: کسی اگر امید داشته باشد که مثلا در یک دانشگاه مثل صنعتی شریف یا تهران و ... قبول شود و ادامه تحصیل بدهد، اصلا وارد این فضاها نخواهد شد، که در دانشگاه یکی از کشورهای همسایه ثبت نام کند.

پرداخت تسهیلات ویژه ازدواج به دهه شصتی‌ها

خبرآنلاین: معاون آمور زنان و خانواده رئیس جمهوری با اشـاره به مشکلات ازدواج جوانان دهه شصتی، از دسـتور رئیس جمهوری به منظور درنظرگرفتن تسهیلات ویژه‌ای علاوه بر وام ازدواج همگانی، برای زوجین دهه شصتی خبر داد. انسیه خزعلی در صفحه توییتر خود با اشاره به هفته ملی ازدواج، نوشت:" به مناسبت هفته ازدواج، مشکلات جوانان دهه شصتی را در هیئت دولت مطرح نمودم و ریاسـت محترم جمهور دستور دادند که تسهیلات ویژه برای زوجین دهه شصتی، علاوه بر وام ازدواج همگانی، در نظر گرفته شود. در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ این وام با همکاری معاونت روسـتایی، تن‌ها خاص روستائیان بود." مبلغ وام ازدواج در سال ۱۴۰۱، برای هر یک از زوجین ۱۲۰ میلیون تومان و برای دختران کمتر از ۲۳ سال و پسران کمتر از ۲۵ سال ۱۵۰ میلیون تومان تعیین شده است. پیش از این، به مناسبت هفته روستا و عشایر مقرر شده بود به تمام زوج‌های دهه شصتی روستایی و عشایری که از آغاز هفته روستا و عشایر سال گذشته (از ۱۵ مهر ۱۴۰۰) تا پایان سال ۱۴۰۰ ازدواج کنند؛ جمعا ۱۰۰ میلیون تومان (هر کدام ۵۰ میلیون تومان) تسهیلات تعلق گیرد.

«تدبیر تازه» از مهمترین بحران مدیریتی کشور گزارش می دهد

صندوق‌های بازنشستگی در آستانه بحران

نسرین هزاره مقدم
روزنامه نگار

«بحران صندوق‌های بازنشستگی نزدیک است»؛ دوازدهم خرداد سال جاری، احمد خانی نوذری (معاون امور اقتصادی وزارت تعاون) نسـبت به بحران قریب‌الوقوع در تمام صندوق‌های بازنشسـتگی کشـور هشـدار داد و گفـت: «در آینده نزدیک بحران در صندوق‌ها خواهیم داشت؛ روز بـه روز بر حجم مصـارف در صندوق‌ها افزوده می‌شـود و منابع کاهش می‌یابد، در این‌باره باید برنامه‌ریزی ویژه‌ای انجام شـود». به گفته معاون امـور اقتصادی وزارت تعـاون، کار و رفـاه اجتماعی، به واسطه مشکلات متعدد در اقتصاد کشور، سـهم بنگاه‌هـای اقتصـادی در ایفای تعهـدات صندوق‌ها کم بـوده و بنگاه‌ها و شـرکت‌های اقتصادی وضعیت خوبی ندارند در همین راستا باید اقداماتی انجام شود تا با بهبود وضعیت شرکت‌ها، سهم صندوق‌ها رشد پیدا کند.

به اعتقـاد صاحبنظران، امـروز «بحران صندوق‌هـای بازنشسـتگی» پـس از «بحران آب و خشکسـالی»، مهم‌ترین و جدی‌ترین بحران مدیریتی کشـور است. بحرانی که اگر به درستی مدیریت نشود، در میانـهٔ دهه‌ای که آن را به تازگی آغاز

> **با یک حساب سرانگشتی ساده متوجه می‌شویم که رفع بحران صندوق‌های بازنشستگی و مهم‌ترین آن‌ها صندوق تأمین اجتماعی، راهکار سرراست و روشنی دارد؛ مصارف ماهانه سازمان در سال جاری چیزی حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان است**

کرده‌ایم، عواقب آن دامنگیر جامعهٔ بزرگ بازنشستگان کشـور خواهد شد. براساس آمارهای رسـمی، در مجموع ۷۰ درصد جمعیت کشـور زیر پوشش ۱۸ صندوق قرار دارند؛ این آمار بسـیار بزرگی‌سـت که نشـان می‌دهد چشم‌پوشی بر بحران صندوق‌ها، جامعهٔ هدف بسـیار وسیعی را متضرر می‌کنـد و به اصطلاح دود آن به چشم همگان می‌رود.مساله اصلی اما دلایل بروز این بحران‌ها و راهکارترمیم یا لااقل جلوگیری از پیشـرفت آن است. معـاون امـور اقتصـادی وزارت تعاون، همانطور که دیدیم، بـروز این بحران را «به واسطه مشـکلات متعدد در اقتصاد کشور و کاهش سهم بنگاه‌های اقتصادی در ایفـای تعهـدات صندوق‌ها» می‌داند اما آیـا دلایل بروز بحـران فقط همین مشـکلات اقتصادی کشـور اسـت؛ آیا کاهش سهم بنگاه‌ها در ایجاد منابع ریالی برای صندوق‌ها، تنها به مشـکلات عام اقتصادی برمی‌گردد؟

براساس استانداردهای اتحادیه بین‌المللی تأمیـن اجتماعـی (ISSA) اگر ضریب پشـتیبانی یا نسبت منابع و مصارف یک صنـدوق بیمه‌ای به زیر ۵ سـقوط کند، صندوق در آسـتانهٔ بحران قـرار گرفته است؛ سـقوط به زیر ۴ به معنای ناتوانی نسـبی در انجام تعهدات در قبال جامعهٔ هدف اسـت و اعداد پایین‌تر معنایی جز بحران قطعی ندارنـد. در حال حاضر در بین چندین صندوق بازنشسـتگی کلان کشور، تنها تأمین اجتماعی‌ست که هنوز ضریب پشـتیبانی‌اش به زیر ۴ سـقوط نکرده؛ اما در سـال ۹۷ بـرای اولین بار، مقدار این شـاخص بـرای این صندوق ابربیمه‌گر کشور، به حدود ۴.۹۰ رسید.

صندوق تأمیـن اجتماعی در بیش از ۴۰ سال گذشته (در واقع از زمان تأسیس در سال ۱۳۵۴) روی پای خود ایستاده و تنها با تکیه به منابع ورودی و بدون استفاده از کمک‌های دولت، مصارف خود را تأمین کرده است؛ اما همین صندوقِ سرپا امروز دچار مشکلات بسیار است؛ به گفتهٔ اکبر شوکت (عضو کارگری اسبق هیات امنای سـازمان تأمین اجتماعی)، «سال‌هاست به دولت مدام هشدار می‌دهیم که تأمین اجتماعی در آستانهٔ یک بحران جدی قرار دارد؛ این صندوق ماهانه چند هزار میلیارد تومـان از نظام بانکی کشـور و به طور مشـخص بانک رفاه، استقراض می‌کند تا بتواند مستمری بازنشستگان را بپردازد و به خدمات خـود در حوزهٔ درمان عمل کند؛ در سـال ۱۴۰۰ نزدیک به ۳۰ هزار میلیارد تومـان از بانک رفاه وام گرفت و اگر رویکرد دولت در قبال تأمین اجتماعی تغییر نکند، کسـری بودجه سـازمان در سال جاری تشدید می‌شود.»

در خردادمـاه ۱۴۰۰، معـاون فرهنگی، اجتماعی و امور استان‌های سازمان تأمین اجتماعی گفت: مصارف تأمین اجتماعی ماهانه حـدود ۲۱ هزار میلیـارد تومان اسـت که باید ماه به مـاه برای پرداخت حقوق بازنشستگان، حوزه درمان و سایر هزینه‌های جاری این سـازمان پرداخت شود.برای محاسبهٔ مصارف سازمان تأمین اجتماعی در سـال جـاری، باید افزایش ریالـی تعهدات در حوزهٔ مسـتمری‌ها و درمان را به حساب بیاوریم؛ به دلیل رشد مستمری‌ها در سال جاری و افزایش نرخ خدمات درمانی، مصارف سازمان به طور متوسط بین ۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش یافته و با این حسـاب، مصارف ماهانهٔ تأمین اجتماعی در سـال ۱۴۰۱، رقمی بین ۲۸ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان است. این تورم اعتبار تنها در حوزهٔ مصارف رخ نداده بلکه منابع یا ورودی‌های سازمان نیز به دلیل افزایش دستمزد کارگران شاغل به همین نسبت افزایش یافته است؛ اما چرا سازمان مـدام درجا می‌زند و سـال به سـال در تأمین منابع ریالی برای پرداخت تعهدات به خصـوص در حیطهٔ مسـتمری‌های بازنشستگان، بیشتر به مشکل برمی‌خورد. علـت ایـن مسـالهٔ پارادوکسـیکال را علیرضا حیدری (کارشناس رفاه و تأمین اجتماعی) اینگونه تشریح می‌کند: «وقتی دسـتمزد کارگـران براسـاس مصوبات مزدی شورایعالی کار افزایش می‌یابد، به طور خودکار ورودی‌های تأمین اجتماعی زیاد می‌شـود و بنابراین باید قاعدتاً منابع ریالی کافی برای پرداخت مستمری‌های افزایش یافته فراهم شـود؛ اما مشـکل ازعدم پایبندی دولت به تعهدات بیمه‌ای اسـت؛ پرداخت سـه درصد از حق بیمهٔ کارگران شاغل و بیمه‌شدهٔ سازمان تأمین اجتماعی، برعهدهٔ دولت است. در بیش از چهل سال گذشته، دولت از پرداخت این سه درصد اسـتنکاف ورزیده و از همین روی، حجم مطالبات سازمان از دولت به رقم سرسـام‌آور ۴۵۰ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ بخشی از این بدهی انباشته، مربوط به تعهدات دولت در مورد ۲۶ گروه بیمه شـده خاص از جمله رانندگان، زنان خانه دار و قالیبافان اسـت که از آنجا که این گروه‌های خاص، کارفرمای مشخص ندارنـد، پرداخت سـهم کارفرمایی بیمه آن‌ها برعهـده دولت اسـت؛ دولت این سهم را نیز نمی‌پردازد. در واقع میهمانان ناخوانده را بر سـر سفرهٔ تأمین اجتماعی نشـانده‌اند بدون اینکه بـه تعهدات خود عمل کنند.»

با یک حساب سرانگشـتی ساده متوجه می‌شـویم که رفع بحـران صندوق‌های بازنشسـتگی و مهم‌ترین آن‌ها صندوق تأمیـن اجتماعـی، راهکار سرراسـت و روشـنی دارد؛ مصارف ماهانه سازمان در سال جاری چیزی حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان است؛ کسری بودجه سالانهٔ سازمان نیز که به خاطر آن مجبور به اسـتقراض از نظام بانکی اسـت، حـدود همین رقم (بین ۳۰ و ۴۰ هزار میلیارد تومان) است؛ بنابراین اگـر بدهی ۴۵۰ هـزار میلیارد تومان دولت به سـازمان پرداخت شود - که عدد بسیار سـنگینی است و بی‌شک پرداخت آنی و به یکبارگی آن برای هیچ دولتی میسر نمی‌شـود- تأمین اجتماعی حداقل تا ده سال آینده از مشکل کسری بودجه نجات می‌یابد.

حال که در دولت توان پرداخت یکباره و نقدی این رقم نیست، خواسته کارشناسان و جامعه ذینفعان، پرداخت تهاتری مبالغ پیش بینی شـده درقوانین بودجه سالانه با بالاترین کیفیت اسـت؛ سال ۹۹، فقط ۴۸ هـزار میلیارد تومـان از بدهی دولت به سـازمان پرداخت شد؛ سال ۱۴۰۰، از رقم ۸۹ هزار میلیارد تومان قانون بودجه چیزی حـدود ۷۰ هزار میلیـارد تومان از طریق تهاتر بدهی و واگذاری سـهام شرکتها، به سازمان پرداخت شد؛ به گفتهٔ علیرضا حیدری، در سـال ۱۴۰۱، دولت بایـد لااقل ۱۵۰ هزار میلیـارد تومان به سـازمان پرداخت کند؛ این مبلغ کمترین میزان پرداختی است که در قانون بودجه نیز پیش بینی شده است.

و البتـه کیفیـت این پرداخـت نیز حائز اهمیت بسـیار است؛ اکبر شوکت یکی از دلایل ضعف حوزه‌های سـرمایه‌گذاری سازمان را واگذاری سـهام شرکت‌های غیرسودده و در آسـتانهٔ ورشکستگی به جای بدهی‌های دولت می‌داند و می‌گوید: سالهاست فریاد می‌زنیم دولت اگر پول نقد نمی‌دهد لااقل سهام شرکت‌های سودآور را بـه سـازمان بدهد؛ مثلاً درخواسـت کردیم سـهام منطقه آزاد مکران به جای بخشـی از بدهی دولت به سازمان واگذار شـود اما از بخت بد، دولت‌ها توجهی به این موضوع ندارنـد؛ یا بدهی را پرداخت نمی‌کنند یا با سـهام شرکت‌های مشکل دار می‌پردازنـد؛ شـرکت‌هایی که باری بر دوش دولت هسـتند و با واگذاری به این ترتیب، شرشـان از سـر دولت کم می‌شـود!و بدون تردید مسـائل دیگری نیـز در تعمیق بحران منابـع و مصارف صندوقی مانند تأمین اجتماعی تاثیرگذار هسـتند؛ فرارهـای بیمـه کارفرمایان،

> **حال که در دولت توان پرداخت یکباره و نقدی این رقم نیست، خواسته کارشناسان و جامعه ذینفعان، پرداخت تهاتری مبالغ پیش بینی شده درقوانین بودجه سالانه با بالاترین کیفیت است؛ سال ۹۹، فقط ۴۸ هزار میلیارد تومان از بدهی دولت به سازمان پرداخت شد**

گسـترش اشـتغال غیررسـمی و بدون بیمه، وقفه‌های بیمـه‌ای مکرر کارگران به دلیل قراردادهـای موقت و همچنین، سوءمدیریت‌های انباشـته در حوزه‌های سـرمایه‌گذاری و به طور مشـخص در شرکت‌های شسـتا. جامعه ذینفعان، هیچ نقشـی در اداره مایملـک و دارایی‌های تاریخی خـود ندارند و حتی بیلان کاری شفاف و روشـن از عملکرد شرکت‌های شسـتا به این جامعه ارائه نمی‌شود و این در حالیسـت که آینده شـاغلان امروز و دیروز به حیـات صندوق‌ها و به عملکرد این شرکت‌ها بسـتگی دارد. تقریباً نیمی از جمعیتِ امروزِ کشور به صورت مستقیم و غیرمسـتقیم وابسـتهٔ تأمین اجتماعی هسـتند اما تأمین اجتماعـی حال و روز خوبی ندارد و از بد روزگار در آستانهٔ یک بحران جدی قرار گرفته؛ بحرانی که پیش از هرچیز برآمده ازعدم پایبندی دولت به تعهدات خود است؛ وقتی صندوق خُردی مثـل صندوق فولاد امروز هـزار میلیارد تومان از دولت بدهکار اسـت و اهتمامی برای پرداخت آن نیست، آیا اراده‌ای برای پرداخت مطالباتِ ۴۵۰ هزار میلیارد تومانِ تأمین اجتماعی وجود دارد؟!

گزارش

بیش از ۴۰ درصد از دانشجویان تصمیم به مهاجرت دارند

تب و تاب مهاجرت در ایران

مظاهر گودرزی
روزنامه نگار

شـاخص «تصمیم به مهاجرت» مبیـن حالت و وضعیت افرادی است که تصمیم به مهاجرت جدی دارند و برای مهاجرت از کشور برنامه‌ریزی و اقدام عملی کرده‌اند. البته این شـاخص همانند شاخص «میل به مهاجرت» ممکن است به مهاجرت واقعی منجر نشـود. این شاخص در میان «دانشجویان و فارغ‌التحصیلان»، «پزشکان و پرستاران»، «اساتید، محققان و پژوهشگران» و «استارتاپ‌ها» یا همان فعالان در زمینه‌ی کسب و کارهای نو بررسی شده اسـت و نتایج آن به شـرح زیر است.«تصمیم به مهاجرت» در میان همه گروه‌های بررسی شده بین ۴۰ تا ۵۰ درصد است. فعالین استارتاپ‌ها بیشترین مقدار در شـاخص تصمیم به مهاجرت (۵۰ درصد) را دارند.

■ از چه کانالی برای مهاجرت استفاده خواهید کرد؟

دربـاره این‌که این گروه‌ها قصد دارند از چه کانالی برای مهاجرت اسـتفاده کنند بررسـی‌ها نشـان می‌دهـد، اکثر دانشـجویان قصد دارنـد از کانال مهاجرت تحصیلی استفاده کنند که چندان هم دور از انتظار نیسـت، اکثر اساتید، محققان و همچنین پزشکان قصد دارند از کانال مهاجرت کاری استفاده کنند و اکثر استارتاپی‌ها هم از کانال‌های کارآفرینی تصمیـم به مهاجرت دارند. به گـزارش رصدخانه مهاجرت ایران شاخص میل به بازگشـت، میل به بازگشـت را در میان مهاجرانی می‌سـنجد که مایل هسـتند در صورت وجود فرصت، به کشور مبدأ خود بازگردند. علیرغم اینکه میل به بازگشت مفهومی ارزشـمند اسـت، اما درعین حال چالش برانگیز اسـت، چرا که در مورد مهاجرت بازگشتی یک قاعـدهی کلی وجود دارد و آنهم این اسـت که اغلب مهاجران در ابتـدا قصد مهاجرت دائمی ندارند و خواهان بازگشـت هستند، اما اکثر آنها پـس از مهاجرت در مقصد مهاجرتـی خود باقی می‌مانند. همان‌طـور که از جـدول و نمودار زیر مشخص اسـت، ۵۵ درصد استارتاپی‌ها، ۳۳ درصد پزشـکان و پرسـتاران و ۳۷ درصد دانشجویان و فارغ‌التحصیلان پاسـخ داده‌اند که قطعاً به کشور برنمی‌گردند. این درحالی‌سـت که فقط ۱۲ درصد اسـتارتاپی‌ها، ۳ درصد پزشـکان و پرستاران، و ۶ درصد دانشجویان و فارغ‌التحصیلان اعلام کرده‌اند قطعاً به کشـور برمی‌گردند.شـاید یکی از دلایل عدم تمایل به بازگشـت پیش‌بینی آن‌ها از شرایط آینده کشـور باشـد. در این پژوهش ۵۸ «درصد پزشکان و پرسـتاران»، ۴۶ درصد «دانشجویان و فارغ‌التحصیلان» تصور بسیار بدی از آینده کشور دارند.به گزارش رصدخانه مهاجرت ایران در سؤالی کـه از گروه‌های مختلف اجتماعـی در خصوص «احسـاس مفید و مؤثر بودن در ایران یا خارج از کشور» پرسیده شده است، بیشترین میزان احساس مفیـد و موثر بودن در ایـران در قیاس با خارج از کشور مربوط به گروه اساتید با ۱۹ درصد و پس از آن گروه دانشجویان با ۷ درصد بوده است. همچنین بیشـترین میزان مفید بودن در خارج از کشـور در قیاس با ایران مربوط به اسـتارتاپی‌ها با ۲۷ درصد بوده است.

بازتاب

دستگیری اعضای باند ۴ نفره فروش سوالات کنکور

فارس: فرمانده انتظامی شـرق اسـتان تهران از دسـتگیری اعضای باند ۴ نفره فروش سـوالات کنکور و مدارک جعلی در شهرسـتان پاکدشـت خبرداد.سردار کیومرث عزیزی اظهار کرد: با توجه بـه برگزاری کنکور سـال ۱۴۰۱ و رصد و پایش فضای مجازی توسط کارشناسان پلیس فتا استان و شهرسـتان پاکدشت، فردی که سوالات کنکور سراسـری را با مدارک جعلی در شبکه اجتماعی می فروخت، شناسایی شـد. وی گفت: با بررسی های انجام شـده توسط کارشناسـان پلیس فتا مشخص شد این شخص، شماره کارتی را جهت فروش سوالات به خریداران ارائه می کرد که طی اسـتعلامات انجام شده صاحب کارت شناسایی و دستگیر شد. سـردار عزیزی ادامه داد: با بررسی صورتحساب متهم و فیلم دوربین معابر و واحدهای صنفی که متهمان برای پولشـویی به آن مراجعه کرده بودند، همدسـت دیگر متهم و سردسته باند تیم پولشویی کلاهبرداری که فردی ۱۷ ساله بود شناسـایی و در حالی که در یکی از ترمینال‌های خروجی استان تهران قصد فرار داشت دستگیر و به دنبال آن سردسته و سایر اعضای باند که ۳ نفر بودند، شناسایی و دستگیر شدند.

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی

تدبیر تازه

www.tadbiretazenews.ir

چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

خبرخوان

اعضای یک خانواده در داراب ربوده شدند پلیس به موقع سررسید

فرمانده انتظامی اســتان گفت: با تــلاش ماموران پلیس شهرستان‌های داراب و نی‌ریز، ۴ نفر گروگان از چنگال آدم ربایان آزاد و به آغوش خانواده بازگشتند.

سردار»رهام بخش حبیبی»در تشریح این خبر اظهار داشت: ۱۲ تیرماه سال جاری در پی اعلام مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ مبنی بر ربایش ۴ نفر توســط افراد ناشناس در یکی از محلات شهرســتان داراب، بررســی موضوع به صورت ویژه در دســتور ماموران انتظامی قــرار گرفت.وی افزود: در بررســی‌های اولیه پلیس مشخص شــد، ۴ نفر توسط سرنشــینان یک ســواری پژو ۴۰۵ گروگان گرفته شده و ســریعاً گروگان گیران متواری شــده‌اند.فرمانده انتظامی اســتان فارس تصریح کرد: با توجه به حساسیت موضوع ماموران انتظامی داراب تلاش گسترده را برای رها سازی افراد ربوده شده را آغاز و موفق شدند همان روز (۱۲ تیرماه جاری) یکی از آدم ربایان را در این شهرســتان دستگیر و یک نفر از افراد ربوده شده را نیز آزاد کنند.

شناسایی خودروی متعلق به آدم ربایان

سردار حبیبی با بیان اینکه در تحقیقات از فرد دستگیر شده مشخص شد دیگر افراد دخیل در این گروگانگیری در مسیر شــیراز-کرمان در حال تردد هستند، گفت: بلافاصله طرح مهار اجرا و ماموران انتظامی شهرســتان «نی‌ریز» استان فارس موفق شدند خودرو متعلق به آدم‌ربایان شناسایی و با اقدامات فنی و تخصصی آن را توقیف کنند.این مقام ارشد انتظامی با اشاره به اینکه در این مأموریت (توقیف خودرو) ۲ نفر گروگان‌گیر دســتگیر و ۳ نفــر آدم‌ربا نیز صحیح و سالم آزاد شدند، گفت: در بررسی تکمیل مشخص شد علت و انگیزه آدم‌ربایی معامله ناصواب مواد مخدر بوده اســت. رییس پلیس فارس با اشاره به اینکه هر ۳ آدم‌ربا برای سیر مراحل قانونی روانه دادســرا شدند، تاکید کرد: پلیس هرگز اجازه نخواهد داد مجرمان و مخلان نظم و امنیت، آسایش شهروندان را برهم زنند و در صورت مشاهده هرگونه اقدام غیر قانونی با هنجارشکنان برخورد قاطع خواهد شد.

پشت پرده کشف جسد پسر جوان در باغ متروکه صومعه سرا چه بود؟ پلیس فاش کرد

فرمانده انتظامی صومعه‌ســرا از پیدا شــدن جسد یک نفر داخل باغی در این شهرســتان و دســتگیری قاتلان وی خبر داد.ســرهنگ امیر وهاب‌زاده گفت: در پی اعلام مرکز فوریت‌های پلیس ۱۱۰ مبنی بر پیدا شــدن یک جسد در باغی متروکه در شهر صومعه‌سرا، بلافاصله بررسی موضوع به صورت ویژه در دستور کار پلیس قرار گرفت.وی افزود: با حضور پلیس در محل مورد نظر و تحقیقات صورت گرفته مشــخص شد که جسد مربوط به مردی ۲۹ ساله است که پس از خفگی در داخل باغ دفن شده است.فرمانده انتظامی شهرســتان صومعه‌ســرا گفت: کارآگاهان پلیس آگاهی با اقدامات تخصصی و فنی و پیگیری ســرنخ‌های به دست آمده، ۲ متهم این پرونده و مخفیگاه آن‌ها را در شهر تهران شناسایی و پس از هماهنگی قضائی در عملیاتی غافلگیرانه این افراد را دســتگیر کردند.وی افزود: متهمان ۲۰ ساله در تحقیقات پلیس به قتل این فرد به علت اختلاف شخصی اعتراف و پس از تشکیل پرونده برای سیر مراحل قانونی به مرجع قضائی معرفی شدند.

خودکشی مرد جوان پس از قتل همسرش در میدان پلیس قم

مقام انتظامی با بیان اینکه این مَرد پس از کشــتن همســر، اقدام به خودکشی کرد گفت: او بلافاصله به بیمارســتان نکویی قم منتقل شد و تحت معالجه قرار گرفت.

معاون عملیات فرمانده انتظامی قم با اشــاره به وقوع حادثه تیراندازی در میدان پلیس قم گفت: ضارب این حادثه پس از خودکشــی به بیمارســتان نکویی قم منتقل شده است.

ســرهنگ ولی‌الله ترابی افزود: حدود ســاعت ۱۵: ۲۵ امروز یک مرد ۳۰ ساله با شلیک به همسر ۲۴ ســاله خود، او را به قتل رساند.این مقام انتظامی با بیان اینکه این مَرد پس از کشــتن همسر، اقدام به خودکشی کرد گفت: او بلافاصله به بیمارستان نکویی قم منتقل شد و تحت معالجه قرار گرفت. وی محل دقیق ایــن حادثه را در خیابان آذر بالاتر از میدان پلیس عنوان کرد و افزود: علت این قتل، اختلاف خانوادگی بوده است. ترابی با بیان اینکه این قتل به وسیله سلاح کمری صورت گرفته اســت گفت: تحقیق‌ها در خصــوص چگونگی تهیه این اسلحه توسط ضارب، در حال انجام است، و نتایج به اطلاع عموم خواهد رسید.

تیراندازی مرگبار شبانه در اراک

بر اثر تیراندازی راکب موتور ســوار به سرنشــینان خودرو پژو در اراک یک نفر کشته و یک نفر مصدوم شــد.تیراندازی راکب موتور سوار به سرنشینان خودرو پژو، دو نفر کشته و مجروح داشت.شــاهدان عینی می‌گویند: حوالی ســاعت ۲۲ راکب یک دستگاه موتور ســیکلت و ترک نشین آن، با یورش مســلحانه به یک دستگاه خودرو، باعث توقف این خودرو در بلوار قدس اراک شدند و با تیراندازی به سمت سرنشینان آن یک نفر را کشتند و ۳ سرنشین دیگر خودرو در حال فرار بودند که یکی از آن‌ها از ناحیه پا مجروح می‌شود، اما یک نفر دیگر متواری و نفر چهارم نیز بوســیله پلیس شهرســتان اراک در حال فرار، دستگیر می‌شود. سرهنگ خلجی معاون اجتماعی و فرهنگی فرماندهی انتظامی استان در تشریح این حادثه می‌گوید: یک راکب موتور سوار به همراه ترک نشین خود که به نظر می‌رسد در توزیع مواد مخدر نقش داشته‌اند، به یک دستگاه پژوه ۲۰۶ تیراندازی می‌کند و راننده پژو، یکی از سرنشینان پس از برخورد تیر به زیر قفسه سینه در دم فوت می‌کند و خودرو متوقف می‌شود.ســرهنگ خلجی افزود: ضاربان موتور سوار هم اکنون متواری هستند و با اقدامات اطلاعاتی دستگیری آن‌ها در دستور کار پلیس آگاهی و رئیس پلیس شهرستان اراک است.

اطلاعیه بانک ملی را بخوانید

خبر خوش برای مالباختگان صندوق امانات بانک ملی شعبه دانشگاه

بانک ملی ایران اعلام کرد: دستور قضایی برای احراز ابتدایی مالکیت اموال مکشوفه صاحبــان صندوق‌های اجاره‌ای شــعبه دانشگاه صادر شد.

بانک ملــی ایران، با صدور اطلاعیه‌ای به بیان آخرین خبرها درباره سرنوشت اموال مکشوفه صندوق امانات شعبه دانشگاه که طی ماه گذشــته مورد سرقت قرار گرفته بود، پرداخت.

بانک ملی در ایــن اطلاعیه تصریح کرد: پیش از این اموال مکشــوفه شامل سکه، ارز و مصنوعات طلا به نیابت از دادسرای رســیدگی کننده و با حضــور نمایندگان پلیس آگاهی تهران توســط کارگروهی متشکل از کارشناســان و خبرگان طلا و جواهر بانک ملی ایران جداسازی، صورت بــرداری، ارزیابی و پلمب گردید و تحویل خزانه بانک ملی ایران شد که متعاقب آن دستور مرجع محترم قضایی جهت انجام روند احراز مقدماتی مالکیت این اموال، در اسرع وقت آغاز می‌گردد.

در این اطلاعیه تاکید شده است: اقدامات لازم تحت نظارت بازپرس محترم پرونده توسط بانک ملی ایران به منظور اقدامات مقدماتــی احراز هویــت و تعیین تکلیف امــوال و تعلق آن به صاحبــان اموال با سرعت، دقت و جدیت در حال انجام است. بدیهی اســت که نتایج حاصلــه و فرایند تشــخیص و تحویل توســط دادســرای رســیدگی کننــده به اطلاع هــر یک از صاحبان اموال خواهد رسید.

■ درخواست بانک ملی از صاحبان اموال مکشوفه طی یک اطلاعیه

بانک ملی ایران در این اطلاعیه از صاحبان اموال مکشوفه درخواست کرده است تا با حفظ آرامش، فرصت تطبیق، تشخیص و تحویل اموال را به کارشناسان و نیز مرجع محترم قضایی اعطا نماید.

طی تعطیلات نیمه خرداد، سارقان با ورود به شــعبه بانک ملی رو به روی دانشگاه تهران، تعدادی از صندوق امانت و بخشی از تجهیزات اتاق سرور و مرکز مانیتورینگ این شعبه را به ســرقت بردند که البته با تلاش نیــروی انتظامی ظــرف چند روز نخســت از زمان اعلام ســرقت، سارقان بازداشت شدند.

۱۳ نفــر از متهمان ســرقت بانک ملی دستگیر شــدند و مقادیر زیادی از اموال مسروقه نیز کشــف شده است. ۱۰ نفر از متهمان در تهران و شمال کشور و ۳ نفر از سارقان متواری در کشور همسایه دستگیر شدند.

طبق اعلام نیروی انتظامی، سرقت حدود ســاعت ۲ بامداد روز ۱۳ خرداد روی داد و ســارقان حدود ۱۲ ساعت در بانک بودند اما ســرقت ساعت هشــت صبح روز ۱۶ خرداد درحالی که تعدادی از سارقان حدود ســاعت ۶ بامداد موفق به خروج از کشور شده بودند، به پلیس اعلام شد.

عضــو هیئت رئیســه بانک ملــی، این ســارقان، از یک‌هزار صندوق امانات که در شعبه دانشگاه وجود داشت، محتویات حــدود ۱۶۲ صندوق را ســرقت کرده، از ۲۵۰ صندوق امانات که در اختیار مشتریان بوده، ۱۶۲ صندوق را با دیلم شکسته و هر صندوقی را که پر بوده اســت خالی کرده بودند.

۲ کودک کرمانی جلوی چشم پدرشان پر پر می زدند

شــب گذشــته دو کودک حدودا ۸ و ۵ ســاله که به دل درد مبتلا شده بودند با خوراندن شربت اشتباهی دچار حالت تهوع می‌شــوند.دکتر علیزاده مسئول اورژانس درمانگاه حکیم مس گفت: شربتی که پدر به فرزندان خود داده بود در واقع شربت متادون در شیشه شربت دی سیکلومین بوده که پدرش از این موضوع بی اطلاع بود. با توجه به اینکه هر دو کودک شربت مصرف کردند کودک بزرگتر حالش به هم می خورد، بالا آورده و کودک کوچکتر که در خواب بوده کبود شده و قلــب و تنفــس از کار می افتد که پدر بلافاصله هر دو کودک را به درمانگاه می برد و پس از عملیات احیاء تنفسی کودک بازمی گردد و کودک دوم حالش بهتر بوده است. هر دو کودک برای تکمیل درمان به بیمارستان علی بن ابیطالب(ع) منتقل می شوند و حال هر دو خوب است. پدر اعلام می کند در انبار شرکتی که کار می کرده مقداری دارو که تاریخ آن نزدیک به تمام شدن بود، وجود داشــته که مهندس داروها را به وی می دهد که در منزل استفاده شود. گویا متادون برای شخصی بوده که در شیشه شربت دیگری ریخته تا استفاده کند و مهندس و کارمند هر دو از این موضوع بی اطلاع بودند و پس از این حادثه، به موضوع پی می برند.

آدم‌ربایی نافرجام دختر نوجوان توسط یک زن و مرد در فرمانیه

چهارشنبه پانزدهم تیرماه جاری، آدم‌ربایی نافرجام یک دختر نوجوان در منطقه فرمانیه تهران در دستور کار تیمی از کارآگاهان اداره یازدهم پلیس آگاهی و بازپرس شعبه هشتم دادسرای امور جرائم‌جنایی قرار گرفت.تحقیقات ابتدایی مشخص کرد، چند روز قبل یک دختر نوجوان و پدرش هنگامی جلوی درب خانه در منطقه فرمانیه در حال جابه‌جایی چمدان‌های مسافرتی خود بودند که یک خودرو سمند با ۲ سرنشین مرد و زن نزدیک دختر نوجوان شدند. سرنشینان خودرو پس از نزدیک شدن به خودرو هنگامی که پدر دختر نوجوان برای آوردن چمدان‌ها به منزل رفته بود، اقدام به آدم‌ربایی دختر نوجوان در خیابان کردند.بر اساس این گزارش، راننده خودرو دختر نوجوان پس از مشــاهده حادثه بلافاصله وارد عمل شده و پدر وی را در جریان آدم‌ربایی قرار داد که با توجه به ایجاد ســر و صدا و تقلای دختر نوجوان، این نقشه شیطانی عملی نشد و آنها با خودروی خود متواری شدند.بازپرس پرونده به دنبال دریافت این اطلاعات، دستور آغاز تحقیقات توسط کارآگاهان پلیس آگاهی و توقیف خودرو مورد نظری که متهمان در منطقه فرمانیه اقدام به آدم‌ربایی کرده بودند را صادر کرد.

خبرخوان

بازداشت ۱۰۱ مرد مسلح با ۱۱۵ اسلحه غیرمجاز در خوزستان

فرمانده انتظامی اســتان از کشــف ۱۱۵ قبضه انواع سلاح غیرمجاز در اجرای طرح جمع آوری سلاح و مهمات غیرمجاز خبر داد.ســردار «ســید محمد صالحی» با تاکید بر برخورد قاطعانــه پلیس با دارندگان ســلاح‌های غیرمجاز و عاملان تیراندازی، اظهار داشــت: در راســتای ارتقاء امنیت عمومی، طرح سراســری جمع آوری سلاح و مهمات غیرمجاز توسط ســازمان اطلاعات فرماندهی انتظامی استان به مدت ۴ روز به مرحله اجرا در آمد.وی افزود: در اجرای این طرح ماموران پلیس سازمان اطلاعات با همکاری سایر یگان‌های انتظامی در سراسر استان خوزستان با کار اطلاعاتی و اقدامات خاص پلیسی ۱۰۱ نفر دارندگان سلاح غیرمجاز و عاملان تیراندازی را شناسایی و با هماهنگی مراجع قضائی در چندین عملیات مقتدرانه و منسجم دســتگیر کردند. فرمانده انتظامی استان خوزستان تصریح کرد: از دستاوردهای این طرح کشف ۱۱۵ قبضه انواع ســلاح جنگی و شکاری و یک هزار و ۵۶۵ عدد فشــنگ می‌باشند. سردار صالحی با بیان اینکه متهمان پس از تشکیل پرونده به مراجع قضائی معرفی شدند، تاکید کرد: پلیس با مجاهــدت و تلاش شــبانه روزی با مخلان نظم و امنیت و دارندگان ســلاح‌های غیــر مجاز قاطعانه برخورد می‌کند.

انفجار پیک نیک در مراسم عروسی با ۶ کشته و زخمی

رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشــکی استان قزوین گفت: براثر انفجار پیک نیک در یک مراسم عروسی ۵ نفر مصدوم شــدند و یک نفر هم جان خود را از دست داد. سهیل ســلطانی رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی اســتان قزوین گفت: شب گذشــته تماسی با واحد ارتباطات مرکز فوریت‌های پزشــکی قزوین گرفته شــد که تماس اولیه حاکی از انفجار پیک‌نیک به دنبال نشت گاز در عروسی روستای خرمن سوخته داشت که سریع دو آمبولانس از پایــگاه صفا و آقابابا به محل حادثه اعزام شــدند و پس از رســیدن به آدرس اعلام شده اقدامات درمانی را آغاز کردند. رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشــکی استان قزوین ادامــه داد: این حادثه ۶ مصدوم داشــت که یکی از مصدومان که مردی ۴۵ ساله بود، دچار جراحت و سوختگی شدید شده بود و توسط کارشناسان پایگاه آقابابا عملیات احیا قلبی ریوی در طول مسیر بیمارستان رجایی روی وی انجام گرفت اما متاسفانه مصدوم به علت شدت جراحت فوت کرد. وی عنوان کرد: مصدوم دیگر حادثه، کودکی ۱۳ ســاله بود که دچار ســوختگی درجه ۲ شــده بود و توسط کد صفا به بیمارستان رجایی قزوین منتقل شد. چهار مصدوم دیگر هم توسط خودروی شخصی به بیمارستان رجایی منتقل شدند.

تأسیس شرکت با مسئولیت محدود نارون وستا اورنگ در تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۲۵ به شــماره ثبــت ۵۹۷۴۱۸ به شناســه ملی ۱۴۰۱۱۲۴۹۹۷۲ ثبــت و امضا ذیــل دفاتر تکمیل گردیده که خلاصه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی می‌گردد. موضوع فعالیــت: تهیه و توزیع مواد مصرفــی دام و طیور و محصولات کشاورزی و آرایشی و بهداشتی و مواد غذایی و خرید و فروش و واردات و صــادرات کلیه کالاهای مجاز داخلی و خارجی و امور بازرگانی مجاز، پیمانکاری انواع ساختمان‌های اداری و تجاری و مســکونی و ورزشی و احداث پل و سد و بیمارستان و فرودگاه و باند. امور تاسیسات، تهیه و توزیع تجهیزات بیمارستانی و مواد اولیه صنایع پلاستیک و فلزات غیر گرانبها و ترخیص کالا و حق العمل کاری، ارائه خدمات پزشکی از جمله تأسیس بیمارستان، آزمایشگاه لابراتور، کارخانه داروسازی، شرکت در نمایشگاههای داخلی و خارجی و شــرکت در مناقصــات و مزایدات و اخذ وام و تســهیلات ارزی و ریالی از مؤسسات و بانکهای خصوصی و دولتی در صــورت لزوم پس از اخذ مجوزهــای لازم از مراجع ذیربط درصــورت لزوم پس از اخذ مجوزهــای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت: از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی: استان تهران، شهرســتان تهران، بخش مرکزی، شهر تهران، محله مــرزداران، خیابان آرش، بلوار شــهید خرم رودی، پلاک -۱۲، طبقه پنجم، واحد ۱۰ کدپســتی ۱۴۶۳۶۶۴۷۴۸ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت است از مبلغ ۶,۸۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال نقدی میزان سهم الشرکه هر یک از شرکا خانم سیما ایرانی به شماره ملی ۰۰۱۰۳۰۴۷۸۹ دارنده ۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه خانم شیما حصاری به شماره ملی ۳۳۰۰۱۷۰۳۸۹ دارنده ۱۶۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه خانم نسیم جزائری فارسانی به شماره ملی ۵۱۰۰۱۱۸۴۴۱ دارنده ۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای بابک زارعی به شماره ملی ۶۴۸۹۹۶۰۰۵۲ دارنده ۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال سهم الشــرکه اعضا هیئت مدیره خانم سیما ایرانی به شماره ملی ۰۰۱۰۳۰۴۷۸۹ به سمت مدیرعامل به مدت نامحدود و به ســمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت نامحدود خانم شیما حصاری به شماره ملی ۳۳۰۰۱۷۰۳۸۹ به ســمت نایب رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود و به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت نامحدود خانم نســیم جزائری فارسانی به شــماره ملی ۵۱۰۰۱۱۸۴۴۱ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت نامحدود آقای بابک زارعی به شــماره ملی ۶۴۸۹۹۶۰۰۵۲ به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود و به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت نامحدود دارندگان حق امضا: کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک، سفته، بروات، قراردادها، عقود اسلامی و همچنین کلیه نامه‌های عــادی و اداری باامضاء مدیر عامل یا یکی از اعضاءهیئت مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد. اختیارات مدیر عامل: طبق اساسنامه ثبت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی‌باشد.

ســازمان ثبت اســنادواملاک کشــور اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران (۱۳۴۷۸۵۷)

آگهی تغییرات شــرکت نوآوران شبکه ســبز مهرگان با مســئولیت محدود به شماره ثبت ۳۰۵۳۴۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۳۴۲۱۶۲۰ به اســتناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مــورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: امیر دوستی به شماره ملی ۰۰۸۵۸۳۱۸۳۲ آقای فرشاد اسماعیلیان به شــماره ملی ۰۴۵۳۴۹۷۴۳۸ آقای فهیمه قسیمی به شماره ملی ۰۰۴۲۲۲۶۷۲۴ امضاء به سمت اعضای هیئت مدیره شرکت برای مدت نا محدود انتخاب گردیدند

سازمان ثبت اسنادواملاک کشــور اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران (۱۳۴۷۸۵۸)

آگهی تغییرات شرکت قطعه سازان پیشرو پارس شرکت با مسئولیت محدود به شــماره ثبت ۲۹۷۳ و شناسه ملی ۱۰۱۹۶۰۰۳۹۳۶ به اســتناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۳ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: - ماهان امینی به کد ملی ۰۰۲۴۹۱۰۳۶۸ با پرداخت مبلغ ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال در زمره شــرکای شرکت قرارگرفت و هاله امینی به کد ملــی ۰۲۰۰۴۳۹۸۷۱ با پرداخت مبلغ ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال در زمره شــرکای شرکت قرارگرفت و سوســن عرب حلوائی به کد ملــی ۰۴۲۱۲۸۵۷۱۰ با پرداخت مبلغ ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال در زمره شرکای شرکت قرارگرفت و حســین امینی به کد ملی ۰۴۲۰۹۵۳۹۸۱ با پرداخت مبلغ ۷۹/۰۱۰/۰۰۰ ریال سهم الشرکه خود را از مبلغ ۹۹۰/۰۰۰ ریال به ۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال افزایش داد. و حمیدرضا امینی به کد ملی ۰۰۲۰۹۶۹۳۰۹ با پرداخت مبلغ ۲۹/۹۹۰/۰۰۰ ریال سهم الشرکه خود را از مبلغ ۱۰/۰۰۰ ریال به ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال افزایش داد. در نتیجه سرمایه شرکت از مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال به مبلغ ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریــال افزایش یافت و ماده مربوطه در اساســنامه اصلاح گردید. لیست شــرکا پس از افزایش ســرمایه: حسین امینی به کدملــی ۰۴۲۰۹۵۳۹۸۱ دارنده ۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریــال و حمیدرضا امینی بــه کدملــی ۰۰۲۰۹۶۹۳۰۹ دارنــده ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریــال و ماهان امینــی به کدملی ۰۰۲۴۹۱۰۳۶۸ دارنده ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و هاله امینی به کدملــی ۰۲۰۰۴۳۹۸۷۱ دارنده ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و سوســن عرب حلوائی به کدملی ۰۴۲۱۲۸۵۷۱۰ دارنده ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال - تعداد اعضاء هیئت مدیره شرکت از دو نفر به سه نفرافزایش یافت و ماده مربوط در اساسنامه اصلاح گردید. - مرکز اصلی شــرکت به: اســتان تهران، شهرســتان ورامین، بخش مرکزی، شــهر ورامین، محله حصارک، خیابان اصلی حصارک، کوچه موتورآب، پلاک ۰، طبقه همکف به کدپســتی ۳۳۷۱۸۶۶۰۶۳ انتقال یافت و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح گردید.

اداره کل ثبت اســناد و املاک اســتان تهران مرجع ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری ورامین (۱۳۴۷۸۵۹)

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

خبرخوان

این داروی میگرن اشتها را کم و وزن را کاهش می دهد

تریپتان‌هـــا داروهایی که اغلب برای تســکین میگرن تجویز می‌شود، ممکن است برای درمان چاقی موثر باشـــد. مصرف روزانه تریپتان منجر به کاهش مصرف غذا و کاهش وزن بیشـــتر در موش‌های آزمایشگاهی شد.

به گزارش بهداشـــت نیوز به نقل از نوروساینس، گروه تحقیقاتی مرکز پزشـــکی ســـاوت وسترن دانشگاه تگزاس آمریکا گزارش کرد در مطالعات روی موش‌های چاق دوز روزانه تریپتان حیوانات را به خوردن غذای کمتر و کاهش وزن در طول یک ماه ترغیب کرده است.

دکتر چن لیو، اســـتادیار پزشـــکی داخلی و علوم اعصاب، محقق در موسسه مغز پیتر اودانل جونیور و سرپرســـت این تحقیق، گفت: در این پژوهش مشخص شد ظرفیت واقعی برای استفاده مجدد از ایـــن داروها که پیش از این بی‌خطر شـــناخته می‌شد، برای سرکوب اشتها و کاهش وزن وجود دارد.

چاقـــی بیش از ۴۱ درصد از کل بزرگســـالان در ایالات متحـــده را تحت تاثیر قـــرار داده و خطر بیماری قلبی، سکته مغزی، دیابت و انواع خاصی از سرطان را افزایش می‌دهد. در حال حاضر بیشتر درمان‌های چاقی بر عادات غذایی و فعالیت بدنی متمرکز است. دانشـــمندان مدت‌هاست می‌دانند سروتونین یک پیام‌رســـان شیمیایی است که در سراسر مغز و بدن یافت می‌شود. این ماده نقشی کلیدی در اشـــتها دارد. با این حـــال ۱۵ گیرنده مختلف ســـروتونین وجود دارد؛ مولکول‌هایی که سروتونین را دریافت می‌کنند، به سلول‌ها علامت و رفتار خود را در پاســـخ تغییر می‌دهند. محققان برای درک نقش هر یک از گیرنده‌های سروتونین در اشـــتها تلاش کرده‌اند. داروهای قبلی از جمله فن‌فن و لورکاسرین(بلویک) که گیرنده‌های فردی خاص را هدف قـــرار می‌داد، بـــه دلیل عوارض جانبی از بازار کنار گذاشـــته شـــد. به گفته دکتر لیـــو تریپتان‌ها کـــه برای درمان میگـــرن حاد و سردردهای خوشه‌ای اســـتفاده می‌شود، با هدف قرار دادن گیرنده‌ای متفاوت گیرنده سروتونین۱B (Htr۱b)) که پیش از این در زمینه کاهش اشـــتها و کاهش وزن به‌خوبی بررســـی نشـــده بود، موثر عمل می‌کند. برای ایـــن تحقیق جدید محققان ۶ تریپتان تجویـــزی را روی موش‌های چاق که به مدت هفت هفته با رژیم غذایی پرچرب تغذیه شـــده بودند، آزمایش کردند. موش‌هایی که با ۲ مورد از این داروها تغذیه شـــده بودند، کم و بیش به همان میزان گذشته غذا خوردند اما موش‌هایی که با چهار داروی دیگر تغذیه شـــدند، کمتر غذا مصرف کردند. پس از ۲۴ روز موش‌هایی که دوز روزانه دارو فرواتریپتان دریافت کرده بودند، به طور متوســـط ۳.۶ درصد از وزن بدن خود را از دست دادند؛ در حالی که موش‌هایی که تریپتان دریافت نکرده بودند، به طور متوســـط ۵.۱ درصد از وزن بدن خود را افزایش دادند. دکتر لیو و همکارانش بعد از بررســـی نتایج دستگاه‌هایی که در حیوانات قرار داده شـــده بود تا میزان دوز ثابت فرواتریپتان را به مدت ۲۴ روز کنترل کند، نتایج مشـــابهی را مشاهده کردند. دکتر لیو بیان کرد: ما در نتیجه این آزمایشـــات دریافتیم این داروها و به ویژه یکی از آن می‌تواند وزن بدن را کاهش دهد و متابولیسم گلوکز را در کمتر از یک ماه بهبود بخشد و بسیار موثر اســـت. از آنجایی که تریپتان‌ها اغلب برای استفاده کوتاه‌مدت هنگام میگرن تجویز می‌شود، دکتر لیو گمان می‌کند بیماران در گذشته متوجه اثرات طولانی‌مدت آن بر اشتها و وزن نمی‌شدند. برای تعیین دقیـــق چگونگی تاثیر فرواتریپتان بر مصـــرف غذا و وزن محققـــان موش‌ها را طوری طراحی کردند که فاقد گیرنده سروتونین Htr۱b یا Htr۲c مورد هدف فن‌فن و لورکاسرین باشند. در موش‌های بدون Htr۱b فرواتریپتان نمی‌توانست اشتها را کاهش دهد یا باعث کاهش وزن شود؛ در حالی که قطع کردن Htr۲c هیچ تاثیری نداشت. این موضوع تایید کرد این دارو با هدف قرار دادن گیرنده سروتونین ۱B عمل می‌کند.

برای درمان کمردرد، طولانی مدت استراحت نکنید!

یک متخصص طب فیزیکی و توانبخشـــی می‌گوید اســـتراحت طولانی مدت بعد از انواع مختلف کمردرد نه تنها در بهبود درد تاثیری ندارد بلکه می تواند مشکلات بیشتری به دنبال داشته باشد.

به گزارش بهداشت نیوز، دکتر حســـین یاری، متخصص کلینیک طب پیشگیری و ارتقا سلامت جهاد دانشگاهی گفت: پزشکان به بیماران مبتلا به کمردردی که جراحی برای آنها فوریت نداشت توصیه می کردند که برای مدتی طولانی مثلا بیش از یک ماه استراحت مطلق داشته باشند، اما به دنبال پژوهش‌های علمی متعدد، پزشکی مدرن به نتیجه دیگری رسیده است. این متخصص طب فیزیکی با بیان اینکه امروزه مطالعات دانشمندان اثبات کرده است که استراحت بیش از دو یا سه روز در هیچ یک از مراحل درمان کمردرد مفید نیست، گفت: استراحت طولانی مدت حتی ممکن است مشکلات مضاعفی را با خود به همراه داشته باشد؛ در استراحت طولانی مدت عضلات ضعیف شده و قوام و توان خود را از دست می‌دهند. این مساله به تنهایی می تواند باعث تشدید دردهای بیمار شـــود. یاری در ادامه به مشکلات روحی و روانی ناشی از استراحت طولانی مدت پرداخت و گفت: با استراحت طولانی، سلامت روان و احساس سلامتی شما تضعیف می‌شود.

تاثیرات باورنکردنی دروغ گفتن بر بدن

دانشـــمندان دریافته اند که دروغ گفتن تاثیرات مخربی برای سلامت جسم و روان فرد دارد.به گزارش بهداشـــت نیوز، دروغ گفتن به دلیل اثرات منفی اجتماعی و بهداشـــتی زیادی که دارد، بدترین صفتی اســـت که یک انسان می‌تواند داشته باشد. یک مطالعه ۱۰ هفته‌ای که در دانشـــگاه نوتردام انجام شد، گزارش داد که بدن به دروغگویی پاسخ منفـــی می‌دهد. در طول این مطالعه، محققان از گروهی از افراد خواســـتند تا به مدت ۱۰ هفتـــه از دروغ گفتن خودداری کنند و آن‌ها را تحت نظر قرار دادند. آن‌ها دریافتند که گروه صادق موارد کمتری از اختلال در ســـلامت روان مانند احســـاس استرس یا افســـردگی و همچنین علائم فیزیکی کمتر، مانند گلودرد یا ســـردرد را گزارش کردند. کسانی که حقیقت را گفتند، در روابط خود با دوستان و خانواده وضعیت بهتری داشتند. علاوه بر این، روانشناســـان کشـــف کرده اند که دروغ گفتن می‌تواند منجر به افزایش ضربان قلب، افزایش فشـــار خون و ســـطوح بالاتر هورمون استرس در خون شود و به مرور زمان می‌تواند به طور قابل توجهی بر سلامت روحی و جسمی تاثیر بگذارد.

یک متخصص طب سنتی مطرح کرد

راهکاری برای چاق شدن

یک متخصص طب ســـنتی گفت: ورزش ســـخت بدن را لاغر و ورزش ملایم چاق کرده و مصرف غذا بعد از آن موجب جذب بیشـــتر غذا توســـط بافت‌های بدن شده همچنین استحمام با آب خیلی گرم بدن را تحلیل برده و لاغر می‌کند ولی استحمام با آب نیم گرم بدن را چاق می‌کند.

به گـــزارش صدآنلایـــن غلامرضا کرد افشـــاری مدرس دانشـــکده طب سنتی دانشـــگاه علوم پزشـــکی تهـــران درباره راه‌های چاق شـــدن اظهار داشت: لاغری بدن به چند علت عمده مانند ضعف بدن، کیفیـــت پایین و کم بودن خون در بدن و خشکی مزاج افراد است.

وی با بیان اینکه عدم کیفیت خون در بدن موجب کاهش عضله و گوشـــت در بدن می‌شـــود، گفت: افرادی که لاغر هستند، با آب‌های گرم و معدنی اســـتحمام کنند چرا که آب گرم معتـــدل مواد ضروری را به سمت عضلات پیش می‌برد همچنین روغـــن مالی بـــا روغن‌هایی کـــه دارای طبیعتی مرطوب دارند مانند بنفشه بعد از استحمام می‌تواند موجب چاق شدن افراد لاغر شود.مدرس دانشـــکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی تهران اضافه کرد: ورزش سخت بدن را لاغر و ورزش ملایم و نـــرم صبحگاهی بـــدن را چاق می‌کند و مصرف غذا بعـــد از این ورزش موجب می‌شود غذا به سمت بافت‌های بدن جذب شود.کردافشار ادامه داد: مصرف عسل بعد از غذا به چاق شـــدن افراد کمک می‌کند. اســـتحمام با آب خیلی گرم بدن را تحلیل برده و لاغر می‌کند ولی اســـتحمام با آب نیم گرم بدن را چاق می‌کند البته استشمام بوهـــای خوش موجب از بین رفتن ضعف بدن می‌شـــود (بوی خوش موجب تقویت قلب شده در نتیجه خون خوب در بدن به جریان می‌افتد و ضعف بدن از بین می‌رود).

وی دربـــاره مصرف برخـــی موادغذایی موجب چاق شـــدن ایده‌آل افراد می‌شود، عنوان کرد: مصرف آبگوشـــت، حلوا با آرد گندم یا برنج و بادام، شیر برنج، شیر بادام، کله پاچه، انواع حلیم‌ها در صورت داشتن معده خوب و هضم مناســـب می‌تواند در چاق شدن مناسب افراد لاغر مفید باشد.

مدرس دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشـــکی تهران در برنامه خانه محبت با اشاره به اینکه مصرف شیر برنج به عنوان وعده صبحانه نه تنها برای چاق شـــدن مفید است بلکه به تقویت بدن نیز کمک می‌کند عنوان کرد: مصرف شـــیر برنج به عنوان وعـــده صبحانه موجب تولید خون با کیفیت در بدن می‌شود.کردافشـــار بیان داشـــت: افراد لاغر اگر بـــه مدت ۲ ماه از انجیر خیسانده در عرق انیسون به صورت ناشـــتا اســـتفاده کنند، چاق می‌شوند چرا که انجیر و انیســـون مجاری جذب غذا را بازکـــرده و موجب تقویت بدن می‌شـــود؛ ۱۰ عـــدد انجیر براای افراد بزرگســـال و ۵ عدد انجیر برای کودکان کافی اســـت.

وی با انتقاد از برخـــی از عطاری‌ها برای به فروش رساندن داروهای چاقی، اظهار داشـــت: داروهای چاقـــی در عطاری‌ها حاوی کورتون اســـت که نموجب افزایش آب در بدن شده و فرد را به بیماری سوق می‌دهد که همه این مسائل موجب عدم اعتماد مردم به طب سنتی می‌شود.مدرس دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی تهران ادامه داد: مصرف، کنجد با شـــکر، گوشت بلدرچین، کبک، کاهو، برنج و نان و غذاهایی که موجـــب افزایش غلظت و رطوبت در بدن می‌شود همچنین مصرف انار شـــیرین بعد از برای چاق شدن افراد مناسب است.

با این ایمپلنت، برای کنترل درد نیازی به مسکن نیست

تیمی از پژوهشگران با هدف کنترل استفاده از داروهای مســـکن که عمدتاً اعتیاد آور هســـتند، ایمپلنت کوچکی را طراحی کرده‌اند که بـــرای کاهش درد پس از جراحی استفاده شده و پس از مدتی در بدن حل می‌شود.

محققان نوعی ایمپلنت جدید و مهار کننده درد ساخته‌اند که از مواد نرم و محلول در آب ســـاخته شده و می‌تواند دور یک عصب محیطی که سیگنال‌های درد را از بدن به ستون فقرات و مغز می‌فرستد، بپیچد. این ایمپلنت خنک کننده به طور هدفمند اعصاب را کنترل کرده و از رسیدن ســـیگنال‌های درد به مغز جلوگیری کرده و هنگامی که دیگر نیازی به آن نباشد، در مایعات بدن حل می‌شود.

گفتنی اســـت تاکنون تحقیقات به حیوانات آزمایشگاهی محدود شده است و چندین ســـال طول می‌کشد تا این فناوری برای آزمایش انســـانی آماده شـــود. جان راجرز، محقق، استاد دانشکده پزشـــکی دانشگاه نورث وسترن فاینبـــرگ در شـــیکاگو، گفت: امیدواریم کـــه در نهایت جایگزینی برای مدیریت درد پس از عمل داشـــته باشیم که به جای دارو به مهندسی متکی باشد.

به گفته راجـــرز، این ایمپلنت به طور بالقوه می‌تواند پس از بســـیاری از انواع جراحی، درد را تسکین داده و نیاز به داروهای مسکن را از بین ببرد.

این ایمپلنت می‌توانـــد اعصاب را از طریق مفهوم تبخیر خنک کند. این ماده حاوی یک خنک کننده مایع است که در نقاط خاصی در امتداد عصب محیطی تبخیر می‌شود. این خنک‌سازی می‌تواند سیگنال‌های درد را که در طول عصب حرکت می‌کنند، کند کرده و در نهایت متوقف کند.

در مطالعـــات آزمایشـــگاهی روی موش‌هـــا، راجـــرز و همکارانش از این دســـتگاه بـــرای خنک کردن اعصاب محیطی و خاموش کردن سیگنال‌های درد استفاده کردند.

این ایمپلنت بسیار کوچک است و در پهن‌ترین نقطه آن فقط ۵ میلی متر خواهد بود.

این فناوری به شکل یک غلاف، دور عصب پیچیده شده و در داخل دو لوله آن، میکروســـیال های ویژه‌ای وجود دارد. یکی حاوی مایع خنک کننده پرفلوروپنتان است که در پزشکی اســـتفاده می‌شود و لوله دیگر حاوی نیتروژن خشک است. هنگامی که گاز و مایع خنک کننده در یک محفظه مشترک مخلوط می‌شوند، مایع تبخیر شده و اثر خنک کننده ایجاد می‌کند. در همان زمان، یک حســـگر الکترونیکی در ایمپلنـــت دمای عصب را کنترل می‌کند. این دستگاه به پمپی خارج از بدن متصل شده و به کاربر اجازه می‌دهد ایمپلنت را فعال کند و ســـپس شدت آن را افزایش یا کاهش دهد.

اگر این فناوری در انسان‌ها گسترش یابد، می‌تواند برای جراحی‌هایی اســـتفاده شـــود که پـــس از آن درد زیاد یا طولانی مدت وجود دارد.

منبع: سیناپرس

باقی ماندن رد جوراب نشانه چیست؟

اگر احســـاس کردید که جوراب‌های شما روی پایتان ســـفت شـــده و جای آن باقی می‌ماند، احتمالاً به یک مشکل قلبی مبتلا هستید.

بیماری قلبی یکـــی از بزرگترین علل مرگ و میر در جهان است. اغلب، هیچ علامت یا نشانه واضحی ازاین بیماری وجود ندارد.

توجه به علائم اصلی که ممکن اســـت نشان دهنده بیماری قلبی باشد، مهم است، از جمله آدم محیطی، که به راحتی قابل تشخیص است، وضعیتی که در آن مبتلایان از احتباس آب در پاها و خود رنج می‌برند.

هنگامی که این قسمت‌ها متورم می‌شوند، بیمار ممکن است متوجه شود که جوراب‌های او روی پاهایش سفت می‌شود و آثار آن باقی می‌ماند.

دکتر ســـارا گارویس، مدیر سابق بالینی سایت Patientaccess.com، توضیـــح داد که این وضعیت نشانه شناخته شده‌ای از نارسایی قلبی است.

او گفت: این بدان معناست که قلب شما ضعیف است و نمی‌تواند خون را به همان اندازه که باید به دور بدن پمپاژ کند. در نتیجه، مایع می‌تواند جمع شـــود و یکی از اولین مکان‌هایی که این اتفاق می‌افتد، در مچ پا است.

وی تأکید کرد: نارســـایی قلبی می‌تواند ناشی از سکته قلبی باشد (و برخی افراد بدون اینکه متوجه باشـــند ممکن اســـت دچار حمله قلبی شوند) همچنین می‌تواند به این معنی باشد که قلب شما ضعیف است و احتمال حمله قلبی در آینده زیاد است. «

دکتر گارویس افزود که نارسایی قلبی همچنین می‌تواند منجر به تجمع مایع در ریه‌ها شود.

علائم اولیه شامل تنگی نفس هنگام ورزش و احساس تنگی نفس هنگام دراز کشیدن است.

پزشکان می‌گویند اگر در معرض خطر بیماری قلبی هســـتید، مراقبت عمومـــی از پا ضروری اســـت. همچنین باید به ســـطح کلسترول که همان ماده چربی است که توسط پروتئین‌ها در خون حمل می‌شود، توجه کنید.

ســـطوح بالای کلســـترول می‌تواند در دیواره سرخرگ‌ها رسوب کند و جریان خون به قلب را کاهش دهد.

متخصصـــان تاکید می‌کنند کـــه معمولاً هیچ نشانه‌ای از کلسترول بالا وجود ندارد، به همین دلیل است که بررسی آن مهم است.

با انسداد نسبی رگ‌های خونی، ناشی از تجمع کلسترول، اندام‌ها از اکسیژن مورد نیاز محروم می‌شوند. این می‌تواند باعث علائم تورم به نام آدم محیطی شود.

کارشناســـان بهداشـــت در بنیاد قلب انگلیس (BHF) توضیـــح داده‌اند که وقتی جریان خون در بیماری شـــریانی محیطی تحت فشار قرار می‌گیرد، اغلب در پاها متمرکز می‌شود.

آن‌ها افزودنـــد: زمانی که جریـــان خون بدتر می‌شـــود، بدن نمی‌تواند خـــون، مواد مغذی و اکســـیژن کافی را به پوســـت و بافت‌های نرم برســـاند، این امر معمولاً در پاها اتفاق می‌افتد، زیرا آن‌ها از قلب دورتر هستند.

ســـه علامتی که بیمار ممکن است در پاهای خود تجربه کند عبارتند از: درد مداوم، زخم‌ها یا ضایعاتی که برای مدت طولانی بهبود نمی‌یابند و قانقاریا.

خبرخوان

کدام گروه از افراد نباید گوشت قرمز بخورند؟

اگر کلسترول خون شـــما بالاست، به احتمال بسیار زیاد سطح چربی بد خون یا LDL هم در بدنتان زیاد است. بنابراین، مصرف گوشت‌های قرمز نمی‌تواند گزینه خوبی برای شما باشد.

گوشت قرمز کم‌چرب منبع خوبی برای دریافت ویتامین‌های گروه B، مخصوصاً B۱۲، همراه با روی (زینک) و ســـلنیوم است. اما از آنجایی که گوشـــت‌های قرمز مقادیر قابل توجهی از اسیدهای چرب اشباع را در خود جای داده‌اند، مصرف آنها برای بعضی افراد ممنوع است.

افرادی که در ادامه این مطلب به آنها اشـــاره می‌کنیـــم، می‌توانند گوشـــت قرمز کم‌چرب را با محدودیـــت شـــدیدی در برنامه غذایی خودشان داشته باشـــند اما نمی‌توانند استفاده از گوشـــت‌های قرمز را به روتین رژیم غذایی خودشان تبدیل کنند.

۱. افراد دارای کلسترول خون بالا

اگر کلسترول خون شـــما بالاست، به احتمال بسیار زیاد سطح چربی بد خون یا LDL هم در بدنتان زیاد است. بنابراین، مصرف گوشت‌های قرمز نمی‌تواند گزینه خوبی برای شـــما باشد. انواع گوشـــت‌های قرمـــز می‌توانند با افزایش چربی بد خون باعث بالا رفتن سطح کلسترول خون شـــوند و افراد مبتلا به کلســـترول خون بالا را با مشکلات فراوانی مواجه کنند. توصیه می‌شـــود که اگر کلســـترول خونتان بالاست، بیشـــتر از یک یا دو وعده در ماه گوشت قرمز نخورید و حتماً تکه‌هایی از گوشـــت که فاقد چربی قابل مشاهده هستند را انتخاب کنید.

۲. افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی

اگر مبتلا به بیماری‌های قلبی-عروقی هستید یا ســـابقه ابتلا به حملات و سکته‌های قلبی را در کارنامه ســـلامتتان دارید، بهتر اســـت تا حداکثـــر امکان دور مصرف گوشـــت قرمز را خط بکشید. مصرف گوشت قرمز توسط افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی می‌تواند باعث تولید پلاک‌های ناسالم در جداره عروق خونی شود و گرفتگی عروق را در پی داشته باشد. گرفتگی عروق خونـــی در این بیماران برابر اســـت با افزایـــش خطر ابتلا به حمله‌ها و ســـکته‌های قلبی و متاســـفانه بالا رفتن خطر مرگ‌ومیر. افراد مبتـــلا به بیماری‌های قلبـــی می‌توانند یک‌بار در ماه از کم‌چرب‌ترین گوشت قرمز در وعده غذایی خود استفاده کنند.

۳. افراد مبتلا به بیماری‌های کلیوی پیشرفته

افـــراد مبتلا به بیماری‌های کلیوی پیشـــرفته کـــه در فاز ۳ تا ۵ بیماری قـــرار دارند و هنوز شرایطشان به دیالیز نکشیده است، باید شدیداً در مصرف گوشـــت‌های قرمز بااحتیاط عمل کنند. رژیم‌های غذایی سرشـــار از پروتئین و چربی‌های اشـــباع می‌توانند شرایط مبتلایان به بیماری‌های کلیوی پیشـــرفته را بدتر کنند. افراد مبتلا به ایـــن بیماری‌ها می‌توانند روزانه ۰٫۶ تا ۰٫۸ گـــرم پروتئین به‌ازای هر کیلوگرم از وزنشـــان مصرف کنند، درحالـــی که بهتر اســـت این پروتئین‌ها از منابع پروتئین گیاهی یا پروتئین‌های حیوانی بســـیار کم‌چرب مانند سینه مرغ یا سینه بوقلمون انتخاب شوند.

۴. افراد دارای ســـابقه خانوادگی سرطان‌های خاص

تحقیقـــات نشـــان می‌دهنـــد کـــه مصرف گوشـــت‌های قرمـــز و فراورده‌های گوشـــتی می‌تواند خطر ابتلا به بعضی از سرطان‌ها مانند سرطان روده را در افراد دارای سابقه خانوادگی ســـرطان‌های خاص افزایش بدهـــد. اگر در فامیل درجه یکتان فرد مبتلا به سرطان روده دارید، بهتر اســـت که مصرف گوشت قرمز را به یک تـــا دو مرتبه در طول ماه محدود کنید و تا حداکثر امکان هم از مصرف فراورده‌های گوشتی خودداری کنید. افزایش مصرف میوه‌ها و سبزی‌ها می‌تواند خطر ابتلا به سرطان را در شما کاهش دهد.

|خواندنی|
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

خبرخوان

یک دلیل عجیب برای افزایش وزن آقایان

محققان در یک مطالعه بیـن المللی جدید دریافتند که قـرار گرفتن مـردان در معرض نور خورشـید به مدت طولانی، می‌تواند اشـتهای آن‌ها را تحریک کرده و به افزایش وزنشان منجر شود.
نتایج یک مطالعه جدید بین المللی نشـان می‌دهند که قرار گرفتن در معرض نور خورشـید از طریق هورمونی که توسط بافت چربی در پوست ترشح می‌شود، می‌تواند مصرف غذا و افزایـش وزن را در مردان تحریک کند، اتفاقی که در زنان رخ نمی‌دهد.
این مطالعه نشان می‌دهد که چگونه نور خورشید ممکن اسـت بر رفتار غذا خوردن و تعادل انرژی کل بدن تأثیر بگـذارد، فرآیندی که پیش از ایـن تا حد زیادی نادیده گرفته شده است.
نیاز به مصرف غذا عمدتاً از طریق ارتباط بین بافت‌های محیطی و مغـز کنترل می‌شـود. هورمون‌هایی که از چندین اندام مثلاً روده، بافت چربی و کبد آزاد می‌شوند، به مناطق خاصی از مغز مانند هیپوتالاموس می‌رسند و از این طریق، بسته به مقدار فعلی انرژی موجود در بدن، نیاز به غذا خوردن یا توقف آن به ما دیکته می‌شود.
در تحقیقـی کـه در این خصوص توسـط محققانی از دانشـگاه سـانتیاگو دی کمپوستلای اسـپانیا همراه با مؤسسات دیگر انجام شده است، پژوهشگران به بررسی شواهد اپیدمیولوژیک حدود ۳۰۰۰ نفر در طول سه سال پرداخته و نتیجه گرفته‌انـد که مردان و نه زنان، غذای مصرفی خـود را در طول تابسـتان و زمانی که تابش خورشیدی در اوج خود بوده است، افزایش می‌داده‌اند.
آن‌هـا این یافته‌هـا را از طریق انجـام مطالعاتی روی موش‌های نر تأیید کردنـد. در این آزمایش‌ها، محققان مشـاهده کردند که قرار دادن روزانه این جانوران مدل در معرض اشعه ماوراء بنفش (UVB) به مدت ده هفته، باعث تحریک بیشتر ترشـح هورمون گرسنگی گرلین از بافت چربی پوسـت می‌شود.بر این اساس، با رسیدن هورمون فوق به هیپوتالاموس، اشتها در این موش‌های نر افزایش یافت و در نتیجه باعث افزایش مصرف غذا و افزایش وزن آن‌ها شد. به گزارش سیناپرس، با این حال، ایـن تأثیر در موش‌های ماده کم‌رنگ بود، زیرا هورمون جنسی استروژن در آزادسازی گرلین از سلول‌های چربی داخل پوسـت اختلال ایجاد می‌کنـد. علاوه بر این، در یک مجموعه آزمایشـی، نمونه‌های پوسـت مردان در معـرض UVB طی پنـج روز، منجر بـه افزایش بیان گرلین شد که با افزایش رفتار جستجوی غذا پس از قرار گرفتن در معرض خورشید مطابقت دارد. این یافته‌ها که به اعتقاد محققان، راه را برای مطالعات بیشـتر در مورد نقش پوسـت در انرژی و پایداری متابولیک بدن هموار می‌کنند، در نشـریه جهانـی Nature Metabolism منتشر شده‌اند.

خداحافظی با آلرژی به بادام زمینی با روش محققان استرالیایی

گروهی از محققان اسـترالیایی در مطالعه اخیرشان راه خاموش کردن آلرژی به بادام زمینی در افراد را شناسایی کرده‌اند.
بـه نقل از اس تی دی، به گفته محققان اسـترالیایی، تغییـرات رخ داده در سیسـتم ایمنـی می‌تواند باعث بهبـودی آلرژی افراد به بادام زمینی شـود. پتانسـیل توسعه درمان‌های جدید و متمرکزتر برای آلرژی اکنون به لطف شناسـایی تغییرات کلیـدی ایمونولوژیکی که امکان بهبـود آلرژی به بادام زمینـی را در کودکان را فراهم می‌کند، امکان پذیر اسـت. محققان برای اولین بار کشـف کردند که شـبکه‌های ژنـی خاصی پس از مصرف بادام‌زمینی فعال می‌شوند. این تحقیق که توسط موسسـه تحقیقات کودکان مرداک (MCRI) و موسسه تلتون کیدز (Telethon Kids Institute) انجام شـد و طی آن محققان کشف کردند که برنامه‌ریزی مجدد این شـبکه به طور موثری پاسخ ایمنی آلرژیک را که باعث آلرژی غذایی می‌شود، خاموش می‌کند. پروفسور «میمی تانـگ»(Mimi Tang) از موسسـه تحقیقات کودکان مرداک و رهبر این مطالعه گفت که این اولین مطالعه‌ای اسـت که در آن محققان ارتبـاط و اتصال پیچیده ژن بـه ژن را در زمینه بهبود بالینـی آلرژی به بادام زمینی شناسایی کرده‌اند. تاکنون تغییرات ایمنی که به بهبودی آلرژی بـه بادام زمینی منجر می‌شـود تـا حد زیادی ناشـناخته بوده است. مطالعات قبلی بدون اینکه بررسی کنند که چگونه ژنها با یکدیگر تعامل دارند، بیشـتر بر بررسـی سطوح بیان ژن متمرکز شـده بودند. اما ژن‌ها به صورت مجـزا کار نمی‌کنند. در عوض، پاسـخ‌های بیولوژیکی توسط تعداد زیادی از ژن‌هایی که با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند، کنترل می‌شوند.

سکن مغزی با قابلیت لو دادن تمایلات سیاسی

بررسی داده‌های «ام آر آی» مرکز ابررایانه اوهایوی آمریکا که با استفاده از الگوریتم‌های «یادگیری ماشـین» (machine learning) انجام می‌شـود، نشان می‌دهد می‌توان با «اسـکن مغز» به جهت گیری سیاسـی فرد پی برد.شرکت کنندگان در این آزمایش بر اساس جهت گیری‌های سیاسی خود از «بسیار لیبرال» (آزادی خواه) تا «بسیار محافظه کار» در یک مقیاس شش درجه‌ای دسته بندی شدند.اسکایلر کرنمر، استاد علوم سیاسی در دانشـگاه ایالتی اوهایو گفت: نتایج نشان می‌دهند ریشـه‌های بیولوژیکی و عصبی رفتارهای سیاسی، بسـیار عمیق‌تر از چیزی هستند که ما پیشتر فکر می‌کردیم.در این آزمایش، از ۱۷۴ بزرگسـال خواسته شد تا در حالی که از فعالیت‌های مغزی آن‌ها اسکن گرفته می‌شـود، کارهای متفاوتی را انجام دهند. هیـچ کدام از کارهایی که از این افراد خواسـته شده بود، مرتبط با مسائل سیاسـی نبودند. حتی با آن که از شرکت کنندگان خواسـته شـده بود تا از فکر کردن به هرچیزی اجتناب ورزند؛ با وجود این، تحلیل‌های مغزی این افراد، راز دیدگاه سیاسی آن‌ها را بر ملأ کرد.

علت استحکام چرخ‌های مریخ‌نورد چینی مشخص شد

بنابر گزارش موسسـه تحقیقات فلزات آکادمی علوم چین مواد جدید و پایداری که در مریخ‌نورد ژورونگ به کار رفته، سبب پایداری و مقاومت آنها شده است.
به نقل از چاینادیلی، محققان موسسه تحقیقات فلزات آکادمی علوم چین، چرخ‌های مریخ نورد را توسعه دادند. مواد جدید چرخ‌ها یک ترکیب کاربید سیلیکون ماتریکس آلومینیومی (aluminum matrix silicon carbide) است. انعطاف پذیری، مقاومت و پایداری بالای آنها نیز به دلیل وجود این مواد افزایش یافته است. محققان این موسسه همچنین بیش از ۵۰ نوع قطعه مانند سیستم‌های محرک و چندین آشکارساز نیز برای ژورونگ توسعه داده‌اند. از ۲۹ ژوئن تاکنون مدارگرد کاوشگر تیان ون ۱ به مدت ۷۰۶ روز به طور عادی کار می‌کند. به گفته سازمان ملی فضایی چین، این مدارگرد داده‌های تصویری با وضوح متوسـط از کل سیاره ثبت کرده است. سـازمان ملی فضایی چین اخیراً اعلام کرد که مأموریت تیان ون ۱ تصاویری با کیفیت متوسط از کل سیاره ثبت کرده است که این امر نشان دهنده آن است که این کاوشگر اهداف علمی خود را تکمیل کرده است.

دانشمندان مطرح کردند

نظریه جدید در مورد شکل‌گیری زمین

دانشمندان مدت زیادی است که در حال مطالعه و بررسـی زمین هسـتند، با این حال هنوز چندین سـؤال بی پاسـخ در مورد سـیاره ما باقی مانده است. اکنون دانشمندان موسسه فناوری فدرال زوریخ نظریه جدیدی برای نحوه شـکل‌گیری زمین مطرح کرده‌اند.
به نقل از تک‌اکسپلوریسـت، یک تیم تحقیقاتی بین‌المللی به رهبری موسسه فنـاوری فـدرال زوریـخ و «مرکز ملی شایستگی در تحقیقات سیارات»(NCCR PlanetS) پاسخ‌های جدیدی در پاسخ به سـؤالات مربوط نحوه شکل‌گیری زمین ارائه کرده‌اند.
نظریه‌هـای عمومـی نشـان می‌دهند که زمیـن از سـیارک‌های کندریتیک (chondritic) تشکیل شـده است. این سـیارک‌ها، بلوک‌های سـنگی و فلزی نسبتاً کوچک و سـاده‌ای هستند که در ابتدای شـکل‌گیری منظومه شمسـی تشکیل شده‌اند. با این وجود، مشکل این نظریه این است که هیچ مخلوطی از این کندریت‌ها نمی‌تواند ترکیبات دقیق زمین را توضیح دهد و برخـلاف انتظار زمین نسبت به این سـیارک‌ها مقادیر کمتری از عناصر فرار و سبکی مانند هیدروژن و هلیوم در خود دارد.
در طول سال‌ها، نظریه‌های متعددی برای توضیح این اختلاف ارائه شـده است. به عنوان مثال، گفته می‌شـود که اجرامی که زمین را تشـکیل داده‌اند، با یکدیگر برخورد کرده و گرمای فوق‌العاده‌ای تولید کرده‌اند و به همین دلیل عناصر سـبک تبخیر شده‌اند.
نویسنده اصلی این مطالعه، پائولو سوسی (Paolo Sossi)، پروفسور سیاره‌شناسی تجربی در موسسه فناوری فدرال زوریخ، می‌گویـد: ایزوتوپ‌هـای یـک عنصر شـیمیایی همگی دارای تعـداد پروتون یکسـان، و تعداد نوترون‌هـای متفاوت هسـتند. ایزوتوپ‌هایی که نوترون‌های کمتری دارند، سـبک‌تر بوده و بنابراین فرارتر هسـتند. اگـر نظریـه تبخیر با گرمایش درست بود، امروزه ایزوتوپ‌های سبک کمتری نسـبت به کندریت‌های اولیه روی زمیـن پیدا می‌کردیم. اما این چیزی است که اندازه‌گیری‌های ایزوتوپی نشان نمی‌دهند.

■ **دانشمندان این مطالعه جدید به دنبال راه حل دیگری بودند.**

سوسـی توضیـح می‌دهـد: مدل‌های دینامیکی که با آنها شکل‌گیری سیارات را شبیه‌سازی می‌کنیم، نشان می‌دهد که سیارات منظومه شمسی ما به تدریج شکل گرفته‌اند. ذرات کوچک در طول زمان با انباشته شدن مواد بیشتر و بیشتر از طریق کشش گرانشی خود به سـیاره‌هایی به اندازه یک کیلومتر تبدیل شدند.
سـیاره‌های کوچک ماننـد کندریت‌ها، اجسام کوچکی از سـنگ و فلز هستند. اما برخلاف کندریت‌ها، آن‌ها به اندازه‌ای گرم شده‌اند و به یک هسته فلزی و یک گوشته سنگی متمایز تبدیل شده‌اند.
علاوه بر این، سـیاره‌هایی که در نواحی مختلفی اطراف خورشـید جـوان یا در زمان‌هـای مختلف تشـکیل شـده‌اند، می‌تواننـد ترکیبات شـیمیایی بسـیار متفاوتی داشته باشند. سؤال این است که آیا ترکیب تصادفی سـیاره‌های کوچک مختلف منجر به ایجاد ترکیبی می‌شـود که با ترکیبات زمین مطابقت داشته باشد یا خیر؟
دانشـمندان برای یافتن پاسخ این سؤال شبیه‌سـازی‌هایی انجام دادند که در آن ده‌ها هزار سـیاره کوچـک در منظومه شمسـی اولیه با هم برخورد می‌کردند. این مدل‌ها به گونه‌ای سـاخته شدند که امکان شبیه‌سـازی تدریجی چهار سیاره سـنگی، عطارد، زهره، زمین و مریخ را فراهم می‌کردند. شبیه‌سـازی‌ها نشـان می‌دهند که ترکیبات زمین ممکن است از ترکیب سیاره‌های کوچک متعدد حاصل شده باشـد. علاوه بر این، محتمل‌ترین نتیجه آماری این مدل‌ها، به دست آمدن ترکیبات زمین است.
سوسـی خاطرنشـان کرد: مـا اکنون مکانیزمی داریم که نه تنها شـکل‌گیری زمیـن را بهتـر توضیح می‌دهـد، بلکه مرجعی برای توضیح شـکل‌گیری سایر سیارات سنگی است.
برای مثال می‌توان از این مکانیسم برای پیش‌بینی تفاوت‌های میان ترکیبات سیاره عطارد با سایر سـیارات سنگی استفاده کرد یا به این سـؤال که چگونه سیارات فراخورشـیدی سنگی سایر منظومه‌های خورشیدی شکل گرفته‌اند، پاسخ داد.

استرس چگونه بر بیماری لوپوس اثر می‌گذارد؟

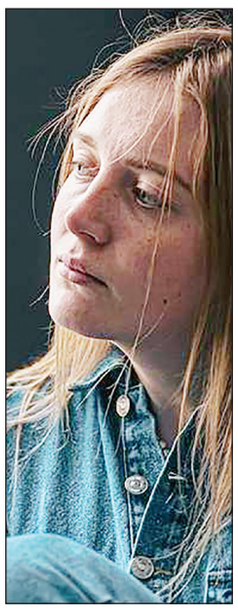

بر اساس تحقیقی بین المللی که نتایج آن اخیراً منتشر شده اسـت، یک مسیر مولکولی جدید که شـامل پروتئین‌های سیگنال‌دهنده سلولی در مغز اسـت، ممکن اسـت توضیح دهد که استرس، چگونه بر بیماری لوپوس اثر می‌گذارد.
لوپوس اریتماتوز سیستمیک یا به اختصار SLE یک بیماری خودایمنی است که تمام سیستم‌ها و اندام‌های بدن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این بیماری مزمن شامل دوره‌هایی از بیماری به نام شعله ور شـدن و دوره‌های بهبودی است که طی آن، علائم بیماری کم می‌شود.
تاکنون هیچ درمان قطعـی برای این بیماری وجود نداشـته اسـت. به گزارش سیناپرس، درمان‌های فعلی آن صرفاً شـامل جلوگیری از شعله ور شـدن و کاهش شدت و مدت آن می‌شـود. یکی از شدیدترین اشـکال SLE، لوپـوس اریتروماتـوز سیسـتمیک عصبـی (NPSLE) است که بر سیستم عصبی مرکزی یعنی مغز و نخاع تأثیر می‌گذارد.
تیمی از محققان به سرپرستی موسسه پزشکی ژنتیک دانشـگاه هوکایدو واقع در ژاپن، یک مکانیسم مولکولی ناشی از استرس را شناسایی کرده‌انـد که بر NPSLE تأثیر می‌گذارد و یک هدف بالقوه برای درمان این بیماری را آشکار می‌نماید.
این تیم پژوهشـی بـر روی نـوع خاصی از NPSLE به نام لوپـوس عصبی با تظاهرات عصب روانشناختی منتشر یا dNPSLE تمرکز کردند. اعتقاد بر این اسـت که دلایل زیادی برای dNPSLE وجود دارد، اما پاتوژنز آن هنوز به خوبی شـناخته نشده اسـت. این محققان، بیشـترین علاقه را به مطالعه اثرات اسـترس داشتند، زیرا استرس مزمن در ایجاد بسیاری از بیماری‌های خودایمنی نقش دارد.
آن‌ها بـه منظور شناسـایی مکانیسـم‌های مولکولی ناشـی از استرس که ممکن است بر dNPSLE تأثیر بگذارنـد، آزمایش‌هایی را بر روی موش‌های دارای علائم لوپوس به عنوان مدل‌های حیوانی انجام دادند.
این محققـان پس از قـرار دادن موش‌ها در معرض استرس محرومیت از خواب، توانستند تشخیص دهند که قشـر جلوی مغز میانی یا mPFC مغز به‌طور غیرعادی فعال شده است.
بررسی‌ها نشان داد: در بخش mPFC مغز، بیان حداقل ۵۰۹ ژن، به طـور قابل توجهی تحت تأثیـر محرومیت از خواب قـرار گرفت. آن‌ها مشاهده کردند که مسـدود کردن مسیرهای IL۱۲ و IL۲۳ در ایـن مدل‌های موش محروم از خواب، علائم عصبی روان‌پزشـکی ناشی از استرس را در آن‌ها مهار می‌کند.
مهم‌تر از همه، آن‌ها نشـان دادند که سطوح IL۱۲ و IL۲۳ در مایـع مغزی نخاعی بیماران انسانی مبتلا به dNPSLE بیشتر از افراد سالم است، به حدی که می‌توان از آن به عنوان یک نشانگر تشخیصی استفاده کرد.
به گزارش سـیناپرس، این یافته‌ها که سطح درک پزشکان را از بیماری لوپوس به طور قابل توجهی بالاتر می‌برنـد، در مجله Annals of the Rheumatic Diseases منتشر شده‌اند.

تکامل مغز این ماهی‌ها حیات را روانه خشکی کرد

در یـک پژوهش جدید بین المللی، تکامل مغز و سیسـتم عصبی حیوانات خشـکی زی به بقایای فسیلی ماهی‌های باستانی موسوم به لانگ فیش در بیش از ۴۰۰ میلیون سال قبل پیوند خورده است تا از این طریق، حلقه مفقوده پیدایش حیوانات چهارپا روی زمین یافت شود.
در یـک مطالعه بین‌المللی که با هدایت دانشـگاه فلیندرز استرالیا انجام شـد، مدل‌های سه‌بعدی دقیق از ساختارهای درونی یا اصطلاحاً اندوکست‌های جمجمه شش فسیل لانگ فیش مربوط به دوره زمین شناسی پالئوزوئیک تهیه شده و با فضاهای مغزی برخی مهره‌داران روی خشکی که به نوعی خواهر خوانده‌های ماهی فوق محسـوب می‌شوند، مقایسه شـده‌اند تا تکامل مغز این ماهی‌ها بهتر درک شود.به گفته محققان، این کار پژوهشی می‌تواند به تفسیر نحوه به وجود آمـدن اولیه‌ترین جانوارانی کمک کند که بعدها با چهار پای خود از آب به خشکی آمدند.این کشف، تاریخچه تکاملی این ماهی‌های باله‌دار را به نمایش می‌گذارد و نشان می‌دهد که چگونه ناحیه بویایی مغز آن‌ها، بسیار تغییرپذیرتر از مغز عقبی اسـت و در چندین گونه دچار کشـیدگی قابل توجهی شده است. اجراکنندگان این پروژه پژوهشی می گویند: کشف ما نشـان می‌دهد که مغز لانگ فیش‌هـا در طول تاریخ ۴۰۰ میلیون ساله خود به طور مداوم در حال تکامل بوده است، با این وجود آن‌ها به احتمال زیاد همیشه بیش از حس بینایی، به حس بویایی خود برای حرکت در محیط متکی بوده‌اند. به گزارش سـیناپرس، این موضوع، کاملاً بر خلاف ماهی‌های دیگر اسـت که در درجه اول از بینایی خود استفاده می‌کنند.
آن‌هـا افزوده‌اند: درک این که چگونـه مغز لانگ فیش در طول تاریخ تکاملی خود تغییر کرده است به ما کمک می‌کند تا به طور مرتبط بفهمیـم که مغز اولین چهارپایان یا همان اجداد زمینی ما نیز احتمالاً چگونه بوده اسـت و کدام حواس در آن نقش مهم‌تری داشـته‌اند. برای این مطالعه، محققان استرالیایی به همراه پژوهشگرانی از بریتانیا، کانادا و سوئد از روش‌های تصویربرداری قدرتمندی استفاده کردند تا بتوانند ایـن مدل‌های مغز را به صورت مجازی بازسـازی کنند. به گزارش سـیناپرس، ماهی لانگ فیـش، برای بیش از ۴۰۰ میلیون سـال یعنی از دوره زمین شناسی دونین تا به امروز باقی مانده است و بینش منحصر به فردی را در مورد وضعیت اولین چهارپایان و همچنین تاریخ تکامل خود ارائه می‌دهد. یافته‌های جالب توجه فوق در مجله بین‌المللی eLife منتشر شده‌اند.

خبرخوان

سیاراتی که برای زنده ماندن تلاش می‌کنند!

بررسـی جدید پژوهشـگران «دانشگاه منچستر»، به ارزیابی سـیارات فراخورشیدی پرداخته است که می‌توانند در شـرایط ناملایم تشـکیل شوند و زنده بمانند. به نقل از سـایتک دیلی، ۳۰ سـال پیش، نخستین سیاره فراخورشیدی، در اطراف یک ستاره به سرعت در حال چرخش به نام «تپ‌اختر»(Pulsar) کشف شـد. اکنون، ستاره‌شناسان نشان داده‌اند که این سیارات ممکن است بسیار غیرمعمول باشند.
در حال حاضر مشـخص نیست که چه فرآیندهایی به تشـکیل سـیارات و زنده ماندن آنها در اطراف تپ‌اخترهـا می‌انجامنـد. بررسـی ۸۰۰ تپ‌اختـر توسـط «رصدخانه جودرل بانک»(Jodrell Bank Observatory) طی ۵۰ سـال گذشته نشان داده است که سیستم نخستین سیاره فراخورشیدی کشف شـده ممکن است فوق‌العاده نادر باشد. کمتر از ۰.۵ درصد از تمام تپ‌اخترهای شناخته‌شـده می‌توانند میزبان سیاراتی به اندازه جرم زمین باشند.
تپ‌اخترها، نوعی سـتاره نوترونـی و متراکم‌ترین ستارگان در جهان هستند که طی انفجارهای قوی ابرنواختـر در پایان عمر یک سـتاره معمولی متولد می‌شـوند. آن‌ها فوق‌العاده پایدار هستند، به سرعت می‌چرخنـد و میدان‌هـای مغناطیسـی فوق‌العاده قدرتمندی دارنـد. تپ‌اخترها، پرتوهایی از انتشـار رادیویی درخشـان را از قطب‌های مغناطیسی خود ساطع می‌کنند که به نظر می‌رسد با چرخش ستاره رخ می‌دهد.
«ایولیانا نیسو»، دانشجوی مقطع دکتری «دانشگاه منچسـتر»(University of Manchester) گفـت: تپ‌اخترها، سـیگنال‌هایی را تولید می‌کنند که می‌توان آنها را توسـط تلسـکوپ‌های رادیویی دریافت کرد و به علوم شـگفت‌انگیز زیادی تبدیل ساخت. نخستین سیاره فراخورشیدی در سال ۱۹۹۲ کشـف شـد که به دور یک تپ‌اختر به نام «PSR B۱۲۵۷+۱۲» می‌چرخیـد. این منظومه سـیاره‌ای اکنون میزبان حداقل سه سیاره است که از نظر جرم مشابه سیارات سنگی منظومه شمسی ما هستند. از آن زمان، تعداد انگشت‌شـماری از تپ‌اخترها کشف شده‌اند که می‌توانند میزبان سیارات باشند. با وجود این، شرایط بسـیار ناملایم پیرامون تولد و زندگی تپ‌اخترها، تشکیل سـیاره عادی را بعید می‌سازد و بسیاری از این سیارات کشف شده، برخلاف سیاراتی که در منظومه شمسـی می‌شناسیم، اجرام عجیب و غریبی هستند؛ مانند سـیاراتی که عمدتاً از الماس سـاخته شـده‌اند. گروهی از ستاره‌شناسان دانشگاه منچسـتر، بزرگ‌ترین پروژه جسـتجوی سـیارات در حـال گردش به دور تپ‌اخترهـا را انجام داده‌اند که تا بـه امروز صورت گرفته اسـت. به ویژه، این گروه پژوهشـی به دنبال سـیگنال‌هایی بودند که نشـان‌دهنده حضور هم‌نشینان سیاره‌ای با جرمی تا ۱۰۰ برابر زمیـن و دوره‌های زمانی مداری بین ۲۰ روز تا ۱۷ سـال هستند. از میان ۱۰ کشف احتمالی، امیدوارکننده‌ترین سیستم، «PSR J۲۰۰۷+۳۱۲۰» اسـت که امکان میزبانی حداقل دو سـیاره با جرم چند برابر بیشـتر از زمین را دارد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهند که هیچ سوگیری در مورد توده‌های سـیاره‌ای خاص یا دوره‌های مداری در سیستم‌های تپ‌اختـر وجود ندارد. با وجود ایـن، نتایج پژوهش، اطلاعاتی را در مورد شـکل مدارهای این سیارات ارائه می‌دهند. برخلاف مدارهای دایره‌ای شکلی که در منظومه شمسـی ما یافت می‌شوند، این سیارات در مسیرهای بیضی شـکل به دور ستاره‌های خود می‌چرخنـد. این موضوع نشـان می‌دهد که فرآیند شکل‌گیری سیسـتم‌های تپ‌اختر-سـیاره، بسیار متفاوت با سیستم‌های سیاره-ستاره‌ای سنتی است.

بازار مالی
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

گفت وگو

مدیر سرمایه‌گذاری شرکت گروه مالی شهر مطرح کرد
آینده بازار در دستان متغیرهای تاثیرگذار

مژده ابراهیمی
روزنامه نگار

انتظـار می‌رود برخـی صنایع از جمله صنایـع دارویی، غذایی، شوینده‌ها، تایرسـازی، روانکارها، زراعتی‌ها و به طور کلی صنایعی که مواد اولیه وارداتی دارند و برخی تک شرکت‌ها عملکرد بهتری داشته؛ بنابراین بیشتر موردتوجه بازار بوده و بازدهی مناسـبی به همراه داشته باشند.مدیر سـرمایه‌گذاری شرکت گروه مالی شـهر در گفت و گو با پایگاه خبری بازارسـرمایه (سنا) گفت: تحلیل و پیش بینی آینده بازارسرمایه مستلزم درک و شناخت متغیرهای اثرگذار بر بازار است؛ در حال حاضر مهم‌ترین متغیرهای تاثیرگذار بر بازارسـرمایه کشور شامل وضعیت بازارهای جهانی کامودیتی ها، نرخ ارز، دخالت‌های دولت در بازار، اسـتمرار تحریم‌ها و تعطیلی خطوط تولیدی شرکت‌ها ناشی از قطعی برق است.

محمد علیمرادی افزود: رشـد تـورم در اروپا و آمریکا و به تبع آن اتخاذ سیاسـت‌های انقباضی پولی و افزایش نرخ بهره در هر دو منطقه، تحلیلگران و سـرمایه‌گذاران را از رخداد رکود اقتصادی در دنیا نگران کرده اسـت که نمـود آن در ریزش قیمتی بازارهـای مالی و کالایی در یک ماه اخیر مشخص است؛ از این رو نمی‌توان به آینده بازار کامودیتی‌ها امید چندانی داشـت و در بهترین حالت می‌توان انتظار داشـت، قیمت‌ها در بازارهای جهانی در سطوح فعلی خود حفظ شود؛ اگرچه ریزش بیشتر قیمت‌ها دور از ذهن نیسـت و ایـن امر تأثیر منفـی بزرگی بر بازارسرمایه ایران دارد.علیمرادی بیان کرد: نرخ ارز دومین عامل مهم تاثیرگذار بر بازارسرمایه است؛ نکته مهم این اسـت که پس از تبدیل نـرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی به نرخ ارز نیمایی حساسیت‌ها نسبت به نرخ ارز نیمایی افزایش یافته است؛ چراکه هر تغییری در نرخ ارز نیمایی به منزله تغییر در قیمت کالاهای اساسی است که نقش مهمی در سبد مصرفی خانوارها و نرخ تورم دارد.مدیر سرمایه‌گذاری شرکت گروه مالی شهر تصریح کرد: از آنجایی که هدف گذاری دولت کنترل قیمت‌ها اسـت، تمام سعی و تلاش دولـت معطوف به کنترل نرخ ارز نیمایی خواهد بود و به نظر می‌رسـد حداقل در بازه یک ساله موفق به این کار خواهد شـد. همچنین عدم تعدیل نرخ دلار با نرخ تورم همواره تأثیر نامطلوبی بر سودآوری شرکت‌های صادرات محور به دلیل کاهش حاشـیه سـود داشته است؛ از این منظر شـرکت‌های صادرات محور متضرر و شرکت‌های واردات محور منتفع می‌شوند.این کارشناس بازارسرمایه اظهار داشـت: متغیر سـوم دخالت‌های دولت در بازار و سرکوب قیمت‌هاست که علاوه بر تأثیر منفی بر عملکرد شـرکت‌ها منجر به از بین رفتن اعتماد سـرمایه‌گذاران نیز شـده است؛ این نااطمینانی کماکان بر سر بازار سایه افکنده است.به گفته وی متغیر چهارم استمرار تحریم‌ها اسـت که منجر به ناتوانی شرکت‌ها در اجرای طرح‌های توسعه، جذب سـرمایه‌های خارجی و نوسازی تجهیزات و ماشـین آلات شـده و علاوه بر این شرکت‌ها را برای صادرات با مشـکلات جدی مواجه کرده است.این فعال بازارسرمایه بیان داشت: عامل پنجم کمبود برق است که دولت برای جلوگیری از خاموشی در بخش خانگی تمام بـار آن را به بخش صنعت بـه خصوص صنایع فولاد و سـیمان تحمیل کرده است. تعطیلی خطوط تولید مقدار تولید فروش و به خصوص صادرات شرکت‌ها را با کاهش مواجه خواهد ساخت؛ هرچند در برخی بازارها ممکن است افزایش قیمت‌های داخلی بخشی از اثر کاهش فروش را خنثی سـازد، اما کاهش صادرات قطعی است.علیمرادی گفـت: برآیند ۵ متغیر بالا نشـان می‌دهد که نمی‌توان در کوتاه مدت انتظار زیادی از بازارسـرمایه داشـت به خصوص این که همه صنایع و شرکت‌های شاخص ساز به خصوص فلزات، معدنی‌ها و شـیمیایی‌ها از متغیرهای فوق تأثیر منفی می‌پذیرند.

وی افـزود: انتظار می‌رود برخـی صنایع از جمله صنایع دارویی، غذایی، شوینده‌ها، تایرسازی، روانکارها، زراعتی‌ها و به طـور کلی صنایعی که مواد اولیـه وارداتی دارند و برخی تک شـرکت‌ها عملکرد بهتری داشـته؛ بنابراین بیشـتر موردتوجه بازار بوده و بازدهی مناسبی به همراه داشته باشند.

تحلیلگر مسائل پولی و بانکی در گفت و گو با «تدبیر تازه» تشریح کرد

دو عامل افزایش تورم خردادماه

اعظم السادات هراتی
روزنامه نگار

گروه بـازار مالی: تحلیلگر مسـائل پولی و بانکی براین باور اسـت: کشور نشان داده با توجه به افزایش نقدینگی به صورت روزانه و از طرفی سایر عوامل تاثیرگذار بر نرخ تورم از جمله انتظارات تورمی و عوامل متعدد ایجاد کننده تورم فرض ثابت ماندن سـایر شرایط در این حالت تقریباً محال اسـت و تغییرات متعددی ایجاد می‌شود.

حجت الله فرزانی تحلیلگر مسـائل پولی و بانکی در گفتگو با تدبیر تـازه، درباره تورم ۱۲/۰۲ درصدی خرداد ماه گفت: با این عدد آن هـم فقط در یک مـاه باید گفت چنین سابقه ایی در اقتصاد نبوده است. ولیکن آثار و تبعات اینکه چرا این رقم در خرداد ماه بدست آمـده بخش عمـده‌ای از آن به بحث‌های متفاوتی برمی گردد کـه در حال حاضر در اقتصاد داریم. یکـی از این عوامل تصمیم نحوه بازپرداخت یارانه‌ها برمی گردد و آن هم از یارانه تولید کننده یا یارانه روی کالاهای اساسی به یارانه نقدی و به مصرف کنندگان که مردم هستند.

> **قیمت محصولات در جامعه روی تورم تاثیرگذار بود. از طرف دیگر افزایش اجاره بها مسکن یکی از عوامل ایجاد کننده تورم در اردیبهشت و خرداد ماه است که هر سال تقریباً نرخ اجاره سالیانه مشخص می‌شود و با توجه به افزایش لجام گسیخته هزینه اجاره که بخش عمده‌ای از سبد تورمی خانوار را تشکیل می‌دهد**

وی ادامـه داد: قیمت محصولات در جامعه روی تـورم تاثیرگـذار بـود. از طرف دیگر افزایش اجاره بها مسـکن یکـی از عوامل ایجاد کننده تورم در اردیبهشت و خرداد ماه است که هر سـال تقریباً نرخ اجاره سالیانه مشخص می‌شود و با توجه به افزایش لجام گسیخته هزینه اجاره که بخش عمده‌ای از سبد تورمی خانوار را تشکیل می‌دهد که این هم یکی از دلایلی بود می‌توانست تاثیرگذار باشد.

این اسـتاد دانشـگاه تصریح کرد: از طرف دیگر تورم سبد خوراکی خانوار به دلیل حذف ارز ترجیحی و تغییر قیمت و محاسـبات آن براساس نرخ نیمایی باعث شد که مجموعه ایـن عوامل در کنار افزایـش نقدینگی که ما به صورت مداوم در کشـور داریم کنترل نمی‌شـود، همچنین عدم سرمایه گذاری و عدم افزایش تولیدات در جامعه منجر به این شود که این نقدینگی، تورم را در پی داشته باشد و تورم ماهیانه رکورد بزند.

وی اظهار کرد: بحث دیگر، انتظارات تورمی کـه خودش به تورم موجـود دامن می زند. مباحث مربوط به مذاکرات ایران و کشورهای غربی و همچنین بحث روابط خارجی ایران که بر روابـط مالی و کارگزاری بانکی ایران در سـطح بین الملل تاثیرگذار است که این هم بر نوسانات و افزایش نوسانات تاثیرگذار بوده است.

فرزانی در پاسخ به این سؤال، برخی براین باور هستند تورمی که به وجود آمده نشات گرفته از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اسـت. خیلی‌های دیگر بر این باور هستند که این اتفاق امکان دارد چنـد ماه تورم را بـالا ببرد ولی بعد به صورت خیلی طبیعی تورم پایین آید. گفت: با توجه به اینکه نحوه محاسـبه نرخ قیمت محصولات تغییرات فاحشـی داشته است و از طرف دیگر برخی از کالاهای اساسـی در سـطح جامعه بین الملـل دچار افزایش قیمت‌های بسیاری بوده باعث شده که نرخ تهیه این کالاها در کشور افزایش پیدا کند و از طرف دیگر با توجه به اینکه میزان مصرف متناسب با افزایش قیمت‌ها به نقطه تعادلی برمی گردد که مردم و جامعه خودشـان را با مصرف چنیـن کالاهایی وفق می‌دهند. لذا ایـن موضوع که می‌تواند بـه نقطه تعادلی برسد، ممکن است دیگر افزایش قیمت‌هایی را در پی نداشته باشیم. با فرض ثابت بودن سایر شرایط و عوامل می‌تواند درست باشد.

وی در پایان خاطرنشـان کرد: کشور نشان داده با توجه به افزایش نقدینگی به صورت روزانه و از طرفی سـایر عوامل تاثیرگذار بر نرخ تورم از جمله انتظارات تورمی و عوامل متعدد ایجـاد کننده تورم فرض ثابت ماندن سایر شرایط در این حالت تقریباً محال است و تغییرات متعددی ایجاد می‌شـود. لذا این گفته که تورم می‌تواند چند ماهی افزایشـی باشـد و بعد از آن به یک ثباتی برسد فرض درستی نیست مگر اینکه سایر شرایط هم به یک نقطه با ثباتی برسـند که آنوقت میزان مصرف مردم با قیمت‌هـای افزایش یافته متعادل خواهد شد و لذا در یک نقطه تعادلی حفظ خواهد شد.

> **لذا این گفته که تورم می‌تواند چند ماهی افزایشی باشد و بعد از آن به یک ثباتی برسد فرض درستی نیست مگر اینکه سایر شرایط هم به یک نقطه با ثباتی برسند که آنوقت میزان مصرف مردم با قیمت‌های افزایش یافته متعادل خواهد شد و لذا در یک نقطه تعادلی حفظ خواهد شد.**

اثر تورم ۱۴۰۱ روی بازار سرمایه چه خواهد بود؟

سایه سنگین ابهامات بر سر تالار شیشه‌ای

مریم فکری
روزنامه نگار

خروج سـرمایه از بورس زیاد شـد؛ این را فعالان بازار سـرمایه می‌گویند. آن‌ها اعتقاد دارند ابهامات بسیاری در بازار سهام این روزها صدای بسیاری از سرمایه‌گذاران را در آورده و تعدادی از سهامداران خرد از بازار خارج شده‌اند. این در شـرایطی اسـت که فضای سیاسی و متغیرهای اقتصادی، موجی از ابهامات در سـرمایه‌گذاری آتی بازار سرمایه ایجاد کرده است و حتی برخی گزارش‌ها حاکی از آن اسـت که حتی آن گروه از تحلیگرانی که سال ۱۴۰۱ را سال پرواز بورس می‌دانستند، هم‌اکنون در تصمیم‌پیری و درگیر کردن پول خود در فرآیند سـرمایه‌گذاری مردد هستند.

بررسـی روند بازار نشـان می‌دهد که از ابتدای خردادماه تاکنون شاخص با افت ۴.۵ درصدی مواجه شده؛ به طوری که از یک میلیون و ۵۸۲ هزار و ۱۴۳ واحد در روز پایانی اردیبهشـت‌ماه به یک میلیون و ۵۱۳ هزار و ۷۱۵ واحد کاهش یافت است.

■ چرا بازار تحت فشار قرار گرفت؟

همایـون دارابی، کارشـناس بازار سـرمایه در گفت‌وگو با خبرگـزاری خبرآنلاین درباره وضعیت بازار سـرمایه می‌گوید: مسایلی که انتهای اردیبهشت‌ماه پیش آمد، تأثیر منفی روی بازار سرمایه گذاشت. از یک طرف بحث فاصله گرفتن نرخ نیمایی و نرخ ارز بازار آزاد به وجود آمد که به زیان شرکت‌های صادراتی بود. از طرف دیگر، وعده‌های دولت در مورد صنعت خودرو نیز محقق نشد.

وی می‌افزایـد: همچنین گزارش‌های پالایشـگاهی‌ها با ابهامات بسـیاری مواجه شـد و کم‌کـم قیمت‌ها در بازار جهانی رو به کاهش گذاشـت. این‌ها باعث شد که تـا حدودی بازار با کمبود مواجه شـود و نرخ بهره نیز تا حدودی در بازار بین بانکی بالا رفت.

این کارشـناس بازار سـرمایه تصریح می‌کنـد: در این شـرایط، ما چاره‌ای در بـازار نمی‌بینیم جز این‌که تن به روند اصلاحی بدهد. باید به این شرایط البته یک مقداری هم فصل مجامع را اضافه کنیم. به‌هرحال فصل مجامع تا حدودی باعث کاهش تب و تاب بازار می‌شود و بازار را کمی آرام می‌کند. این‌ها شرایطی است که یک مقدار بازار را تحت فشار قرار داده‌اند.

دارابی درباره شـرایط آتی بازار سـرمایه عنوان می‌کند: ما در تیرماه قرار داریم و گزارش شـرکت‌ها دارد منتشر می‌شود. فصل اول ۱۴۰۱ و همچنین عملکرد حسابرسی شده ۱۴۰۰ شرکت‌ها مهم است و بازار را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.وی متذکر می‌شـود: البته روند بازار جهانی هم مهم اسـت؛ به طوری که در حوزه فلزات و مواد معدنی کاهش قیمت را در پی داریم. ما باید ببینیم اقتصاد جهانی به کدام سمت می‌رود.

این کارشـناس بازار سـرمایه تاکید می‌کنـد: من فکر نمی‌کنم بازار، رمقی برای رشد قابل ملاحظه داشته باشد و همچنان شاخص حول و حوش یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد در نوسان خواهد بود.

■ این تصمیمات بازار سرمایه را به‌هم ریخت

در این میان، فردین آقابزرگی، کارشـناس بازار سـرمایه نیز در گفت‌وگو با خبرگزاری خبرآنلاین درباره روند بازار سرمایه می‌گوید: اگر بخواهیم ببینیم چه عواملی در ریزش بازار سـرمایه در یک ماه گذشته اثر داشته است، باید دو بخش را در نظر بگیریم. یکی بخش به بخش سیاسی و یکی هم متغیرهای کلان اقتصادی مربوط می‌شود.

وی می‌افزاید: در حوزه سیاسـی، ابهامات برجام و فراز و نشیب‌هایی که وجود داشت، دلخوشی‌ها و امیدواری‌هایی کـه در خصوص توافـق به وجود آمـد و در عین حال، ابهامات پی در پی که منجر به افزایش نرخ ارز شد، سایه سنگینی روی بازار سرمایه انداخت.

> **به اعتقاد من با این روند تورم، به سمت و سویی پیش می‌رویم که تا انتهای سال رکورد شاخص با وجود همه مدیریت‌ها و کنترل‌هایی که می‌شود، شکسته می‌شود. این اجتناب‌ناپذیر است.**

این کارشـناس بازار سرمایه عنوان می‌کند: اما مهم‌ترین اثر را متغیرهای اقتصادی روی بازار سـرمایه داشـت. از جمله این‌که تصمیمات نابه‌هنجار و غیرکارشناسی و نیز شـرایطی که منجر به قطع برق صنایع و کارخانه‌ها شد، انگیزه سرمایه‌گذاری را در حوزه صنایع نیروگاهی کاهش داد.

آقابزرگـی در ادامه تصریح می‌کند: یکـی از مهم‌ترین عواملی که سایه‌اش را از ابتدای خردادماه در بازار سرمایه مشـاهده کردیـم، نگرانی و هراس مسـوولان ناظر در بازار سرمایه به منظور پیشـگیری از وقوع حوادثی مثل سـال ۹۹ بود؛ به طوری که با خنثی کردن عطش تقاضا و جلوگیری از نوسـانات، بازار از خرداد ماه سـرکوب شد و نتیجـه آن را در حال حاضر داریـم می‌بینیم که تعداد زیادی از سـرمایه‌گذاران خرد و اشخاص حقیقی از بازار خارج می‌شوند.

وی متذکر می‌شـود: در کل من فکر می‌کنم تصمیمات نابه‌جـای اقتصادی و واکنش‌های نامناسـب مقام ناظر نسـبت به شکل‌گیری شـاخص به ترتیبی که توجهات جلب شـود، بی‌اثر نبوده اسـت. تا حدودی در این زمینه همکاری‌هایی نیز با مسوولین تصمیم‌گیر اقتصادی کشور برای خنثـی کردن آثار روانی افزایـش قیمت کالاهای اساسـی صورت گرفته و از ابـزاری به عنوان قیمت‌ها و شاخص در بورس استفاده می‌شود.

این کارشـناس بازار سـرمایه توضیح می‌دهد: با وجود این‌که کالاهای اساسـی افزایش ۵ تا ۱۰ برابری داشته، ولی شرکت‌ها و بورس هیچ تاثیری نپذیرفتند. این خلاف سوابق و روند گذشته است.

آقابزرگی با اشـاره به روند تورم در سال ۱۴۰۱ می‌افزاید: به اعتقاد من با این روند تورم، به سـمت و سویی پیش می‌رویم که تا انتهای سـال رکورد شاخص با وجود همه مدیریت‌ها و کنترل‌هایی که می‌شـود، شکسته می‌شود. این اجتناب‌ناپذیر است.

وی عنوان می‌کند: در این میان، تعدادی از سـهامداران خرد و کسانی که دید کوتاه‌مدت داشتند، آسیب می‌بینند و به دلیل این‌که عجولانه تصمیم گرفتند، از بازار خارج شده و زیان می‌بینند.این کارشناس بازار سرمایه پیش‌بینی کرد که شاخص حداقل تا ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار واحد افزایش می‌یابد و ۴۰ تا ۵۰ درصد بازدهی نسـبت به ابتدای سال خواهیم داشت.

منبع: خبرآنلاین

نگاه روز

کدام صنایع بازار رشد می‌کنند؟

رقیه ندایی
روزنامه نگار

بورس در اولین هفته تابسـتان رونـد نزولی به خود گرفت و کارشناسـان عقیده دارند که این روند اصلاحی ادامه‌دار خواهد بود.

در هفته‌ای که گذشت شـاخص کل بورس با کاهش ۱/۳ درصـدی به تراز یک میلیـون و ۵۱۳ هزار و ۷۱۷ واحدی رسـید. شـاخص کل هم‌وزن نیز با کاهش ۰.۱۹ درصدی به ارتفاع ۴۲۱ هزار و ۴۸۱ واحدی رسـید و شـاخص کل فرابـورس نیز با کاهش ۱.۲۵ درصدی در ارتفاع ۲۰ هزار و ۴۱۱ واحد قرار گرفت.

در ۵ روز معاملاتی هفته‌ای که گذشـت، بحث کاهش نرخ دلار و اخبار ضد و نقیضی که درباره توافق روانه بورس شد بر روند بازار تأثیر گذاشـت که باعث شـد به طور میانگین روزانه شاهد خروج پول حقیقی به میزان ۳۷۶ میلیارد تومان باشـیم. به طور کلی در هفته گذشـته حدود هزار و ۸۸۲ میلیارد تومان از بازار سرمایه توسط حقیقی‌ها خارج شد.

در هفته‌ای که گذشـت شـاخص صنعت حمـل و نقل با افزایش ۱۱.۵۵ درصد، خرده فروشی ۱۱.۵۴ درصد و صنعت خودرو ۵.۸۵ درصد نسـبت به سایر صنایع بورس بیشترین رشد را داشـتند. عامل تاثیرگذار بر این صنایع اخبار مربوط به توافق بود که می‌توانست به طور مستقیم بر روی صنعت حمل و نقل تاثیرگذار باشد. از طرفی دیگر بیشترین افت را نیز در صنعت اطلاعات و ارتباطات به میزان ۸.۰۲ درصد و صنعت سیمان به میزان ۶.۲۳ درصد شاهد بودیم.

■ بورس نزولی می‌شود؟

ایمان رئیسی، کارشناس بازار سرمایه درباره تحلیل شرایط بـازار می‌گوید: بورس در هفته آینـده روند متعادلی خواهد داشت. همچنین معاملات شـنبه بازار سرمایه تحت تأثیر مذاکرات برجامی برای گروه‌هـای ریالی خواهد بود. اخبار خوش برجام نتوانست موجب رشـد گروه‌های ریالی شود، شکست مذاکرات نیز نمی‌تواند افت شدید این گروه‌ها را در پی داشته باشد.او توضیح می‌دهد: در بازار سرمایه نشانه‌های رکود وجود دارد. قیمت‌های سـهامی ریزش زیادی داشته و نمی‌تواند بیش از ارزش ذاتی خود پایین بیایید، از سـوی دیگر توان رشـد ندارد و به نوعی وضعیت بازار سـهام در حالت ابهام است.

مهندسی تقاضای خریداران سیمان در بورس کالا

سیدعباس حسینی
روزنامه نگار

ناکارآمـدی روش‌هـای معامله در بازارهای سـنتی در بخش‌های عرضه و تقاضا و عدم شفافیت در فرآیند کشف قیمـت، باعث ناتوانـی نهادهای ذیربـط در نظارت دقیق بـر قیمت‌ها و جلوگیـری از تضییع حقـوق تولیدکننده و مصرف‌کننده می‌شود.

از ایـن رو بازار بورس کالا برای رفع مشـکلات و نواقص بازارهـای سـنتی ایجاد گردید. بـازار کالاهـای پایه در بخش‌های مختلف صنعتی، پتروشیمی و کشاورزی در ایران همواره با محدودیت‌ها و دشـواری‌های سـاختاری زیادی روبـرو بوده و بخش عمده‌ای از این مشـکلات مربوط به عدم استفاده از ابزارهای نوین اقتصادی و ساختار نامناسب و ناکارآمدی بازار اسـت که با وجود تلاش‌های بسیار انجام شـده در جهت اصلاح این سـاختار، کماکان شاهد اتخاذ تصمیمات و رویه‌هایی هسـتیم که بـا روح و منطق بازار همخوانی نداشـته و از این رو مشـکلاتی را عمدتاً برای مصـرف کننده و تولیدکننده به وجود مـی‌آورد.در یک ماه اخیر، یعنی از واسـط خرداد با منتشـر شدن شایعه کاهش تخصیص انرژی و آغاز شـمارش معکـوس برای تعیین سهمیه انرژی برای تولیدکنندگان سیمان، مصرف‌کنندگان عمدهٔ از ترس آنکه پروژه‌هایشان معطل سیمان نماند، اقدام به وارد کردن تقاضا به بازار کردند و تقاضای بیشتری روانهٔ بورس کالا شد.این رشد تقاضا با توجه به تجربهٔ محدودیت انرژی در سال‌های گذشته امری طبیعی قلمداد می‌شود. در بیست و هشتمین روز خرداد وزارت صمت مصوباتی داشت که بر محدودیت سمت تقاضا در بورس کالا دلالت داشت. یـه موجب این مصوبات، خریداران سـیمان باید معاملات خود را در سـامانه جامع تجارت ثبت می‌کردند و اگر کمتر از حد معین اعلامی معاملات به ثبت می‌رسـید اجازهٔ ارائهٔ تقاضا برای خرید سـیمان را نداشـتند.اعلام یک باره الزام ثبت معاملات در سـامانه سبب شد بسیاری از دارندگان کد بورسی فرصت نیابند در معاملات سیمان در هفتهٔ اول تیرماه تقاضای خود را به ثبت برسانند. نکته اساسی اینجاست که سیاست‌های استوار بر ایجا شفافیت مورد تأیید است اما بی تردید با اعلام یک باره و نابهنگام الزامات هم فرصت برای شـفاف‌تر شدن روند معاملات از دست می‌رود و هم بازار با شوک یک باره مواجه می‌گردد. این چنین شد که تقاضای یک میلیون و ۷۰۰ هزار تنی سـیمان به هفتصد هزار تن کاهش یافت. اما آنچه مسلم است اینکه این کاهش تقاضا، در اثـر تصمیمات اتخاذ شـده رخ داده و واقعیت اقتصادی ندارد.نتیجه این سیاسـتگذاری و معاملات کمتر سیمان اما برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان چندان مطلوب نبود چرا که رانتی بزرگ در اثر رشـد قیمت‌ها در بازار در اختیار عده‌ای خاص از خریدکنندگان قرار داد.

انرژی
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

نگاه روز

روز قیامت در بازار نفت نزدیک است؟
پشت پرده کاهش عرضه نفت چیست؟

قرن نو: اگر اخبار منتشر شده از سوی تولیدکنندگان اصلی اوپـــک در مورد محدودیت‌های ظرفیت تولید صحت داشـــته باشـــد، بازار جهانی نفت در ماه‌های آینده بسیار متزلزل خواهند بود.

در اســـتراتژی صادرات اوپک پلاس، تمرکز واقعی باید بر این باشـــد که آیا کارتل نفـــت حتی قادر به افزایش قابـــل توجه تولید خود اســـت یا خیر.برای سال‌ها، تولیدکنندگان اوپک، کنترل‌کنندگان نوسان قیمتی در بازار نفت بوده‌اند. عربســـتان ســـعودی و امـــارات متحده عربی با ظرفیت اضافی بیش از ۳ تا ۴ میلیون بشکه در روز، همواره به عنوان آخرین راه حـــل در صورت بروز یک بحران بزرگ در بازارهای نفت و گاز به شمار می‌روند. در دوران مازاد تولید نفت جهانی، به نظر می‌رسید هیچ چیز نمی‌تواند بازار نفت را تهدید کند، حتی زمانی که درگیری‌های بزرگ در لیبی، عراق یا نقاط دیگر دنیا پدیدار شد. با این حال، بازگشـــایی اقتصاد جهانی پس از پاندمی کرونا این ترس را به بازار بازگردانده اســـت که تولیدکنندگان پیشرو نفت، از جمله ایالات متحده آمریکا و روسیه، قادر به عرضه حجم مناسب به بازار نیستند. عربستان سعودی و امارات متحده عربی، رهبران اوپک، اکنون به دنبال افزایش تولید به ســـطوح بالای تاریخی و کاهـــش قیمت نفت هســـتند. جنگ روســـیه علیه اوکراین، حذف احتمالی ۴.۴ میلیون بشـــکه در روز نفت خام در ماه‌های آینده را محتمل کرده است.

■ سناریو قیامت در بازار نفت رخ خواهد داد؟

در این هفته، ســـناریوی روز قیامت ممکن اســـت در بازارهای نفت ظاهر شـــود که نه تنها بر اســـاس اســـتراتژی‌های صادرات اوپک پلاس بلکه به دلیل افزایش آشـــفتگی داخلی در لیبـــی، عراق و اکوادور است. آشـــفتگی‌های سیاســـی و اقتصادی احتمالی دیگـــری نیز در تولیدکنندگان دیگـــر در حال وقوع اســـت؛ شـــیل ایالات متحده هنوز هیچ نشانه‌ای از افزایش قابل توجه تولید در ماه‌های آینده نشان نداده است.بازارهای جهانی نفت مدت‌هاست بر این باورند که اوپک ظرفیت تولید مازاد کافی برای ایجاد ثبات در بازارها را دارد و عربســـتان سعودی و امارات فقط باید شیرهای نفت خود را باز کنند. با این حال، هیچ مدرک واقعی دال بر افزایش ظرفیت تولید اوپک در کوتاه مدت وجود ندارد.

در حالی که چشـــم جهانیان به عربستان سعودی و امارات متحده عربی است ســـهیل المزروعی، وزیر انرژی امارات، فشار بیشتری بر قیمت نفت وارد کرد و گفت که امـــارات نزدیک به حداکثر ظرفیت خود، بر اساس سهمیه ۳.۱۶۸ میلیون بشکه در روز خود، تحت توافق با اوپک تولید می‌کند.این اظهارات پس از آن بیان شـــد که امانوئل مکـــرون، رئیس‌جمهور فرانســـه به بایدن، رئیس‌جمهـــور آمریکا در جریان نشســـت G7 گفت که نـــه تنها امـــارات با حداکثر ظرفیت تولیـــد می‌کند، بلکه همچنین عربســـتان ســـعودی تنها ۱۵۰ هـــزار بشـــکه در روز ظرفیت اضافی در دســـترس دارد.مکـــرون همچنین مدعی شد که عربســـتان سعودی ظرف شـــش ماه آینده ظرفیت اضافی زیادی نخواهد داشـــت. ارقام رسمی هر دو تولیدکننده اوپک با این روایت مخالف است. عربستان ســـعودی ۱۰.۵ میلیون بشکه در روز تولید می‌کند و ظرفیت رسمی آن بین ۱۲ تا ۱۲.۵ میلیون بشکه در روز اســـت. امارات حدود ۳ میلیون بشکه در روز تولید می‌کند و ادعا می‌کند که ظرفیت تولید ۳.۴ میلیون بشـــکه در روز دارد. با نگاهی به اهداف تولید خود اوپک پلاس، این گروه ماه‌ها اســـت که در ســـطح توافق شده تولید نمی‌کند.المزروعی اخیراً گفته اســـت که اوپک پلاس ۲.۶ میلیون بشکه در روز کمتـــر از هدف تولید خود اســـت. این به معنای کمبود بالقوه در بازار اســـت که اگر آشفتگی داخلی باعث کاهش بیشتر تولید شـــود، این کمبود تشدید خواهد شـــد. اوپک پلاس موافقت کرد که تولید را ۶۴۸۰۰۰ بشکه دیگر در روز افزایش دهد، که به این معنی است که کل کاهش تولید در طول همه گیری کووید-۱۹ به میزان ۵.۸ میلیون بشـــکه در روز احیا شده اســـت. اینکه اوپک پلاس بتواند در هفته‌های آتی به این سطح برسد یا نه، بسیار نامشخص است. بـــا این وجود همچنان در بازارها نســـبت به کاهش تقاضـــا و عرضه واقعی خوش‌بینـــی وجود دارد، زیرا سطوح بالای تورم و کاهش احتمالی اقتصاد جهانی می‌تواند منجر به کاهش تقاضا شـــود. با این حال تا کنون که خوش‌بینی به هیچ وجه محقق نشده است، تقاضا همچنان در حال افزایش اســـت و قیمت‌های بنزین و گازوئیل در حال شکســـتن ســـطوح قیمتی تاریخی هســـتند. بازگشایی اقتصاد چین، کمبود گاز طبیعی در ســـطح جهان و افزایش دما در هفته‌های آتی، همـــراه بـــا اوج نرمال تقاضا بـــه دلیل فصل رانندگی در ایالات متحـــده و اتحادیه اروپا، به نظر می‌رسد قیمت نفت را بالاتر ببرد.

بنزین گران نمی‌شود

عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت: نه وزارت نفت و دولت و نه مجلس؛ برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین، گازوئیل و فرآورده‌های نفتی ندارند.موسی احمدی، درباره افزایش قیمت بنزین و گازوئیل اظهار داشت: نه وزارت نفت و دولت و نه مجلس برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین، گازوئیل و فراورده‌های نفتی ندارند. وزیر نفت هم در جلسه اخیر در کمیسیون انرژی به ضرص قاطع اعلام کرد هیچگونه افزایش قیمتی روی سوخت اعمال نخواهد شـــد.وی تاکید کرد: موضوع قیمت بنزین چندین بار این در کمیسیون انرژی با حضور و بدون حضور وزیر مورد بحث و بررســـی قرار گرفته و به طور جدی تصمیم بر این شده که افزایش قیمتی اعمال نخواهد شد.عضو کمیسیون انرژی مجلس خاطرنشان کرد: افزایش قیمت در دستور کار قرار ندارد و بعبارت دیگر فعلاً دولت، مجلس و وزارت نفت در بحث قیمت حامل‌های انرژی نگاهی ندارند، ضمن اینکه نباید اینگونه برداشت شـــود که ممکن است افزایش قیمت به ابتدای سال بعد موکول شود، یعنی تاکنون هیچ بحثی در خصوص تغییر قیمت سوخت چه برای سال جاری و چه سال آینده نشده است.

تصویب سه طرح راهبردی شرکت ملی نفت در شورای اقتصاد

ایســـنا: مدیرعامل شـــرکت ملی نفت ایران گفت: با مســـاعدت وزیر نفت و پیگیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های این شـــرکت، ســـه طرح راهبردی به ارزش ۴.۴ میلیارد دلار در شورای اقتصاد تصویب شد.محســـن خجسته‌مهر با اشاره به اینکه نخستین طرح تصویب شده در نشست چهارشنبه (هشتم تیرماه) شورای اقتصاد، طرح فاز نخست توسعه میدان چنگوله به ارزش ۳۰۰ میلیون دلار است، اظهار کرد: قرار است حفاری ۶ حلقه چاه توصیفی – تولیدی و ۲ حلقه چاه تعمیری – تولیدی در این میدان انجام شـــود. وی افزود: یک خط لوله ۱۲۰ کیلومتری تا واحد بهره‌برداری دهلران و همچنین یک خط لوله ۳۰ کیلومتری برای انتقال گاز این میدان به میدان آذر احداث خواهد شد. هدف از اجرای طرح توسعه میدان چنگوله رسیدن به سقف تولید ۱۵ هزاربشکه در روز است.معاون وزیر نفت بیان کرد: سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری برای احیای چاه‌های کم بازده دومین مصوبه شورای اقتصاد است؛ در این طرح پیش‌بینی شده است که شرکت‌های دانش‌بنیان با پارک نوآوری و فناوری صنعت نفت قرارداد امضا کنند.

«تدبیر تازه» گزارش می دهد

نقشی محوری برای خاورمیانه در تولید انرژی پاک

نعیم‌نوربخش
روزنامه‌نگار

دوره‌ای حســـاس از تاریخ بشر را پشت‌سر می‌گذاریم چه آن‌که تغییـــرات اقلیمی و بحران‌های سیاسی و اقتصادی ما را ناچار کرده که تحولی اساســـی در فرآیند تولید برق و انرژی برگزینیم. آژانس بین‌المللی انرژی‌هـــای تجدیدپذیـــر (IRENA) بر این باور اســـت که به منظور کاهش ۱,۵ درجـــه سلســـیوس از دمای کـــره زمین، ســـهم انرژی‌های خورشـــیدی و بادی از میـــزان ۱۰ درصدی کنونی باید تا ســـال ۲۰۵۰ میلادی به ۶۳ درصد از کل انرژی تولیدشـــده در جهان برسد. به این منظور بخش‌های نهایـــی زنجیره مصرف یعنی ســـاختمان‌ها، کارخانه‌ها و وســـایل نقلیه باید انرژی الکتریکی را جایگزین سوخت فسیلی کنند. به این ترتیب انتظار می‌رود تا سال ۲۰۵۰ تقاضا برای برق با افزایش ســـه برابری به ۷۰ هزار تراوات–ســـاعت برســـد. صنعت حمل‌ونقل بایـــد به طور کامل الکتریکی شود و معنی آن تردد ۱,۸ میلیارد خودروی برقی روی جاده‌ها خواهد بود. امـــروز این تعداد حـــدود ۱۰ میلیون است که نشـــان می‌دهد به جهشی ۲۰۰ برابری احتیاج داریم.این تحول برای آن‌که به واقعیت تبدیل شود به حجم انبوهی از مواد معدنی و فلزی نیازمند اســـت. از این رو برخی تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند که جهان در آینده شاهد یک جنگ سرد برای دسترســـی به این منابع حیاتی باشد. سایر جنبه‌های دوران گذار به ســـوی استفاده از انرژی‌هـــای تجدیدپذیر نیـــز می‌تواند بر تقاضای یادشـــده بیفزاید. به طور مثال ممکن اســـت به خاطر نیازی که به نصب خطوط لوله در کف دریاها به وجود می‌آید، تقاضا برای فولاد ضدزنگ بالا برود. برخی از این مواد معدنـــی که برای بهره‌برداری از انرژی‌ها نو نقشـــی حیاتی دارند شامل عناصـــری مانند کبالت، مـــس، نیکل و لیتیوم برای تولیـــد باتری‌های لیتیومی و دو عنصر نئودیمیـــوم (Neodymium) و دیزپروزیوم (Dysprosium) برای ساخت مغناطیس‌هـــای دائمـــی در ژنراتورها و موتورهای الکتریکی می‌شود. عنصر مس جایگاهی ویژه دارد زیرا در هر سه مرحله تولید، انتقال و مصـــرف برقِ تجدیدپذیر کاربرد فراوانی دارد.

اکنون به این موضوع می‌پردازیم که چرا خاورمیانه در این دوره گذار، جایگاهی بسیار پراهمیت دارد. در ایـــن باره وبگاه «اخبار نفت‌وگاز خاورمیانه» به تازگی مقاله‌ای به قلم Darryn Quayle، کارشـــناسِ حوزه انرژی منتشـــر کرده است که برگردان آن را به فارســـی خدمت خوانندگان محترم «نقش اقتصاد» تقدیـــم می‌کنیم.چالش گذار به ســـوی منابع جدیدی برای انرژی را نمی‌توان به مرزهای جغرافیایی خاصی منحصر دانســـت. به طور مثال آفریقا در عرضه موادی که برای کربن‌زدایی مناسب هستند (مانند مس، لیتیوم و کبالت) نقش ایفا خواهد کرد. اما هدفی که جهان برای به صفر رساندن انتشار گازهای گلخانه‌ای در پی گرفته اســـت، منجـــر به کاوش در ســـطح جهانی برای دسترســـی به مواد معدنی موردنیاز شده است.

درخاورمیانه نیز معدن‌کاران در حال وفق دادن خود به عنوان تأمین‌کنندگان جدیدِ مواد لازم بـــرای تولید باتـــری خودروها هستند. با داشتن منابعی غنی از معادنی که زیرزمین قرار دارند، این کشورها می‌توانند کمبودهای ناشـــی از افزایـــش تقاضا در دوران گذار به ســـوی انـــرژی پاک را به خوبی پوشش دهند.

■ کمربندی غنی از فلزات پایه

کمربنـــد معدنـــی Tethyan پهنـــه‌ای ژئولوژیک بین دو قاره بوده و ۳۳ کشـــور را درنوردیده است. این کمربند در غرب از فرانســـه آغاز می‌شود و در شرق به مالزی ختم می‌شـــود. این نوار سرشار از معادن فلزات پایه اســـت اما تا بـــه امروز بخش بزرگی از آن برخلاف مناطقی مشـــابه در کوه‌های آنـــد یا آفریقا مورد اکتشـــاف و استخراج قرار نگرفته است.

کمربنـــد Tethyan بـــه طـــور خاص در سرتاسر شبه‌جزیره عربستان کشیده شده است و فرصتی بی‌بدیل برای فعالیت‌های معدن‌کاوی در این کشور پدید آورده است. به همین دلیل کمک شـــایانی به اهداف جاه‌طلبانه پادشاهی سعودی خواهد کرد تا به بازیگری مهم در دوران گذار به ســـوی انرژی پاک تبدیل شود. از این رو عربستان سعودی به همراه کشورهای دیگر در این منطقه مانند عمان در تلاشـــند به عنوان کشوهای در حال ظهور در عرصه اقتصاد معدنی شناخته شوند.

■ حرکت عربستان سعودی به سمت اقتصاد بدون کربن

رشـــد تقاضای جهانی برای دسترسی به مواد لازم در تولید انرژی‌های تجدیدپذیر با دوره‌ای کلیدی برای عربستان سعودی همزمان شـــده است چرا که این کشور در حال گذرانـــدن مهم‌ترین مرحله از تحول اقتصـــادی در تاریـــخ خود اســـت. محور اساسی در دوران گذار به انرژی پاک این اســـت که هر جا امکان داشته باشد، بشر باید از انرژی‌های کم‌کربن‌تر استفاده کند و ایـــن مهم از همان ابتـــدای آغاز به کار معدن‌کاران در فرآیند اســـتخراج از زمین باید در دستور کار قرار بگیرد.

معدن‌کاوی و زنجیره عرضه مواد معدنی، چیزی نزدیـــک به ۱۲ درصـــد از انرژی تولیدشده در جهان را مصرف می‌کند و در برخی کشورهای در حال توسعه این رقم به بیشـــتر از ۲۰ درصد نیز می‌رسد. تولید مواد معدنی مورد نیـــاز در مراحل آغازین تولید باتری‌ها می‌تواند تا ۲۰ برابر ظرفیت نگهداری انرژی در ایـــن باتری‌ها انرژی مصرف کند.

در طـــول چرخـــه عمـــر یـــک باتری، صرفه‌جویی در انتشـــار دی‌اکسید کربن، هم‌افزایی چندبـــاره دارد. با این حال اگر مثلاً بـــرای تولید قطب آند در یک باتری خـــودرو از انـــرژی الکتریکـــیِ حاصل از سوختن زغال سنگ استفاده شود، رد پای کربنی آن بیشتر از حالتی خواهد بود که از انرژی الکتریکی پاک اســـتفاده می‌شد. به همین دلیل میزان کربن مصرفی در تولید بخش‌هاس اساســـی در یک باتری مانند قطب‌های آند و کاتـــد، از اهمیت بالایی برخوردار است و از این روست که منطقه خاورمیانه، مکانی مناســـب برای توســـعه صنایع مرتبط است.

■ مزایای رقابتی در خاورمیانه

عربســـتان ســـعودی توانایی نهفته‌ای برای تولید مقادیر انبوهی از انرژی‌های خورشـــیدی و بادی دارد و در حـــال یافتـــن جایگاهی بـــرای خود در صنعـــت انرژی‌بر تولیـــد آند و کاتـــد باتری‌های الکتریکی است. در جهان غرب این اروپاست که رهبری دوران گذار به ســـوی کاربرد انرژی‌های پاک و خودروهای برقی را به دســـت گرفته است و خاورمیانه می‌تواند برای اروپا شریکی طبیعی و مکمـــل در نیل به این هدف باشـــد. به طور مثال اخذ مجوز راه‌انـــدازی و بهره‌برداری از یک معدن یا کارخانه تولید باتری در عربستان سعودی نسبت به کاری مشابه در انگلستان یا سوئد بسیار آسان‌تر اســـت.به علت مزایای رقابتی برای بهره‌برداری از انرژی‌های پاک در عربستان سعودی، هزینه‌های راه‌اندازی و اجرا نیز در این کشـــور بسیار نازل‌تر خواهد بود. به ایـــن ترتیب عرضه مواد اولیه لازم برای تولید باتری‌ها که بازار اصلی آن در اروپا قرار دارد، در خاورمیانه مقرون به صرفه‌تر خواهد بود. در نتیجه انتظار می‌رود این فرصت اقتصادی موجب شـــود که گسترش فوری تأسیسات بهره‌برداری و فرآوری مواد معدنی در عربستان سعودی در دستور کار قرار بگیرد.

هرچند عربستان سعودی هنوز به توسعه زیرساخت لازم نیاز دارد، اراده حرکت به این سو در این کشور پادشاهی فراهم است. عربستان بنادر و خطوط لوله لازم بـــرای صادرات نفت‌وگاز را در اختیار دارد اما برنامه‌هایی تدوین کرده است تا شبکه ریلی خود را به ســـه برابر افزایش دهد و افزون بر آن ۱۰۰۰ کیلومتر خـــط ریلی برای حمل میلیون‌ها تن مواد معدنی به تأسیســـات فرآوری محلی احداث کند. علاوه بر این قصد دارد بنادر خود را نیز ارتقا دهد.

نقش عربستان سعودی در انقلاب صنعتی جدید

تحولات اخیر از رقابتی شـــدید بر ســـر ســـاخت ابرکارخانه‌هـــای لازم بـــه منظور تولیـــد باتری خودروهای الکتریکی حکایت دارد. در حال حاضر برآورد می‌شـــود که حدود ۲۶۰ ابرکارخانه از این دســـت در حال ساخت در سرتاسر جهان باشد که بیش از ۱۶۰ واحد از آن‌ها در چین و باقی در غرب واقع شده است.

از آنجا که این ابرکارخانه‌ها به مواد اولیه نیاز دارند، رقابت برای تولید مواد خام نیز شعله‌ور شده است. کارگـــروه معدن‌کاوی هوشـــمندِ اقلیمی در بانک جهانـــی پیش‌بینی می‌کند که تولید لیتیوم، کبالت و گرافیت به افزایش ۵۰۰ درصدی و تولید نیکل به افزایش ۱۰۰ درصدی نیـــاز دارد و تولید مس نیز باید ۷ درصد بیشـــتر شود که با توجه به بافت جهانـــی بازار آن، ۷ درصد نیز رقمی بزرگ قلمداد می‌شود.

خاورمیانه نقشی محوری در پاسخ به این کمبودها دارد چـــرا که در حال حاضر مواد اولیه کافی برای تغذیه ابرکارخانه‌های در حال ساخت وجود ندارد. این منطقه می‌تواند طی ۱۵ سال آتی این شکاف را پر کند. این اتفاقی نیست که یک شبه رخ دهد اما عربســـتان ســـعودی این قابلیت را دارد که به هاب مرکزی در زنجیره‌ای یکپارچه برای عرضه مـــواد معدنیِ لازم در دوران گـــذار به انرژی‌های تجدیدپذیر تبدیل شود و قصد دارد حجم انبوهی از مواد لازم برای تولید قطب‌های آندی و کاتدی در باتری‌ها را پیـــش از صدور به بازارهای هدف، ذخیره و انبار کند.

■ وفق دادن مهارت سنتی با یک صنعت مدرن

آنچه خاورمیانه و به طور خاص عربستان سعودی را برای معدن‌کاوان و سرمایه‌گذاران جداب می‌کند این است که این منطقه تجربه مدیریت پروژه‌های کلان زیرســـاختی در صنعت نفـــت‌وگاز را یدک می‌کشد. مهارت ثابت‌شده کشورهای خاورمیانه در توسعه زیرســـاخت لازم، دقیقاً همان چیزی است که عصر جدید تقاضا برای استخراج معادن به آن نیـــاز دارد. با وجود این، جامعه جهانیِ معدن‌کاران برای رفع چالش‌های اساســـی از قبیل چگونگی عرضه حجـــم انبوهی از مواد معدنـــی در بازه‌ای کوتاه‌مدت به هم‌اندیشـــی و همـــکاری نیاز دارد. این فرصتی کم‌نظیر برای معدن‌کاران جاه‌طلب و کشورهای غنی از لحاظ منابع معدنی خواهد بود.

وزیرنفت:

بر هم خوردن امنیت انرژی یک بازی باخت - باخت است

وزیر نفت بـــر هم خوردن امنیت انرژی و شـــدت گرفتن نوســـانات بازار را بازی باخت – باخت برای همه بازیگران این عرصه دانســـت و گفـــت: بازار جهانـــی نفت نیازمند افزایش عرضه از ســـوی ایران اســـت.به گـــزارش وزارت نفت، جواد اوجی پس از پایان ســـی‌امین نشســـت وزارتی سازمان کشـــورهای صادرکننده نفت و متحدانش (ائتلاف اوپک‌پـــلاس) اظهار کرد: تصمیم امـــروز اوپک پلاس در واقـــع اجرای تصمیم ماه پیش یعنی افزایش تولید نفت به مقدار ۶۴۸ هزار بشـــکه در روز برای ماه‌های ژوئیه و اوت ۲۰۲۲ بود.وی تصریح کرد: با توجه به کاهش تولید بعضی از تولیدکنندگان اوپک‌پلاس و محقق نشدن سطوح تولید تعهد شـــده و کاهش سطح ذخیره‌سازی‌های تجاری نفت خـــام و فرآورده‌های نفتی در بعضی از کشـــورهای بزرگ مصرف کننده، سی‌امین نشست وزارتی اوپک‌پلاس ضمن حمایت دوباره از تصمیم نوزدهمین نشست وزارتی اوپک و غیراوپک (ژوئیه ۲۰۲۱)، بر اساس اجماع تصمیم گرفت برای مـــاه اوت ۲۰۲۲ مجموع تولید کشـــورهای اوپک و غیراوپک ۶۴۸ هزار بشکه در روز افزایش یابد.

خبرخوان

وزیر اقتصاد آلمان:
آلمان برای کاهش بیشتر صادرات گاز روسیه آماده شود

رابرت هابک، وزیر اقتصاد آلمان گفت آلمان باید برای کاهش بیشـــتر عرضه گاز از ســـوی روسیه آماده شود زیرا پوتین اســـتراتژی بالا بردن قیمت‌ها برای تضعیف همبســـتگی اروپا را دنبال می‌کنـــد. هابک که معاون صدراعظم در دولت اولاف شـــولتس است، اظهار کرد: ما با تصمیمات ناهماهنگ روبرو نیســـتیم بلکه با یک جنگ اقتصادی کاملاً منطقی و روشن مواجهیم. پس از ۶۰ درصد کاهش عرضه گاز، گام منطقی بعدی دنبال خواهد شد. سران آلمان، هشدارها درباره کمبود گاز در این کشـــور را افزایش داده‌اند. بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا برای حدود یک ســـوم از انرژی مورد نیازش، به روسیه وابسته است. ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، به تلافی اقدام کشـــورهای اروپایی در اعمال تحریمهای گســـترده بر ســـر جنگ در اوکراین، عرضه گاز به این منطقه را کاهش داده اســـت. وزیر اقتصاد آلمان گفت: نیروگاه‌های آلمان با خطر مختل شـــدن فعالیت روبرو هســـتند و ممکن است لازم شود بند حقوقی فعال شود که به آنها اجازه می‌دهد افزایش قیمت خارج از تعهدات قراردادی را به مشتریانشان منتقل کنند.

رکورد مصرف برق کشور شکسته شد

سخنگوی صنعت برق گفت: روز شنبه در تهران بزرگ مصرف برق در مقایســـه با مدت مشابه در سال گذشته حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ مگاوات بیش از الگوی تعیین‌شـــده برق مصرف شده که بیش از میزان پیش‌بینی و تدارک دیده‌شده اســـت. مصطفی رجبی مشهدی، در تشریح مصرف برق کشـــور و تهران گفت: روز شـــنبه رکورد مصرف برق کشور شکسته شد و به عدد ۶۷ هزار و ۳۱۸ مگاوات رسید؛ این رقم، رکورد سال گذشته را پشت‌سر گذاشت. وی افزود: مصرف برق روز گذشته در مقایسه با مدت مشـــابه در سال گذشته بیش از ۳۰۰۰ مگاوات افزایش یافته است.

کاهش قیمت فروش نفت ایران برای رقابت با روسیه

ایسنا: ایران برای رقابت با روسیه در بازار چین، قیمت فروش نفت خود را کاهش داده است.

به نقل از بلومبرگ، چین پس از تحریمهای غربی علیه مســـکو بر ســـر جنگ در اوکراین، به مقصد مهم نفت روسیه تبدیل شده اســـت. تغییر جریان نفت روسیه به چیـــن، رقابت با ایران را در یکی از بازارهای مهم برای نفت این کشـــور، افزایش داده است.صادرات روسیه به چین در ماه مه افزایش یافت و این کشـــور از عربستان ســـعودی به عنوان بزرگترین صادرکننده نفت به چین سبقت گرفت. در حالی که ایران قیمت فروش نفت به چین را برای حفظ توان رقابتی، کاهش داده اســـت اما جریان صادرات نفت ایران به چین همچنان قوی مانده که احتمالاً تا حدودی به دلیل تقاضای رو به رشد پس از تسهیل قرنطینه‌های کووید در این کشور است.

واندانا هری، مؤسس شرکت واندا اینسایتس در سنگاپور در این باره گفت: تنها رقابت میان نفت ایرانی و روسی ممکن اســـت به چین ختم شود که کاملاً به سود پکن خواهد بود. این مســـئله تولیدکنندگان خلیج فارس که شـــاهد تصرف بازارهای ارزشمند توسط نفت به شدت ارزان هستند را ناخشـــنود خواهد کرد.آمار رسمی چین تنها ســـه ماه واردات نفت از ایران از اواخر سال ۲۰۲۰ را نشـــان می‌دهد که شـــامل ژانویه و مه سال ۲۰۲۲ است اما آمارهای منابع دیگر جریان پایدار واردات نفت از ایران به چین را نشـــان می‌دهد. طبق آمار شـــرکت تحقیقاتی کپلر، واردات پس از افت اندک در آوریل، در ماههای مه و ژوئن، بیش از ۷۰۰ هزار بشـــکه در روز بوده است. شرکت مشـــاوره FGE می‌گوید نفت اورال روســـیه تا حدودی بازار چین را تصرف کرده اســـت.به گفتـــه معامله گران، نفت ایران حـــدود ۱۰ دلار در هر بشـــکه پایینتر از قیمت نفت برنت، قیمت گذاری شده است تا با محموله‌های نفت اورال که قرار است در اوت به چین تحویل داده شـــوند، برابری کند. پیش از جنگ در اوکرایـــن، نفت ایران با چهار تا پنج دلار تخفیف در هر بشکه عرضه می‌شد.

راه و مسکن
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

گفت و گو

«تدبیر تازه» از چالش تمرکز جمعیت در تهران گزارش می دهد

بازار پر التهاب مسکن

رسول سلیمانی
روزنامه‌نگار

گروه راه و مســـکن: قیمت مسکن در سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته اســـت. میانگین قیمت مسکن در تهران بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ ده برابر شده است و تعداد خانوارهایی که بیش از ۸۰ درصد درآمد ماهانه خود را صرف مسکن می‌کنند، به سه و نیم میلیون نفر رسیده است. در این بین قیمت اجاره بها نیز به طور فزاینده‌ای افزایش یافته اســـت، برای همین مهـــم، دولت امکان ساخت واحدهای مســـکونی را برای کسانی که توانایی پرداخت اجاره بهای فعلی خود را نداشـــته و مســـتأجر هستند را تحت عنوان نهضت ملی مسکن شروع کرده اســـت. دولت تصمیم گرفته اســـت به منظور مبارزه با قیمت‌های بالا و تقاضای ناشی از ازدحام بیش از حد، به میزان قابل توجهی مسکن ارزان قیمت را افزایش دهد. شـــهرداری تهران نیز قصد دارد به کمک بنیادمسکن انقلاب ده‌ها هزار واحد مسکونی برای تهرانی‌ها بسازد. شـــهرداری قصد دارد قسمتی از سهم خانه‌های خود را به افراد کم اســـتطاعت دهد و بخش دیگر را به صورت استیجاری به زوج‌های جوان خواهد داد.

نظـــر اقتصاددانانی که در تحقیقـــات تصمیم گیری در حوزه املاک و مستغلات شـــرکت کرده‌اند دربارهٔ ورود شهرداری به حوزه ساخت مسکن متفاوت است و برخی از ایـــن موضوع انتقاد می‌کنند و برخی آن را تحســـین می‌کننـــد. برآیند این نظرات به دســـت آمده اتفاق نظر دربارهٔ دخالت شهرداری در حوزه مسکن است. مشخص است که بازار املاک و مستغلات همیشه بازاری دشوار بوده و برای شـــهرداری حائز اهمیت اســـت که قوانین شـــفافی را به مردم ارائه دهـــد و از رویدادهایی حمایت کند که باعث عملکرد بهتر بازار شوند اما ورود به یکباره و بدون اطلاع شـــورای شهر، کار شهرداری را در آینده پیچیـــده خواهد کرد. به خصوص که تنها راه پیش پای شهرداری ســـاخت مسکن نیست. شـــهرداری تهران می‌توانســـت به شهرهای همجوار خود مانند شهر کرج، دماوند، پردیس و .... کمک‌هایی داشـــته باشـــد تا قطار شـــهری آنها توســـعه پیدا کند و دیگر نیاز به این همه ســـرمایه گذاری هنگفت در زمینه مسکن نباشد و آینده شهر را با کمبود منابع مالی به خطر نیندازد البته این در شرایطی است که کشور دچار بحران جمعیت و اسکان فوری نباشد.

معضل خانه‌های خالـــی تهران و قوانینی کـــه بازار را اصلاح نمی‌کنند

تهران ۵۰۰ هزار خانهٔ خالی دارد که هیچ قانون جامعی بـــرای به جریان انداختن این ثروت ملی در بازار ملتهب مســـکن وجود ندارد. این تعداد خانهٔ خالی تقریباً ســـه برابر خانه‌هایی اســـت که شهرداری قرار است در آینده بسازد! جای سؤال اســـت که چرا مدل اجرایی درستی برای عرضه آن طراحی نمی‌شود تا با اعمال این سیاست تنبیهی بازار مسکن کل کشور عرضه قدرتمندی را شاهد باشـــد؟ باید توجه داشـــت که قانون گذاران ما در مورد مالیات بر خانه‌های خالی مخترع چرخ نیســـتند چرا که این رویکرد در اروپا و ســـایر کشورها نیز جهت کاهش قیمت مسکن و مبارزه با قیمت مصنوعی رواج دارد و فی الواقع یک ابزار رایج در تعدیل بازارهاست.

یکی از راه‌های اصلاح تقاضای افسارگســـیخته مسکن در تهران و شهرستان‌های همجوار تقویت ظرفیت‌های اقتصادی مراکز سایر استان‌ها و شهرستان‌های مستعد در تولیـــد محصولات خاص اســـت. ایـــن مدل تمرکز امکانات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، رفاهی و درمانی در یک اســـتان سبب مشـــکلات امنیتی در استان‌های مرزی، زاغه نشـــینی در شهر تهران، گسست فرهنگی در افـــراد مهاجر، از بین رفتن جمعیت روســـتایی تولید کننده، عدم امکان برنامه ریزی شهری برا متولیان امر، مشکلات اجتماعی-فرهنگی می‌شود. با همهٔ تمهیدات اندیشه شـــده جهت ساخت مســـکن در تهران، بخش واقعاً متراکم جمعیت شـــهری در همان مناطق در حال متراکم‌تر شدن است و جمعیت در آنجا در حال افزایش است. از همین داده‌ها، مشخص است که شهرهایی که به نظر می‌رســـد توســـعه دهندگان در آن مسکن تولید خواهند کرد مشکلاتش ریشه‌ای حل نخواهد شد.

قیمت خودرو ارزان می‌شود؟

کاهش عرضه خودرو به همراه عدم تعیین تکلیف آیین‌نامه واردات خودرو، عاملی شـــده اســـت تا بازار همچنان شاهد کاهش قیمت‌ها نباشد.بازار خرید و فروش خودرو امروز نیز مانند روزهای گذشته شاهد رونق معاملات نیست اما نکته قابل توجه اینجاست آن دسته از خریداران که به خرید خودرو نیاز دارند دیگر تعلل نکرده و نســـبت به خرید محصول مورد نظر خود اقدام می‌کنند. اما آن دســـته از افرادی که قصد فروش خودرو برای سود بیشتر را دارند فعلاً منتظر مانده‌اند تا تکلیف واردات خودرو مشخص شود.در حال حاضر مشاهدات بازار خرید و فروش خودرو نشان می‌دهد قیمت اکثر خودروهای داخلی نسبت به روز گذشـــته ثابت است و فقط برخی با اعلام قیمت‌های کاذب سعی در ایجاد نوسان در بـــازار را دارند. به اعتقاد فروشـــندگان خودرو، همچنان عرضه محصولات از ســـوی شـــرکت‌های خودروساز افزایش پیدا نکرده و شکاف قیمتی بازار و کارخانه هنوز به طور کامل رفع نشده است. این در حالی است که با افزایش میزان عرضه، قیمت‌ها در بازار تا حدودی کاهش پیدا می‌کرد.

سرنوشت خودروهای قاچاق لوکس چه می‌شود؟

رئیس ســـازمان اموال تملیکی با بیان اینکه با توجه به قانون امکان فروش کالاهای لوکس در کشور وجود ندارد، گفت: این قبیل کالاها باید صادرات شود و اگر امکان صادرات نیز وجود نداشت، کالاهای لوکس قاچاق باید با در نظر گرفتن شرایط امحاء فنی، منهدم شوند.عبدالمجید اجتهادی رییس سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی در مراسم امحای فنی خودروهای قاچاق لوکس گفت: این اقدام به صورت امحاء فنی انجام گرفت به این معنی که قطعات این خودروها از جمله موتورهای آن در اختیار دانشکده‌های فنی قرار می‌گیرد تا دانشجویان این دانشکده‌ها به منظور استفاده از فناوری‌های آن از این قطعات استفاده کنند.اجتهادی افزود: طبق مصوبه‌ای که برای این گونه انهدام‌ها وجود دارد، انهدام باید به صورت فنی انجام گیرد و موتورهای این خودروها نیز جهت استفاده از فناوری‌های موجود در اختیار دانشکده‌های مهندسی و فنی کشور قرار خواهد گرفت تا دانشجویان در حوزه‌هایی همچون مهندسی معکوس از آنها اســـتفاده کنند.وی در خصوص دلایل قانونی انهدام این خودروها نیز، گفت: در برخی کالاها از جمله کالاهای بهداشـــتی به دلایلی از جمله مسائل بهداشتی و سلامت و شرایط خاص آن کالاها، امحاء آن کالاها باید با در نظر گرفتن شرایط بهداشتی خاصی صورت گیرد.

«تدبیر تازه» گزارش می دهد

کارآفرینی دانش بنیان در توسعه حمل و نقل ریلی

سید ابوالفضل بهره دار
رئیس انجمن مهندسی حمل و نقل ریلی ایران

نزدیک یک قرن اســـت که صنعت حمل و نقل ریلی نقش استراتژیک و با اهمیتی را در زیرساخت‌های اساسی به عنـــوان محرک رشـــد اقتصادی کشور از طریق انتقال کالا و خدمات به مناطق دوردست ایفا می‌نماید. از این رو اینک مشـــارکت بخش‌های دانشگاهی و صنعتی و نیز حمایت و تعامل با شرکت‌های دانش بنیان به عنوان یک ساز و کار مؤثر، می‌تواند بوسیله انتقال دانش و فن آوری‌های نوین در ایجـــاد پویائی صنعت ریلی و کارآفرینـــی به ارتقـــاء و کارآمدی بپردازد. لذا تجزیـــه وتحلیل ارتباط میان شبکه ریلی و مراکز کارآفرینی و نیز بخش‌های مختلف کسب وکار و تعییـــن اینکه چگونـــه بازیگران،

> **از سوی دیگر با توجه به سند چشم انداز توسعه کشور، باید اقتصاد کشور تا سال ۱۴۰۴ کاملاً مبتنی بر دانش باشد. از این رو توسعه صنعت حمل و نقل ریلی و پیوند عمیق آن با بخش‌های دانش بنیان جامعه به عنوان عامل خلق کارآفرینی امری ضروری به نظر می‌رسد.**

ذینفعان، دانشجویان، محققان علمی و کارآفرینـــان می‌توانند از این پیوند ســـازنده رشـــد دهنده میان اجتماع خـــود و صنعت حمـــل و نقل ریلی برخوردار و بهره مند شوند، از مسائل با اهمیتی اســـت که می‌تواند مدنظر مسئولان و سیاســـتگذاران، نهادها و دســـتگاه‌های اجرایی کشـــور قرار گیرد. جایگاه و اهمیـــت کارآفرینی در رشـــد اقتصادی و اشـــتغال زایی به طور گســـترده‌ای مورد توجه قرار گرفته و در اســـناد علمی مختلف نیز به آن ذکر شـــده اســـت. با توجه به نقش مؤثر توسعه صنعت حمل و نقل ریلی در کارآفرینی و اشتغال زائی که به طور مســـتقیم و غیر مســـتقیم به طور مولد حاصل می‌شود، نمی‌توان ظرفیت‌هـــای موجود در این حوزه را برای تحقق شعار سال نادیده گرفت. طی ســـال‌های اخیر استارت آپ ها و مراکز کارآفرینی به طور وســـیع در مرکز توجه مدیران عرصه صنایع به عنوان عامل محرک رشد اقتصادی و اشتغال زایی در سازمان‌های دولتی، توســـعه اقتصادی، مجامع تجاری و ســـرمایه گذاری، محققان و مربیان دانشگاهی قرار گرفته‌اند.

اینـــک در شـــرایط فراصنعتی و در عصر فن آوری اطلاعات و ارتباطات، سرمایه اصلی و منشأ قدرت کشورها دانـــش روز، نوآوری و شـــیوه‌های بهره گیری از آن اســـت. در این بین پیوند میان مراکز دانش بنیان، مراکز علمی، صنایـــع و به ویـــژه صنعت حمل و نقل می‌تواند علاوه بر ترویج دانـــش، تربیت نیـــروی متخصص مورد نیاز صنعـــت حمل و نقل ریلی به ایجاد زمینه‌های اشـــتغال آفرینی و کارآفرینی منتهی شده و به ایفای نقش ممتاز و برجســـته در توسعه و رشد جامعه بپردازد.

از ســـوی دیگـــر با توجه به ســـند چشم انداز توسعه کشور، باید اقتصاد کشور تا سال ۱۴۰۴ کاملاً مبتنی بر دانش باشد. از این رو توسعه صنعت حمـــل و نقل ریلی و پیوند عمیق آن با بخش‌هـــای دانش بنیـــان جامعه به عنـــوان عامل خلـــق کارآفرینی امری ضروری به نظر می‌رســـد. طی سال‌های اخیر بحران‌های اقتصادی و کاهش منابع طبیعـــی نظیر آب و انـــرژی و غیره... کمبودهـــا و بعضاً ناکارآمدی در استفاده بهینه امکانات موجود از مهمترین مسائل کشورمان بوده است. تحریم‌های سخت گیرانه و ظالمانه نیز از سوی دیگر به معضلی بدل شـــده که متولیان صنعت ریلی کشـــور را برای تحقـــق بخش قابل توجهـــی از مأموریت‌ها در تنگنا قرار داده اســـت. از این رو حمایت دولت و پیوند مؤثر شـــبکه ریلـــی و مراکز دانش بنیان و توجه به ظرفیت داخلی می‌تواند به خلق ارزش افزوده برای بخش‌هـــای اجتماعـــی و اقتصادی جامعه منتهی گـــردد. در این بین با توجه به اهمیت تحقق شـــعار سال، یکی از مفاهیم با اهمیت کارآفرینی اســـت که می‌تـــوان آن را به معنای فرآیند ترکیب بهینه منابع موجود در راســـتای خلق ارزش برای سازمان دانســـت که امکان تبدیـــل ورودی به خروجی و اســـتمرار فعالیت‌های سازمانی را در فضای اقتصادی مبتنی بر ارزش فراهم می‌نماید.

همچنین به منظور اســـتفاده بهینه از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش بنیان برای بهره گیری از آن در کارآفرینی و اشـــتغال زائـــی در صنعت حمل و نقل ریلی، لازم اســـت این شرکت‌ها عملکرد و خروجـــی مطلوب و قابل قبولی داشته باشند. لذا ارتقای سطح عملکردشـــان، عاملی مهم و مؤثر در رشد و توسعه پیوند میان حمل و نقل و این قبیل نهادهاست. از سوی دیگر ارتقای عملکرد شـــرکت‌های دانش بنیان، مستلزم بکارگیری رویکردی است که در آن این قبیل شرکت‌ها از دارایی‌های ناملموس از قبیل دانش، شایستگی‌های منابع انسانی و غیره ... بهره برداری بیشـــتر و مؤثرتری داشته باشـــند تا جذابیت کافی برای استفاده در بخش ریلی را ایجاد نماید.

مطالعه ادبیـــات موضوعی مرتبط با حوزه‌های دانش بنیـــان برخی ابعاد و نهفته را نیز آشـــکار می‌ســـازد. به عنوان مثال بر اســـاس مـــاده یک قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات شـــرکت‌های دانش بنیان یا موسسه خصوصی یـــا تعاونی اســـت که به منظور هـــم افزایی علـــم و ثروت، توســـعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهـــداف علمی و اقتصادی (شـــامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل طراحی و تولید کالا و خدمات (درحوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان بـــه ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می‌شود). از این رو با توجه به شوؤن این تعریف می‌توان هـــم افزایی علم و ثروت را در صنعت حمل و نقـــل ریلی برای استقرار و پیاده ســـازی سامانه‌های هوشـــمند به کار گرفته و یا از نتایج آن به طـــور مؤثر بهره برد. مصادیق متعـــدد و متنوع بهـــره گیری از این پتانســـل را می‌توان در سامانه‌های مدیریـــت ایمنی حمـــل و نقل ریلی برای پیشگیری از ســـوانح، راهبری هوشـــمند قطارها، مدیریت دارائی‌ها و غیـــره... تأمین نمود. آنچه مســـلم است آن که صاحبنظران بر این مورد اتفاق نظر دارند که اگر صنایع مایلند به ســـمت مـــدل کارآفرینی حرکت نمایند، ضرورتاً اســـتراتژی‌های خود را به روشـــی بنیادی متحول نموده و آن را تغییر دهند. در صنعت حمل و نقل نیز در واقع "شرکت‌های ریلی و وابســـته به آن" باید به سازمان‌های کارآفرینی تبدیل شـــوند، و با به کار گیری اصول مرتبط کارکنان آنها باید به کارآفرین بدل شوند و تعامل آنها با محیط از الگوی کارآفرینی پیروی نماید.

عوامل متعـــددی بر تعامل پویا میان شـــرکت‌های دانش بنیان و صنعت حمل و نقل ریلی و توســـعه این هم افزایی برای اســـتفاده در کارآفرینی صنعت ریلی تأثیر دارند. این عوامل با توجه به ماهیت و ساختار شرکت‌های دانش بنیان متفاوت از سایر شرکت‌ها و صنایع هستند. دانش فنی، سرمایه انســـانی متخصص، حمایـــت مؤثر دولـــت از مهمتریـــن عوامل مؤثر بر توسعه این همکاری‌ها میان صنعت ریلـــی و نهادهای دانـــش بنیان به شـــمار می‌آیند. نیل به این اهداف در صنعت حمل و نقـــل ریلی از طریق ایجاد نگرش‌های کارآفرینانه و خلق شـــرکت‌های خلاق و جدید به اندازه توســـعه مهارت‌های مورد نیاز برای رشـــد موفقیت آمیز صنعت حمل و نقل ریلی در ارائه خدمات ناب ریلی، حیاتی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

صنعت حمـــل و نقل ریلی به عنوان یک نهـــاد ارائـــه دهنـــده خدمات اجتماعی و نیز دوستدار محیط زیست به عنوان یک سازمان مبتنی بر دانش باید شـــناخته شـــود که می‌تواند به عنوان یک شرکت سبز ارمغان‌های محیطی فراوانی به همراه داشـــته و بخش بزرگ و رو به رشدی از اقتصاد کشور باشد. صنعت حمل و نقل ریلی فرصت‌های بســـیاری برای سرمایه گذاری دیگر بخش‌ها به منظور ایجاد اشتغال و کارآفرینی دارد. با این وجود و علیرغم مفاد قانونی توجه چندانی به آن در توســـعه اقتصادی و نیروی کار و کارآفرینی معطوف نشده است.

> **در شرکت‌های دانش بنیان، رشد اقتصادی و کارآفرینی، متناسب با ظرفیت نوآوری در صنایع تحقق می‌یابد. در صنعت حمل و نقل ریلی دستاوردهای مرتبط با تحقیق و توسعه به طور پیوسته از طریق سرمایه گذاری در ارائه خدمات مناسب و سبز، تخصص‌ها و فرآیندها و نیز سیستم‌های نوین و هوشمند به دست می‌آید.**

از طرفی نیز باید در نظر داشـــت که در شـــرکت‌های دانش بنیان، رشـــد اقتصادی و کارآفرینی، متناســـب با ظرفیـــت نـــوآوری در صنایع تحقق می‌یابـــد. در صنعـــت حمـــل و نقل ریلی دستاوردهای مرتبط با تحقیق و توســـعه به طور پیوســـته از طریق ســـرمایه گذاری در ارائـــه خدمات مناسب و سبز، تخصص‌ها و فرآیندها و نیز سیستم‌های نوین و هوشمند به دست می‌آید.

وجود ظرفیت‌های ســـرمایه گذاری در صنعت حمل و نقـــل ریلی برای کارآفرینان و شرکت‌های دانش بنیان عامل مهمی در ایجاد، نوآوری و بهره برداری از ظرفیت‌هـــای فناورانه در این صنعت راهبردی به شمار می‌رود. در این بین لازم است به منظور ایجاد جذابیت برای مدیـــران ریلی و خلق ارزش‌های منبعث از کارآفرینی برای جامعه و شـــهروندان؛ شـــرکت‌های دانش بنیـــان بـــه مقوله‌هایی نظیر دانش، نـــوآوری، مهارت و یادگیری مستمر، ایجاد رویکردهای خلاقانه و غیره ... توجه فراوانی داشـــته باشند. بهره گیری از راهکارهای هوشـــمند در صنعـــت حمـــل و نقـــل ریلی و خلق ارزش افزوده بـــرای اجتماع و ذی نفعان از عوایـــد قابل توجه این تعاملات است که می‌تواند در سطح صنعت حمل و نقـــل ریلی به بهبود وضعیـــت اقتصـــادی و بـــه تبع آن بهتر شـــدن شـــرایط رفاه اجتماعی، اقتصادی، سیاســـی، فرهنگی و غیره در کشور بینجامد.

گفت وگو

در گفت و گوی «تدبیر تازه» با یک کارشناس بازار مسکن مطرح شد

اما و اگرهای ساخت چهار میلیون مسکن

زهرا ترابی
روزنامه‌نگار

گروه راه و مســـکن: کارشـــناس حوزه مسکن براین باور است: وام ودیعه یک راهکار کاملاً غلطی که در دولت‌های اخیر و این دولت مجدداً تکرار شده است. آن‌ها می‌خواهند ۴۰ هزار میلیارد از وام ســـاخت و از محل منابع جهش تولید به وام ودیعه بدهند که یک سیاست کاملاً شکسته خورده است.

فرشید ایلاتی کارشـــناس حوزه مسکن در گفتگو با نقش اقتصاد در پاســـخ به این پرسش، اگر مذاکرات به نتیجه برسد چه تاثیری برروی قیمت‌ها می‌گذارد؟ بیان کرد: بالاخره همه بازارها از یکسری سیاست‌های کلی تبعیت می‌کنند ولی بازار مســـکن تا کنون یک تافته جا بافتـــه‌ای بوده که عملکرد آن خیلی متأثر از بحث مذاکرات یا بحث سیاســـت خارجی نبوده است. همیشه فضای سرمایه گذاری در مسکن یک فضایی بوده که تورم بالاتری داشـــته و همیشه جذاب بوده اســـت. قبل از برجام هم جهش‌های نجومی مسکن را داشـــتیم و این سینوس همواره رو به رشد و رو به بالا بوده است.

او با اشاره به افزایش قیمت در بازار مسکن پاسخ داد: حتماً افزایش قیمت را داریم تا وقتی که CGT با عدد درســـت در بازار اعمال شود می‌توان به بهبودی این بازار امیدوار بود ولی اگر این اتفاق نیفتد بازار مسکن ایران از این وضعیت خارج نخواهد شد. قطعاً یکی از راهکارهایی که می‌تواند کمک کند که ما تقاضاها را کنترل کنیم بحث مالیات بر عایدی سرمایه است که فعلاً هم با این مجلس و دوســـتان کمیسیون عمران که اصلاً متوجه عمق ماجرا نیستند و تازه امسال که بحث اجاره‌ها افزایش بالایی داشته ورود کردند.

ایلاتی تصریح کرد: متاســـفانه بحث CGT از ســـال ۹۴ همزمان با بحث مالیات‌های مســـتقیم مطرح بود که سامانه املاک هم مالیات بر خانه‌های خالی را از دستور کار خارج کرد و هنوز هم یک وضعیت مبهمی را چه در دولت و چه در مجلس دارد. جهش و افزایش قیمت باز هم اتفاق مـــی افتد مگر اینکه ما اقداماتی انجام دهیم که مانع این موضوع شـــود. وقتی اقدامی انجام ندهیم نمی‌توانیم انتظار رشد در موضوع مسکن و یا کاهش قیمتها را داشته باشیم.

این کارشناس با اشـــاره به وام ودیعه از سوی دولت گفـــت: وام ودیعه یک راهکار کامـــلاً غلطی که در دولت‌های اخیر و این دولت مجدداً تکرار شده است. آن‌هـــا می‌خواهند ۴۰ هـــزار میلیارد از وام ســـاخت و از محـــل منابع جهش تولید بـــه وام ودیعه بدهند که یک سیاســـت کاملاً شکسته خورده است و طبق محاســـباتی که ما انجام دادیم ایـــن ۴۰ هزار میلیارد تومـــان در بهترین حالت ۵۰۰ هـــزار فقره وام ۷۰ تا ۱۰ میلیونی می‌شـــود که ۴ درصد از کل حجم بازار اجاره می‌شـــود آن هم با این پیـــش فرض که همه کســـانی که در این ۴ درصد مشمول می‌شوند بتوانند مدارک تضامین بانکی را تهیه کنند که در عمل این اتفاق نمی‌افتد و این عدد نصف می‌شود. به دلیل یک سیاستی اشتباهی که گرفته شـــده، متاسفانه مالکان پیش فرض می‌گیرند که همه مســـتاجران می‌توانند این وام را بگیرند در حالی که اینگونه نیســـت و این باعث می‌شود یک سیاستی که به هیچ وجه اثر لازم را نـــدارد به صـــورت یک اثر فزاینـــده برروی بحث رهن و اجاره باعث افزایش قیمت‌ها شـــود که همین موضـــوع نارضایتی ایجاد می‌کنـــد.وی در خصوص افزایش ۳۲ درصدی قیمت مســـکن نسبت به خرداد پارســـال تصریح کرد: اقداماتی کـــه آقای آخوندی و روحانی در حوزه مســـکن کردند الان دارد صدایش در می‌آید. بالاخره دولت یک ســـاخت و ســـازهایی داشـــت ولی عملکرد این ساخت و ســـاز فاجعه بود. یعنـــی از عدد یک میلیون ســـاخت به زیر ۳۵۰ هزار واحد رسیدیم. یعنی ۸ سال رکوردها ۳۰۰، ۳۳۰، ۳۲۰ هزار واحد بود. تولید مســـکن در ۸ سال گذشته یک سوم شده که تقاضا انباشته شده و کمبودهایی که از ناحیه عدم تولید مسکن بوده الان دارد خودش را در بازار نشـــان می‌دهد.ایلاتی در پایان خاطرنشان کرد: ساخت مسکن پروسه بلند مدتی است. پیشنهادی که ما به دوســـتان دولت دادیم ایـــن بود که دولت تعهد داده می‌خواهد ۴ میلیون مســـکن بسازد که یکسال آن گذشـــت و یـــک میلیون هم نســـاخت و چون ۴ میلیون مســـکن را نمی‌تواند در یک ســـال بسازد ما پیشـــنهاد دادیم که ۴ میلیون زمین تخصیص دهد. یعنی زمین‌هایی که قرار اســـت در طی این ۴ ســـال تخصیص داده شـــود با یک اولویتی بیاییم و زمین‌ها را به مردم واگذار کنیم تا آنجایی که دولت توانســـت خودش حمایت کند و اگر نتوانست مردم خودشان با توان و پس انداز خودشـــان و با وام و قرض بسازند. یعنی عرضه زمین مقدم بر ســـاخت مســـکن است و دولت ۴ میلیون زمین را تا انتهای امسال واگذار کند.

گردشگری
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

نگاه روز

مکان‌هایی برای لذت بردن از تنهایی

جزایر کرگولن که بیشتر به جزایر ویران شناخته می‌شوند، در ۲۰۵۱ مایلی نزدیکترین تمدن قرار دارند. این یکـــی از منزوی‌ترین مکان‌ها برای تعطیلاتی دورافتاده در جزیره است و مناظر بایر و بادی آن باعث می‌شود که کاملا مرکز به نظر برسد.به دنبال مکانی برای تعطیلات هستید که در آن از ازدحام افراد دیگر اذیت نشـــوید؟ پس این جزایر دورافتاده برای شـــما مناسب خواهند بود، زیرا از تمدن دور هستند. می‌توانید چند روز را در آنجا بگذرانید تا به درون خود برســـید. این یک تجربه شدید است که انزوای کامل را جذب می‌کند. برخی از این مکان‌ها افراد بسیار کمی در آن زندگی می‌کنند و هیچ مرکز خرید یا مرکز خریـــد پر زرق و برقی در اطراف وجود ندارد که جمعیت تعطیلات را جذب کنـــد. این جزایر را برای یک تجربه فراموش نشدنی و یک بار در طول زندگی در تعطیلات جزیره دورافتاده ببینید:

■ جزایر ویران

جزایر کرگولن که بیشتر به جزایر ویران شناخته می‌شوند، در ۲۰۵۱ مایلی نزدیکترین تمدن قرار دارند. این یکـــی از منزوی‌ترین مکان‌ها برای تعطیلاتی دورافتاده در جزیره است و مناظر بایر و بادی آن باعث می‌شود که کاملا مرکز به نظر برسد.

این جزایر به جز ۴۰-۱۰۰ دانشمندی که در آنجا زندگی و کار می‌کنند، جمعیت محلی ندارند. اگر می‌خواهید سرمای عمیق‌تر از سردی استخوان را تجربه کنید، این مکان برای شماست، زیرا با یخچال‌های عظیمی که تقریبا ۱۰۰ مایل امتداد دارند پوشیده شده اســـت. این یک مکان فوق العاده با کانون فعالیت‌های آتشفشـــانی است، بلندترین قله با ارتفاع ۶۴۴۵ فوت.

کســـانی که در جســـتجوی یـــک تعطیلات دورافتاده در جزیره هستند می‌توانند از این جزایر دیدن کنند. با کشتی Marion Dufresne که یک قایق تحقیقاتی است که تجهیزات را برای دانشـــمندان می‌آورد و آنها را به جزایر می‌برد، می‌توان به آنجا رســـید. با حدود ۱۸۰۰۰ دلار، می‌توانید برای خود یک کابین در کشـــتی رزرو کنید که ایســـتگاه‌های پیت دیگـــری نیز دارد، بسیار جذاب‌تر و راحت‌تر از جزایر ویران.

■ اسپیتسبرگن

دو چیز شـــگفت انگیز در جزیره اسپیتسبرگن وجـــود دارد، خزانـــه جهانـــی بذر ســـوالبارد و خرس‌های قطبی. اگرچه احتمالا به شما اجازه ورود به طاق امن بذر Svalbard که از دانه‌های همه گیاهان جهان محافظت می‌کند، نخواهید بود، ممکن است با یک خرس قطبی، خوب یا بد، برخورد شـــخصی داشته باشید! این جزیره بزرگترین جزیره نروژ اســـت و پوشیده از برف است.

■ جزیره پیتکرن

پیتکرن به عنـــوان پناهگاه شورشـــیان بونتی شـــناخته می‌شود. آنها در ســـال ۱۷۹۰ در آنجا ساکن شدند و امروزه این جزیره که یک قلمرو بریتانیا اســـت، یکی از بزرگترین ذخایر دریایی جهان (۸۳۰۰۰۰ کیلومتر مربع از اقیانوس) است. جمعیت جزیره را فرزندان شورشـــیان تشکیل می‌دهند که در نهایت ۴۵ نفر از آن‌ها هســـتند. این برای تعطیلات دورافتاده ترین جزیره بسیار عالی است، زیرا سفر به آنجا کاملا طاقت فرسا است و افراد کمی مایل به رفتن به آنجا هستند. شـــما نمی‌توانید با هلیکوپتر یا هواپیما به آنجا برسید. شـــما باید از تاهیتی به پلی‌نزی فرانسه پرواز کنید، ســـپس به کشـــتی تدارکاتی MV Claymore II بروید که به مدت دو شـــب در پیتکرن پهلو می‌گیرد. برای اکثر مردم، دو شب کافی اســـت تا حس کنجکاوی خـــود را برای تجربه انزوای کامل برآورده کنند!

می‌توانید با یک دوچرخه چهارچرخ سوار شوید، یا بهتر است از کنار باغ‌های موز و انبه، میوه‌های نان و درختان بنیان عبور کنید. اینجا فروشگاهی هســـت که ۳ روز در هفته به مدت یک ساعت باز اســـت و مردم محلی بیرون از آن می‌نشینند و از آفتاب لذت می‌برند. بازدیدکنندگان معمولا با خانواده‌های محلـــی می‌مانند. از ویژگی‌های برجسته این جزیره، خط ساحلی گدازه آتشفشانی و ســـنگ پتروژیلف‌ها و همچنین نقاشی‌هایی اســـت که قرن‌ها پیش توسط پلینزی‌ها ساخته شده است. در زمستان، نهنگ‌های عظیمی وجود دارند که به راحتی می‌توان آنها را دید و شـــنید و در تابســـتان می‌توانیـــد در آب‌های فیروزه‌ای اســـتخر ســـنگی طبیعی به اطراف بپرید.مردم خوش‌برخورد و صمیمی هستند و اقامت شما در آنجا خاطره‌انگیز خواهد بود، حتی سفر در میان آب‌های بی‌رحمانه دریا!

گردشگری، روزنه خروج یونان از بحران کرونا

شرکت چندملیتی هتلداری و گردشـــگری تی‌یوآی انتظار دارد بالاترین سطح تقاضای گردشگری برای یونان در سال جاری ثبت شود.

گردشگری حدود ۲۰ درصد از تولید ناخالص داخلی یونان را تشکیل می‌دهد و نقش مهمی در کمک به اقتصـــاد برای خروج از بحران بدهی یک دهه و به دنبـــال آن همه‌گیری کووید-۱۹ دارد.مدیر ارتباطات این شرکت گفت: یونان در تابستان امسال دوباره یکی از محبوب ترین مقاصد تعطیلات است و ما انتظار داریم بالاترین سطح تقاضا را داشته باشد.در مجموع انتظار می‌رود این گروه حدود ســـه میلیون گردشگر را به یونان بیاورد. وی افزود: تعداد بازدیدکنندگان بیشتر از قبل از همه‌گیری که ۲.۸ میلیون نفر بود. شرکت چندملیتی هتلداری و گردشگری تی‌یوآی(TUI) عنوان کرد که انتظار دارد در ســـال ۲۰۲۲ دوباره به سوددهی برسد زیرا کشـــورها محدودیت‌های حرکت را برداشته‌اند. مقامات یونانی گفته‌اند که انتظار دارنـــد این بخش ۸۰ درصد از رکورد ۱۸ میلیارد یورویی (۱۸.۳۳ میلیارد دلار) درآمد تولید شده در سال ۲۰۱۹ و قبل از همه‌گیری را بر اساس ۳۳ میلیون بازدیدکننده داشته باشد و این در مقایسه با ۱۴ میلیون بازدیدکننده خارجی سال گذشته است.

نقشه راه گردشگری کرمان تهیه شود

نماینده مردم ســـیرجان و بردسیر در مجلس شـــورای اسلامی به تهیه نقشه راه و برنامه مدون و مشـــخصی برای توسعه گردشگری استان کرمان اشـــاره کرد و گفت: سال‌های پیش روی گردشـــگری کرمان را با نقشه راه برنامه‌ریزی کنیم.شهباز حسن‌پور در جلسه مجمع نمایندگان استان کرمان که با حضور مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی این استان و جمعی از مســـئولان و سرمایه‌گذاران بخش گردشگری در اتاق بازرگانی کرمان برگزار شد، اظهار کرد: برای اولین بار در ســـفر رئیس‌جمهور بودجه قابل قبولی برای حوزه گردشگری پیش‌بینی شده است که نباید به آن قانع باشیم.وی افزود: در بحث اطلاع‌رسانی ظرفیت‌های گردشگری ضعیف هستیم و باید در این زمینه در سرتاسر کشور به ویژه استان تهران اقدامات شایسته‌ای انجام گیرد. حسن پور دعوت از تورهای مختلف گردشگری را راه‌حلی برای معرفی ظرفیت‌های گردشگری این خطه برشمرد و گفت: خیلی از گردشگران خارجی مشتاق و علاقمند حضور در ایران به ویژه استان کرمان هستند که برگزاری جشنواره‌ها و رویدادهای گردشگری می‌تواند به موضوع کمک کند و منبع درآمدی نیز برای مردم مناطق مختلف گردشگری باشد.

۵ جای دیدنی رشت

از بازار رشت تا خانه میرزا کوچک خان

اقلیم توی این شـــهر مثل هر شهر و دیار دیگه‌ای اثـــرش رو روی ســـاختمون‌ها و فضاهای شـــهری گذاشـــته، از این رو چه سفری با مقصد مشخص به این شهر داشته باشید چه ســـفری بدون مقصد مشخص حسابی از تجربه حضور در رشت و گشت و گذار در فضاهای مختلف اون کیف می‌کنید و سرشار می‌شید.

در شـــهر رشت پیاده باشید یا سواره فرقی نمی‌کنـــه چرا که می‌تونید بـــا تمام وجود زیبایی‌ها و عناصر محیطی این شـــهر رو ببینید، بشـــنوید، ببویید و احســـاس کنید. خیابون‌های رشـــت ســـرزنده، پر جنب و جوش و امن هستن و دسترسی محلی در اون‌ها بـــه راحتی صورت می‌گیره. با بودن در بیرون و محله‌ها شاهد تعداد زیاد مردم در فضاهای این شهر و تعاملات اجتماعی بینشون می‌شید.

با رفتن به رشت ۵ فضا وجود داره که بهتره دیدنشون رو از دســـت ندید، میشه در هر کدوم از این فضاها ساعت‌ها وقت گذروند و تجربه‌ی حاصل از این وقت گذرونی رو جرعه جرعه نوشید.

۱- غروب‌های میدان شهرداری

میدان شهرداری رشت بیش از ۸۰ سال از احداثش می‌گذره و در سال ۱۳۵۶ به ثبت ملی رسیده، این میدان که در مرکز رشت قرار گرفته دسترســـی خوبی از خیابان‌های شریعتی، علم الهدی و امام داره و مهم‌ترین و دیدنی‌ترین بناهای تاریخی رشـــت مثل ساختمان اداره پست، کتابخانه ملی ایران، هتل ایران و کاخ شـــهرداری با قرارگیری در اطراف میدان شهرداری انگار این جاذبه گردشـــگری رو در آغوش گرفتن و همین امر سبب شده تا اتمسفر عجیب و دلنشینی از دهه‌های گذشـــته بر فضـــای پیرامونی میدان حاکم بشه.

میشـــه از فروشـــنده‌های باحـــال یکی از دکه‌هایی که در میدان چایی می‌فروشـــن، چایـــی آلبالویی گرفت و روی نیمکت‌های ســـنگی و چوبی حوالی میدون نشســـت و پـــرواز پرنده‌ها رو تماشـــا کرد یا این که سوژه عکاسی مجسمه‌ای بی‌نظیر شد و به همین بهونه رشته خشکاری دست گرفت و لحظه‌ای غرق خوشـــمزگی این خوردنی ساده شـــد و لبخند زد. غروب‌های میدان شـــهرداری تو رو دعوت می‌کنه تا دســـت خودت یا یارت رو بگیری و با دل خوشـــی روی ســـنگ فرش‌هـــای اون قدم بزنی و آواهای گوش نوازی رو بشنوی، بعد هم که حســـابی کیفور شدی بری از دکه‌ای دیگه هر نوع کبابـــی که دلت می‌خواد بگیری و نوش جان کنی.

۲- بازار رشت، مکانی پر از الوان و آواز

بازار رشـــت بافتـــی تاریخـــی داره و ۱۴ کاروانسرای جذاب رو که به دوران قاجار و اوایل پهلوی برمی‌گردن به خودش متصل کرده. این بازار فعالیت خودش رو از ساعت ۸ صبح شروع می‌کنه و تا ساعت ۱۰ شب پویا و پر ســـر و صدا به قوت خودش باقیه. خیلی‌ها معتقدن اگر به رشت پر ماجرا و زیبا سفر کنید و از بازار سنتی اون دیدن نکنید، رشـــت‌گردی‌تون کامل نمی‌شه. این بازار مملو از رنگ و آوازهای شنیدنیه، توی اون می‌تونید صنایع دستی و انواع خوراکی‌های تـــازه و محلی رو تهیه کنید و کلی وقت با کیفیت بگذرونید.

برای رسیدن به بازار سنتی رشت می‌تونید به میدان شهرداری برید و بعد وارد خیابان امام خمینی بشـــید و از ایـــن طریق بدون واسطه با فرهنگ و مردم شگفت‌انگیز این منطقه بیشتر آشنا بشید. بازار بزرگ رشت متنوع و جذابه و در اون هر کاسبی به سبک و سیاق خودش آوازی سر می‌ده و به نحوی محصولش رو معرفی می‌کنه تا مشتری و خریدار جذب کنه و اجناسش رو به فروش برسونه. این بازار بخش‌های متفاوتی مثل طاقی بزرگ، طاقی کوچک، طاقی سعادت، کاروانسرای محتشـــم، کاروانسرای چینی چیان و ملک داره کـــه هر کدوم از اون‌ها راسته فروش یک کالای مشخص هستن.

۳- خانه میرزا کوچک خان

خانه میـــرزا کوچک خان جنگلی فاصله‌ای ۱۰ دقیقه‌ای با میدان شهرداری رشت داره و می‌تونید خیابان سعدی و بعد خیابان استاد ســـرا رو به صورت پیاده طی کنید تا وارد خونه‌ای بشید که از قدمتی ۲۰۰ ساله داره و به لحاظ تاریخی و سیاسی ارزش زیادی رو شامل می‌شه. بازدید از این خونه شما رو نه تنها با نهضت جنگل آشنا می‌کنه، بلکه ســـبب می‌شـــه در معماری اصیل گیلانی قدم بزنید و ســـبک معماری اون دوران رو به خوبی ببینید. خانه میرزا کوچک خان یه بنای خـــاص و تاریخیه که در حال حاضر به موزه تبدیل شده و با رفتن به هر طبقه، اتاق و سالن اون می‌شه از نزدیک یک یک سندها و وسیله‌های جنبش جنگل رو از نظر بگذرونید و از اصیل بودن فضایی که درش خودتون رو قرار دادید حسابی کیف کنید.

برای گشـــت و گـــرد در دل این خونه‌ی تاریخی که حدود ۳۰۰ متر مربع مســـاحت داره، بـــا توجه به کنجـــکاو بودن خودتون ۱ تا ۲ ســـاعت زمان در نظر بگیرید. مبلغ بلیـــط چندان قابل توجه نیســـت و عموما می‌تونیـــد در بازه‌های ۸:۳۰ تـــا ۱۳ و ۱۵ تا ۲۱ به ســـهل‌ترین حالت ممکن از خانه میرزا کوچـــک خان دیدن کنیـــد و قطعا حـــس عجیبـــی داره که از ضلع شـــمالی میدان شـــهرداری به محلـــه‌ای بیایید که افراد مشهوری مثل ابتهاج و نامجو در اون زندگی کردن. بازدیـــد از این خونه در هر فصلی می‌تونه جذاب و شـــعف انگیز باشه، از این رو از پیشنهاد می‌کنیم حتما زمانی رو برای بودن در حیاط این خونه و تماشای بنا در برنامه‌تون بگذارید.

۴- آرامگاه دکتر حشمت

بعـــد از بازدیـــد خانه میـــرزا کوچک خان حسابی با تاریخ و روند نهضت جنگل آشنا شدید و زمان مناسبیه تا به آرامگاه دومین فرد تأثیرگذار در این نهضت برید. ابراهیم حشـــمت که ملقب به سردار حشمت بوده به عنـــوان یکی از ســـران نهضت جنگل فعالیت می‌کرده و در شرق گیلان کارهای مهمی مثل تاســـیس مدارس و احداث راه ســـیاهکل و لاهیجان انجام داده. آرامگاه دکتر حشمت در یکی از محله‌های قدیمی شهر رشت به نام چله خانه قرار داره و برای رســـیدن به اون نیازه تا حدود ۱۱ دقیقه‌ای رو از خانه میرزا رانندگی کنید.

۵- باغ محتشم

باغ محتشـــم یا پارک شهر رشت از جمله فضاهای بی‌نظیر شـــهری هســـت که در دوران قاجار، حدود ۱۱۴ سال پیش احداث شـــده. این تفرجگاه زیبا و بزرگ در بخش جنوبی رشـــت و خیابان حافظ قرار داره و در دل خودش یک عمارت کلاه فرنگی با ویژگی‌ها منحصر به فرد و دیدنی جا داده، عمارتی تابستانی با تزئیناتی زیبا و با شکوه. با رفتن به باغ محتشـــم و قـــدم زدن زیر سایه‌ی درختان قدیمی اون به قطعه «باغ محتشم» با صدای خواننده بی بدیل گیلکی آقای ناصر وحدتی گوش بدید و حظ ببرید از دوره کردن خاطراتی که در رشـــت برای خودتون ساختید.

۷ سفر که همه باید حداقل یک بار تجربه کنند!

دیدن ویرانه‌های تاریخی امپراتوری اینکاها که در میان کوه‌هـــای آنـــد خیره‌کننده در ماچو پیچـــو قرار گرفته‌اند، تجربه‌ای غیرقابل انکار اســـت کـــه ارزش دیدن را دارد. خرابه‌های ارگ خیره‌کننده ماچوپیچو ارزش سفر را دارد و برای برخی از مســـافران، این سفر که اغلب با قطار یا پیاده‌روی به‌عنوان سفری چند روزه انجام می‌شود، بخش بزرگی از تجربه است.

کســـانی که ســـفر را انتخاب می‌کنند به شدت تشویق می‌شـــوند که محدودیت‌های دولت محلـــی، قوانین و اقدامات ایمنی مربوط به COVID-۱۹ را بررســـی کنند و سطوح آسایش شـــخصی و شرایط بهداشتی را قبل از حرکت در نظر بگیرند.

چه چیزی در لیســـت شما وجود دارد؟ با وجود مکان‌های بسیار زیادی که ارزش سفر کردن را دارند، محدود کردن مکان‌های برتر برای بازدید می‌تواند دشوار باشد.

گاهی اوقات، این جاذبه‌های معروف، غذاهای خوشمزه، و هتل‌های خیره‌کننده اســـت که ما را به مقصدی خاص می‌کشـــاند و گاهی اوقات، این حق بالیدن اســـت که با چک کردن هر قاره، کشـــور یا ایالتی همراه است. انگیزه شـــما هرچه که باشد، ما ۷ سفر با فهرست باورنکردنی را گـــردآوری کرده‌ایم، با تجربیات یکبار در زندگی و مناظر نمادینی که در هیچ کجای دنیا نخواهید یافت.

بنابراین، چه چیزی یک سفر را واقعا ارزشمند می‌کند؟ این پاســـخ از مسافری به مسافر دیگر متفاوت است، اما یک چیز مطمئن است: از ســـافاری آفریقا گرفته تا سفرهای جاده‌ای کلاســـیک، این لیست شـــما را به برنامه‌ریزی ماجراجویی عالی بعدی وادار می‌کند.

■ پاریس،فرانسه

تماشای درخشش برج ایفل، تماشای آثار هنری مشهور در موزه‌های مشهور جهان، خوردن شیرینی‌های خوشمزه فرانســـوی: اینها تنها سه دلیل از دلایل بی‌شماری است که پاریس ســـزاوار جایگاهی در فهرست سفر شماست. البته، دیگر مقاصد رویایی فرانسه مانند Mont-Saint-Michel، Chamonix، و Riviera نیـــز ارزش بازدید را دارند.

■ سفر جاده‌ای پارک ملی آمریکا

ســـفرهای جاده‌ای کلاسیک آمریکایی در فهرست‌های بسیاری از مســـافران و دلیل خوبی هم دارد. پارک‌های ملـــی باورنکردنی این کشـــور، از جملـــه گراند کانیون، یلوســـتون و یوسمیتی را بهتر است در سفرهای جاده‌ای با توقف در شهرهای کوچک جذاب و جاذبه‌های جذاب کنار جاده‌ای کاوش کنید.

■ ماچوپیچو

دیدن ویرانه‌های تاریخی امپراتوری اینکاها که در میان کوه‌هـــای آنـــد خیره‌کننده در ماچو پیچـــو قرار گرفته‌اند، تجربه‌ای غیرقابل انکار اســـت کـــه ارزش دیدن را دارد. خرابه‌های ارگ خیره‌کننده ماچوپیچو ارزش سفر را دارد و برای برخی از مســـافران، این سفر که اغلب با قطار یا پیاده‌روی به‌عنوان سفری چند روزه انجام می‌شود، بخش بزرگی از تجربه است.

■ سافاری آفریقایی

دیدن حیوانات باشـــکوهی مانند شیر، فیل و کرگدن در حیات وحش رویایی است که با یک سافاری آفریقایی به بهترین وجه انجام می‌شود. آفریقای جنوبی، تانزانیا، رواندا و کنیا از جمله محبوب‌ترین مقاصد سافاری هستند و در هر یک از این کشورها، اقامتگاه‌ها و اپراتورهای تورهای باورنکردنی را خواهید یافت که می‌توانند به شـــما کمک کنند این موجودات را در زیستگاه طبیعی‌شان ببینید.

۷ سفر که همه باید حداقل یک بار تجربه کنند!

■ مالدیو

برخلاف بســـیاری از سفرهای پر جنب و جوش در این فهرست، مالدیو مترادف با آرامش، تجمل و عاشقانه است. اقامت در خانه‌های ییلاقی روی آب که بر فراز آب‌های آبی فیروزه‌ای قرار گرفته است، بهترین اقامتگاهی است که ارزش پرواز طولانی مدت و اقامتگاه‌های اغلب گران را دارد.

■ کروز قطب جنوب

به امید دیـــدار از تمام هفت قـــاره؟ چندین خط اصلی کروز ســـفر به قطب جنوب را ارائه می‌دهند و مناظری باورنکردنی از یخ و حیات وحش را از راحتی و ایمنی یک کشتی ارائه می‌دهند.

دریچه

۷ سفر که همه باید حداقل یک بار تجربه کنند!

دیدن ویرانه‌های تاریخی امپراتوری اینکاها که در میان کوه‌های آنـــد خیره‌کننده در ماچو پیچـــو قرار گرفته‌اند، تجربه‌ای غیرقابل انکار اســـت کـــه ارزش دیدن را دارد. خرابه‌های ارگ خیره‌کننده ماچوپیچو ارزش سفر را دارد و برای برخی از مســـافران، این سفر که اغلب با قطار یا پیاده‌روی به‌عنوان سفری چند روزه انجام می‌شود، بخش بزرگی از تجربه است.

کســـانی که ســـفر را انتخاب می‌کنند به شدت تشویق می‌شـــوند که محدودیت‌های دولت محلـــی، قوانین و اقدامات ایمنی مربوط به COVID-۱۹ را بررســـی کنند و سطوح آسایش شـــخصی و شرایط بهداشتی را قبل از حرکت در نظر بگیرند.

چه چیزی در لیســـت شما وجود دارد؟ با وجود مکان‌های بسیار زیادی که ارزش سفر کردن را دارند، محدود کردن مکان‌های برتر برای بازدید می‌تواند دشوار باشد.

گاهی اوقات، این جاذبه‌های معروف، غذاهای خوشمزه، و هتل‌های خیره‌کننده اســـت که ما را به مقصدی خاص می‌کشـــاند و گاهی اوقات، این حق بالیدن اســـت که با چک کردن هر قاره، کشـــور یا ایالتی همراه است. انگیزه شـــما هرچه که باشد، ما ۷ سفر با فهرست باورنکردنی را گـــردآوری کرده‌ایم، با تجربیات یکبار در زندگی و مناظر نمادینی که در هیچ کجای دنیا نخواهید یافت.

بنابراین، چه چیزی یک سفر را واقعا ارزشمند می‌کند؟ این پاســـخ از مسافری به مسافر دیگر متفاوت است، اما یک چیز مطمئن است: از ســـافاری آفریقا گرفته تا سفرهای جاده‌ای کلاســـیک، این لیست شـــما را به برنامه‌ریزی ماجراجویی عالی بعدی وادار می‌کند.

■ پاریس،فرانسه

تماشای درخشش برج ایفل، تماشای آثار هنری مشهور در موزه‌های مشهور جهان، خوردن شیرینی‌های خوشمزه فرانســـوی: اینها تنها سه دلیل از دلایل بی‌شماری است که پاریس ســـزاوار جایگاهی در فهرست سفر شماست. البته، دیگر مقاصد رویایی فرانسه مانند Mont-Saint-Michel، Chamonix، و Riviera نیـــز ارزش بازدید را دارند.

■ سفر جاده‌ای پارک ملی آمریکا

ســـفرهای جاده‌ای کلاسیک آمریکایی در فهرست‌های بسیاری از مســـافران و دلیل خوبی هم دارد. پارک‌های ملـــی باورنکردنی این کشـــور، از جملـــه گراند کانیون، یلوســـتون و یوسمیتی را بهتر است در سفرهای جاده‌ای با توقف در شهرهای کوچک جذاب و جاذبه‌های جذاب کنار جاده‌ای کاوش کنید.

■ ماچوپیچو

دیدن ویرانه‌های تاریخی امپراتوری اینکاها که در میان کوه‌های آنـــد خیره‌کننده در ماچو پیچـــو قرار گرفته‌اند، تجربه‌ای غیرقابل انکار اســـت کـــه ارزش دیدن را دارد. خرابه‌های ارگ خیره‌کننده ماچوپیچو ارزش سفر را دارد و برای برخی از مســـافران، این سفر که اغلب با قطار یا پیاده‌روی به‌عنوان سفری چند روزه انجام می‌شود، بخش بزرگی از تجربه است.

■ سافاری آفریقایی

دیدن حیوانات باشـــکوهی مانند شیر، فیل و کرگدن در حیات وحش رویایی است که با یک سافاری آفریقایی به بهترین وجه انجام می‌شود. آفریقای جنوبی، تانزانیا، رواندا و کنیا از جمله محبوب‌ترین مقاصد سافاری هستند و در هر یک از این کشورها، اقامتگاه‌ها و اپراتورهای تورهای باورنکردنی را خواهید یافت که می‌توانند به شـــما کمک کنند این موجودات را در زیستگاه طبیعی‌شان ببینید.

■ مصر

چه رویای گشـــت و گذار در رودخانه معروف نیل، دیدن اهرام جیزه، یا بازدید از دره باســـتانی پادشاهان را داشته باشید، شگفتی‌های تاریخی مصر مقصد را کاملا منحصر به فرد کرده است.

■ مالدیو

برخلاف بسیاری از ســـفرهای پر جنب و جوش در این فهرست، مالدیو مترادف با آرامش، تجمل و عاشقانه است. اقامـــت در خانه‌های ییلاقی روی آب که بر فراز آب‌های آبی فیروزه‌ای قرار گرفته است، بهترین اقامتگاهی است که ارزش پرواز طولانی مدت و اقامتگاه‌های اغلب گران را دارد.

■ کروز قطب جنوب

به امید دیـــدار از تمام هفت قـــاره؟ چندین خط اصلی کروز ســـفر به قطب جنوب را ارائه می‌دهند و مناظری باورنکردنی از یخ و حیات وحش را از راحتی و ایمنی یک کشتی ارائه می‌دهند.

۱۲

| برگ آخر |

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی

تدبیر تازه

www.tadbiretazenews.ir

چهارشنبه۱۵ تیرماه ۱۴۰۱، سال هشتم، شماره ۲۶۹

● صاحب امتیاز، مدیر مسئول: امیر دیانی

● رئیس شورای سیاستگزاری: سید ابوالفضل بهره دار

● قائم مقام مدیرمسئول و سردبیر: محیا سادات بهره دار

● مشاور رسانه ای: مجید بهره مند

● دبیر گروه سیاسی: زهره دیانی

● دبیر گروه اقتصادی: سیدمسعود آریادوست

● دبیر گروه جامعه و شهری: سیدمحسن بهره دار

● دبیر گروه حمل و نقل: پژمان صالحی

● مترجم: فاطمه دیانی

● پشتیبانی سایت: امید فرمانی

● ناظر چاپ: وحیدقهرمانی

● عکس: حامدریحانی- وحید ریحانی (آتلیه برنز)

آدرس: تهران - میدان هفت تیر - ابتدای خیابان کریمخان زند روبروی داروخانه ۱۳ آبان
مجتمع اداری کریمخان زند - برج A - طبقه پنجم - واحد A51

تلفن تحریریه: ۸۸۸۶۷۵۲۴ - تلفن بازرگانی: ۸۸۸۶۷۵۱۹- فکس: ۸۸۳۴۶۳۷۷

سامانه پیامکی:۰۲۱۸۶۰۲۲۷۷۸ چاپ: شاخه سبز

آیین نامه اخلاق حرفه ای «تدبیر تازه» در سایت این هفته نامه به آدرس ذیل قابل رویت است

www.tadbiretazenews.com / tadbiretaze@gmail. com

instagram:@tadbiretaze

نگاه روز

چرا در ازدواج ایده آل گرا شدیم؟!

علی اسماعیلی
پژوهشگر حوزه خانواده و جمعیت

وقتی پای صحبت پدرها و مادرهایمان می‌نشـــینیم از خوبی و سادگی ازدواج‌های قدیمی برای‌مان می‌گویند و همیشه تأکید می‌کنند که خودشـــان در زمان شروع زندگی چیزی نداشتند و گاه بـــا زندگی در یک‌خانه کلنگی اجـــاره‌ای و پیکان مدل ۵۶ سرکرده‌اند اما چطور می‌شود همین آدم‌ها که با تمام سختی که در دوران جوانی کشیده‌اند برای فرزندان خود به کمتر از صدها سکه مهریه و چند صد میلیون جهیزیه راضی نمی‌شوند و اصل زندگی را بر مادیاتی مانند داشـــتن خانه و ماشین می‌بینند که خودشان شاید به‌تازگی آن را به دست آوردند و برای فرزندانشان یک زندگی ایـــده آل را متصورند؟!بر طبق آمار و ارقام پیمایش زندگی خانوادگی در ایران که توســـط جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۹۷ منتشرشده است نظر دختران و پسران امروزی با نظراتی که معمولاً به آن‌ها منتسب می‌شـــود تفاوت‌های زیادی دارد؛ بر طبق این آمار ســـه معیار مهم اعتماد، راســـت‌گویی و عشق «به ترتیب با حـــدود ۹۸ درصد، با ۹۷ درصد و یا ۹۴ درصد» از پاسخ‌دهندگان آن را بسیار بااهمیت دانسته‌اند با اختلاف نسبتاً بالایی از معیارهای مالی مانند درآمد بالا با ۶۳ درصد و ثروتمند بودن خانواده همسر با ۲۹ درصد که این معیارها را مهم دانسته اند جلوتر اســـت، پس برخلاف نظر غالب که ثروت و مادیات را مهم‌تر از عشـــق و اخلاقیات می‌دانند معیارهای جامعه تفاوت چندانی با گذشـــته خود نداشته است.پس چرا این انگاره ذهنی غلط باعث شده است تا عده٪ بسیاری فکر کنند پول و مادیات ضامن خوشـــبختی زوجین جوان می‌شود؟ البته که هیچ عقل ســـلیمی قبول نمی‌کند که زوجین بدون هیچ اندوخته‌ای وارد زندگی مشترک شوند ولی این اندوخته اگر به حدی معقول باشد می‌تواند برای شـــروع یک زندگی کفایت کند. از طرفی وقتی به اعداد و ارقام این پیمایش که نگاه می‌کنیم موارد بیشـــتری را درمی‌یابیم؛ مثلاً در ذهن بســـیاری از ما ایرانیان تحصیلات دانشـــگاهی برای انتخاب همسر خوب یک معیار ایده آل تلقی می‌شود و عده‌ای از جوانان سال‌ها پشت صف عریض و طویل کنکور سراســـری، ارشد و حتی دکترا می‌مانند و اگر در مرتبه٪ اول در هر ســـه آزمون قبول شوند در سن ۲۸ سالگی به درجه دکتری خواهند رســـید. پس ازآن یا اقدام به ازدواج می‌نمایند یا دیگر به ازدواج فکر نمی‌کنند اما طبق پیمایش یاد شـــده فقط ۱۲٫۳ درصد از مردم نقـــش تحصیلات عالیه را در ازدواج مهم می‌دانند.یکی از معیارهایی که در ذهن از دختران و پسران برای ازدواج مهم است، زیبایی و آراستگی همسر می‌باشد و بسیاری از آن‌ها در پشت مطب‌های پزشکان زیبایی می‌نشینند تا گونه و بینی خود را عمل نمایند و یا به‌طور غیراصولی و بدون ضابطه از مکمل‌های بدنسازی استفاده می‌کنند و رژیم‌های غلط از افراد بدون تخصص می‌گیرند تا به زیبایی‌اندام برسند؛ اما آیا تاکنون از خود پرســـیده‌اید که نظر مردم نســـبت به زیبایی و آراستگی به عنـــوان یکی از معیارهای مهم ازدواج در جوانان چیســـت؟ در پیمایش زندگـــی خانوادگی ایرانیان حـــدوداً ۲۸٫۱ درصد از مردم برای این معیار اهمیت فوق‌العـــاده‌ای قائل بودند و برای ۴۳٫۳ درصد از مردم این معیـــار یا اهمیت خاصی ندارد یا جزو اولویت‌های اصلی برای ازدواج نبوده است.شـــاید حرف زدن از معیارهایی چون «معاشرتی بودن» و «مهربان بودن» در ازدواج به نظر خیلی‌ها کم‌اهمیت یا بی‌اهمیت باشد و مردم آن را خیلی مهم ندانند اما این انگاره نیز غلط اســـت و اتفاقاً برای حدود ۹۳ درصد از مردم معیـــار «مهربان بودن» و برای حدود ۸۹ درصد معیار «معاشرتی و خون گرم بودن» از اهمیت زیاد یا خیلی زیاد برخوردار است.نتایج این پیمایش به‌هیچ‌عنوان نقش مسائل مالی و شـــغلی را که از وظایف مهم دولت است زیر سؤال نمی‌برد و باید دولت در این امر پیشگام شود تا موانع ذهنی و عینی ازدواج آسان برطرف گردد و ایده آل گرایی درزمینه های مالی ازدواج به حداقل برسد و از طرفی نقش خانواده‌ها نیز در زدودن انگاره‌های غلط ایده آل گرایانه از ذهن خود و جوانان‌شـــان در امر ازدواج بسیار مهم و ضروری است زیرا با وقوع هر ازدواج درصد کمتری از جوانان دچار مشـــکلات روانی و جسمی در اثر مجرد ماندن می‌شوند.شاید زرق و برق عصر جدید خیلی‌ها را شیفته خودش کرده باشـــد. عده زیادی ازدواج را بـــه عنوان «غول چراغ جادو آرزوهایشان» می‌شناســـند؛ پدیده‌ای که تمام ایده آل‌های آنان را برآورده می‌سازد. پس از دیدن این آمار و ارقام، و آمارهایی از این دست که از بطن جامعه، از دل آحاد مردم برخاسته‌اند، بیشتر درک کنیم که مردم هنوز صفا و صمیمیّت قدیم را بر تجملات و انگاره‌های ایده آل گرایانه ترجیح می‌دهند و هنوز عشـــق و اعتماد ارزش بیشـــتری از پول و اعتبـــار در ازدواج‌های امروزی دارد. سازه‌های فکری نسل جدید، هنوز هم برکت را می‌فهمد، علاقه را می‌شناسد و با تدبیر روابط خود به دنبال یافتن بهترین گزینه برای ازدواج است.

امکان سکونت بشر در ابرهای سیاره زهره!

اخیراً دانشمندان موفق به شناسایی فعل و انفعالات شیمیایی خاصی در سیاره زهره شدند که می‌تواند محیط اسیدی این سیاره را خنثی کرده و یک محیط قابل سکونت در ابرهای آن ایجاد کند. دانشمندان یک مسیر شیمیایی را شناسایی کردند که از طریق آن زندگی می‌تواند محیط اسیدی زهره را خنثی کند و یک منطقه قابل ســـکونت در ابرهای آن ایجاد کند. به گزارش sciencedaily، تصور دنیایی غیر مهمان نوازتر از نزدیکترین همسایه سیاره‌ای ما یعنی زهره، سخت است. زهره با اتمســـفر غلیظی از دی اکسید کربن، سطحی آنقدر داغ که سرب را ذوب می‌کند، یک زمین بایر سوخته و خفه کننده، به هیچ وجه برای چیزی که آن را زندگی می‌نامند، مناسب نیست.ابرهای این سیاره نیز به همین ترتیب بی رحم هســـتند و سطح آن را با قطرات اسید سولفوریک سوزاننده که به راحتی می‌توانند پوست انسان را سوراخ کنند، آبیاری می‌کنند.با این حال، یک مطالعه از این ایده قدیمی حمایت می‌کند که اگر قرار باشـــد زندگی در خارج از سیاره ما وجود داشته باشد، آنجا ممکن است خانه‌ای در ابرهای زهره باشد. نویسندگان این مطالعه که از دانشگاه‌های MIT، کاردیف و کمبریج هستند، یک مسیر شیمیایی را شناسایی کرده‌اند که از طریق آن حیات می‌تواند محیط اســـیدی زهره را خنثی کنـــد و یک نقطه قابل ســـکونت در ابرهای آن ایجاد کند. در اتمسفر زهره، دانشمندان مدت‌هاست که ناهنجاری‌های گیج‌کننده‌ای مانند غلظت‌های کوچک اکسیژن و ذرات غیر کروی بر خلاف قطرات گرد اســـید سولفوریک را مشاهده کرده‌اند که توضیح آن‌ها دشوار است. شاید گیج کننده‌ترین موضوع وجود آمونیاک باشد، گازی که به طور آزمایشی در دهه ۱۹۷۰ شناســـایی شـــد و طبق همه گزارش‌ها نباید از طریق هیچ فرآیند شیمیایی شناخته شده در زهره تولید شود.

تهرانی‌ها، نگران نیترات آب نباشند

نتایج پژوهش محققان دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران نشـــان داد که تصور عمومی درباره آلودگی بالای آب شـــرب تهران به نیترات، صحیح نبوده و آب تهران از کیفیت مناسبی در ارتباط با میزان نیترات برخوردار است. دکتر روح‌الله نوری، عضو هیئت علمی دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران در رابطه با یافته‌های پژوهش محققان دانشـــکده محیط زیست دانشـــگاه تهران در زمینه پایش غلظت نیترات در آب شـــرب تهران که در آزمایشگاه آب و فاضلاب این دانشکده انجام شده است، گفت: نمونه‌گیری برای اجرای این پژوهش در دو فصل بهار و پاییز از آب شرب منازل ۱۰۰ نقطه تهران که به صورت همگن در کل مناطق تهران توزیع شده بود، صورت گرفت.وی درباره نتایج حاصل از سنجش میزان نیترات آب شرب تهران، اظهار کرد: غلظت نیترات در تمامی نمونه‌های آب شرب تهران که در فصل بهار گرفته شده بودند، کمتر از حد مجاز استاندارد (۵۰ گرم بر لیتر) بود. اندازه‌گیری‌ها نشان داد که بیشینه غلظت نیترات در نقاط نمونه‌برداری حدود ۲۳ میلی‌گرم بر لیتر یعنی کمتر از نصف حد مجاز اســـتاندارد بود. در این فصل منابع آب سطحی (سدها) سهم بیشتری از منابع آب زیرزمینی (چاه‌ها) که غالباً غلظت‌های بالاتری از نیترات دارند در تأمین آب تهران برخوردارند.عضو هیئت علمی دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران درباره نتایج آزمایشات بر روی نمونه‌های برداشت شده در پاییز نیز گفت: در ۸ نمونه از ۱۰۰ نمونه، غلظت‌های بالاتر از حد مجاز استاندارد مشاهده شد که دلیل عمده آن سهم بیشتر منابع آب زیرزمینی در تأمین آب شرب تهران در این فصل بود. به دلیل کاهش منابع آب سطحی، بخش عمده‌ای از آب شهر تهران در این فصل را منابع آب زیرزمینی تشکیل می‌دهند و همین امر دلیل اصلی بالاتر بودن غلظت نیترات در آب شرب تهران در فصل پاییز نسبت به فصل بهار است.

اینفوگرافیک

طراح: مرضیه کیانی

تحلیل روز

لازمه های دوران تحریم

محمدسعادتمند
روزنامه نگار

تحریم‌هـــای ظالمانه چندین و چند ســـال اســـت که علیه کشـــورمان در حال اعمال اســـت، تحریم‌هایی با بهانه‌های گوناگون که البته یکی از مهم‌ترین و سخت‌ترین آنها مرتبط با پرونده هسته‌ای کشور اعمال گردیده است. این تحریم‌ها در طول سالیان گذشته تا اکنون باعث شده که اقتصاد کشور در تنگنا قـــرار گرفته و حجم این اقتصاد ملی به حدود یک سوم پیش از اعمال تحریم‌های ظالمانه کاهش یابد که خود منجر به کاهش شـــدید ارزش پول ملـــی، کاهش مراودات جهانی، افزایش لجام گســـیخته تورم، گرانی شدید کالاها، کاهش تولید ناخالص ملی, ... گردیده است.

واقعت عینی این است که برای غلبه بر این معضلات فوق الذکر بایستی دو کار به طور موازی در کشور انجام شود:

۱- افزایـــش توانمندی‌های داخلی و اســـتفاده حداکثری از ظرفیت‌های ملی

۲- تلاش و اقدام فوری برای لغو تحریم‌ها و اتصال کشـــور به اقتصاد جهانی

با روی کار آمدن دولت آقای رییسی ظاهراً بخش اول مورد توجه قرار گرفته و اقدامات خوبی در این زمینه در حال انجام می‌باشد.

در مورد بخش دوم و لزوم رفع تحریم‌ها از مســـیر امضای توافق هســـته‌ای به نکاتی چند اشاره خواهد شد که اهمیت فوق العاده آن را در رســـیدن کشـــور به نقطه مطلوب خود نشان خواهد داد.

البته بایســـتی به این نکته بسیار مهم توجه شود که ایران با امضای برجام و عمل به کلیه مفاد آن و حتی فراتر از تعهدات خود نشان داد که به توافقاتی که امضا می‌کند کاملاً پایبند است و این آمریکا بود که با خروج یکجانبه از این توافق بین المللی که آن را امضا کرده در واقع اعتبار بین المللی خود را به شـــدت خدشه دار کرد ه و زیر سئوال برده است. متاسفانه دولت بایدن علی رغم شـــعارهای دوران رقابتهای انتخاباتی مبنی بر بازگشـــت ســـریع به توافق هســـته‌ای با ایران اما همچنان به میراث تحریمی ترامپ که هیچ دستاوردی برای آنها نداشـــته است چسبیده و در واقع خود آمریکا بزرگ‌ترین مانع اجرای این توافق بین المللی است.

به هر حال در صورت دست برداشتن آمریکا از زیاده خواهی و بازگشت به توافق و لغو تحریم‌های یکجانبه و غیر قانونی علیه کشـــورمان شاهد آثار اقتصادی و سیاسی مشخصی در ســـطح کلان کشـــور خواهیم بود که در ذیل به گوشه‌ای از آنها اشاره می‌شود:

۱- تحریم‌ها باعث شده که فروش نفت کشور به شدت افت کرده و مهم‌ترین منبع درآمد کشـــور و دولت با چالش‌های بسیار برای تبدیل شدن به نقدینگی روبرو شود.

با توجـــه به رویدادهای جهانی در حـــوزه انرژی و افزایش علاقه کشـــورها به استفاده از سوخت‌های جایگزین و پاک، در واقع همین چند سال پیش رو تقریباً آخرین فرصت برای کشورهای نفت خیز از جمله کشورمان به جهت فروش نفت با قیمت‌های بالای ۱۰۰ دلار و هزینه کردن آن در توســـعه کشورهایشـــان می‌باشد چون تا چند سال آینده از محبوبیت و در نتیجه قیمت سوخت‌های فسلی به شدت کاسته خواهد شـــد. پس تحریم‌ها بایســـتی هر چه زودتر رفع گردیده تا کشـــورمان از این آخرین پنجره قیمتی نفت حداکثر استفاده را بنماید.

۲- ایران کشـــوری در حال توســـعه اســـت که به شدت به فناوری پیشرفته و ســـرمایه خارجی برای توسعه نیاز دارد و تحریم‌هـــا مهم‌ترین عامل عدم دسترســـی ایران به این دو فاکتور مهم توسعه صنعتی و اقتصادی می‌باشد.

۳- تحریم‌ها باعث شـــده که حتی کشـــورهای شرقی و در رأس آنها چین نیز نتوانند مبادلات تجاری و سرمایه گذاری و انتقال فناوری با ایران را داشته باشند و در عمل ثابت شده کـــه آنها هم تحت تأثیر تحریم‌ها عملاً ســـطح مبادلات با کشورمان را به حداقل رسانده‌اند.

تصـــور کنید در صورت رفع تحریم‌ها و بـــه طور مثال تنها اجرای قرارداد ۲۰ ساله ایران و چین حجم عظیمی از سرمایه و فناوری پیشرفته وارد کشور شده و جهش عظیمی در تولید ناخالص ملی، افزایش تولید، ایجاد ثروت، کاهش بی کاری و ... حاصل خواهد شد.

۴- با امضای توافق هســـته‌ای تلاش‌هـــای مذبوحانه رژیم جعلی صهیونیستی برای ایران هراسی و القای انزوای کشور در ســـطح جهانی در عمل خنثی شده و انزوای این رژیم با توجه به گسترش مراودات ایران با کشورهای منطقه و جهان عمیق‌تر و گسترده‌تر خواهد شد.

این‌ها و موارد متعدد دیگری لزوم تســـریع در فرایند امضای توافق هســـته‌ای را نشان می‌دهند.مسلماً توافق فعلی دارای نکات مثبت و منفی مانند هر قرار داد دیگری است و موافقان و مخالفان خاص خود را داشـــته و خواهد داشـــت اما نکته مهم این اســـت که با توجه به پیشرفت‌های ایران در دانش هســـته‌ای، امضای توافق نمی‌تواند ایران را در زمینه دانش هسته‌ای به عقب برگرداند و کشورمان در صورت بد عهدی طرف‌های مقابل در هر برهه زمانی می‌تواند به ســـرعت به روال قبل ازتوافق بازگردد. همان اتفاقی که پس از بد عهدی طرفهای مذاکره افتاد.به هر حال نوبتی هم که باشـــد نوبت اســـتفاده ایران از مزایای اقتصادی توافق هســـته‌ای است، مزایایی که در دولت قبل یا به خوبی به ایران تعلق نگرفت و یا در اثر فرصت سوزی داخلی از آنها به خوبی برای پیشرفت کشور استفاده نشد.

حال دولت بایســـتی توجه داشته باشد که در صورت امضای توافق و باز شدن فضای جهانی به روی اقتصاد ایران حداکثر اســـتفاده را از فضای موجود برده و با ایجاد شـــرایط داخلی مناســـب به سرعت نســـبت به جذب ســـرمایه و فناوری از کشورهای پیشرفته دنیا اقدام نماید.

نگاه روز

حاشیه‌سازی پورشه‌های گذرموقت در ممنوعیت!

زهرا شکری
روزنامه نگار

در رابطه با تردد پورشه‌های با پلاک گذر موقت در سطح شـــهر آن هم با وجود ممنوعیتی که برای آنها وجود دارد، گمرک ایران اعلام کرد که مجوز را برای سه دستگاه که متعلق به هموطنان مقیم اوکراین بوده و در جریان جنگ به کشور برگشته‌اند، صادر کرده است.

اخیراً در سطح شـــهر مشاهده شده که خودروهای پورشه با پلاک گـــذر موقت در حال تردد هســـتند در حالی که طبق بخشـــنامه گمرک در سال ۱۳۹۶ ورود برخی برندها حتی به صورت گذر موقت، ممنوع اســـت؛ همین موجب واکنش‌هایی شد.

خودروها برای ایرانی‌های مقیم اوکراین است

پیگیری جریان این خودروها از گمرک ایران با این اعلام به ایسنا همراه بود که این تردد غیر قانونی نبوده و با اطلاع و مجوز صادر شده از سوی گمرک انجام شده است.

طبق اعـــلام وکیلی- مدیـــر کل دفتـــر واردات گمرک ایران- این خودروها مربـــوط به هموطنان مقیم اوکراین بـــوده که با بروز جنگ در این کشـــور ناگزیر به ترک این کشـــور شـــده‌اند، از این‌رو با توجه به تاکیداتی که وزارت امور خارجه و مقامات کشـــور برای ایجاد تسهیلاتی برای آنها در شرایط اضطراری پیش آمده داشته‌اند، گمرک نیز اجازه ورود موقت خودرو را داده اســـت.آن طور که وکیلی گفته در مجموع برای سه دستگاه و صرفاً از مبدأ اوکراین و از طریق گمرک بازرگان مجوز ورود موقت صادر شـــده است.این ممنوعیت تردد به بخشنامه‌ای که در دی‌ماه سال ۱۳۹۶ از ســـوی مرکز واردات و امـــور مناطق آزاد و ویژه به گمرک‌های اجرایی ابلاغ شده است بر می‌گردد، طبق آن، ورود موقت خودروهای ســـواری با برندهای پورشه، هامر، مازراتی، بوگاتی، خودروهای تشریفاتی و خودروهای لوکس امکان‌پذیر نیســـت، از ایـــن‌رو نباید گمرک پروانه ورود موقت جهت این خودروها را صادر کند و حتی تمدید مـــدت تردد آنها و موافقت بـــا ورود این خودروها تحت " صحابت کارنه دوپاســـاژ" (مجوز ورود) ممنوع خواهد بود. این در حالی اســـت که در سال ۱۳۹۷ نیز، این ممنوعیت از ســـوی معاونت فنی گمرک تمدید و به استناد بخشنامه دی‌ماه سال ۱۳۹۶ مرکز واردات تحت عنوان "ممنوعیت ورود موقت خودروهای ســـواری لوکس "، اعلام می‌شود که بر اســـاس اعلام مرکز واردات و همچنین با توجه به ممنوعیت ورود خودروهای ســـواری با حجم موتور بالاتر از ۲۵۰۰ سی‌سی (بخشنامه ســـال ۱۳۹۳ هیات وزیران)، افزایش تـــردد خودروهای لوکس به صورت گذر موقت و افزایش تبعات مربوط به آن از جمله اجاره و واگذاری این خودروها و از ســـویی حساسیتی که از سوی مسئولان در ارتباط با تردد خودروهای لوکس وجود داشته، مجدد تاکید می‌شـــود که ورود موقت این خودروها ممنوع خواهد بود. یادآور می‌شـــود؛ ورود موقت خودروهای سواری به ایران طبق ضوابط مربوط به تردد این خودروها و براساس قانون امور گمرکی و آئین‌نامه اجرایی این قانون انجام می‌شـــود و خودرو می‌تواند به مدت ســـه ماه وارد کشـــور و بعد از آن خارج شـــود، هرگونه مانـــدگاری بیش از این زمان نیز منوط به موافقت گمرک خواهد بود.در ســـال گذشته و با افزایش پرونده‌های قاچاق و تخلف و عدم انجام تعهدات از سوی صاحبان خودروهای ورود موقت، گمرک ایران اخذ تضامین ســـنگین‌تری را برای تردد این خودروها به ایران اعمال کرد.